

Yak'usda Ooghuni Unzoo-i John 'Uk'u Néyuzguz-i

Ndi khuni 'ilhiz 'unt'oh

1 ¹ Soo 'udechoo whe' whudit'en 'et khuni hoonli 'ink'ez ndi khuni 'i Yak'usda yulh 'únt'oh. Ndi khuni 'i Yak'usda 'unt'oh.

² 'En soo 'udechoo da' whuts'un Yak'usda bulh 'unt'oh.

³ 'En la toh ts'e ts'iyaitsuk 'ulya ínle'. Di la 'ulya-i toh 'aw 'ilhoghi lhe'yílel-i hooloh.

⁴ Be ts'úkhuna-i 'en oots'u haídanzut 'ink'ez 'i ts'iyanne dune buba be hoot'en-i 'unt'oh.

⁵ Be hóot'en-i tsalhgus^a yo ts'e whíndi 'ink'ez tsalhgus yo ts'e haínnya-un, 'aw yuch'a 'oolhdeh 'aít'oh.

⁶ 'Ilhoghun dune John^b huyulhni, 'en Yak'usda whusayálh'a'.

⁷ Ndun dune 'en ts'iyanne dóni' ndi be hóot'en-i, 'i ghun. 'En gha ts'iyanne buba 'álha' hot'e'.

⁸ 'En 'aw be hóot'en-i ilóh 'unt'oh. Buba 'alha 'uhot'e' ha, 'i be hoot'en-i ghun ts'iyanne dóni'-un 'unt'oh.

⁹ Ndi be hóot'en-i, 'i ts'ih'un 'unt'oh, 'ink'ez be hóot'en-i, 'i ts'iyanne dune bugha ita'alh, 'et wheni 'en ndi yun k'e ínnya.

¹⁰ Yun k'ut inda'. Ndi yun 'uyínla 'et hoonts'i yinka dune' t'ehinózin.

¹¹ Dulh whút'enne 'utahábanlane, butaninya whe 'aw lhuhuyílhchulh.

¹² 'Et mbene la yílhchootne, Yak'usda buzkeh huzdli' 'et bugha óonin'ai. 'Enne boozil' buba 'álha' yínt'oh.

¹³ 'Aw ha hánde whula toh ts'e iloh Yak'usda buzkeh huzdli', k'us buyust'e hukwa' nínzun huwa iloh, k'us dich'oh dune hukwa' huninzun huwa cha iloh, Yak'usda 'en gha za huwhuzdli.

¹⁴ 'Et ndi khuni Yak'usda unli, 'i dune suli' 'ink'ez netoh dune inle' 'et whe dádilti' la ts'onalh'en. Ndi yé dízti', 'i Yak'usda 'ilhoghun za ooYe' yé dízti'-i 'unt'oh. Ye unzoo-i 'aw oola tanalhuhóo'oh 'ink'ez khuni 'alha' 'unt'oh-i za be yálhduk.

^a 1:5 Ndi tsalhgus ts'iyaitsuk 'utsi'-i 'ink'ez tank'us 'únt'oh-i ni whe 'utni.

^b 1:6 "En Zan Badis," 'ulhni.

15 'En ghun John ubudáni' inle', dune bulh yálhduk whe, “Ndun 'en ghun nohdásni', sk'elh'az whusatíyalh whutisdleh whutsoda' 'et khuna whe 'unt'oh 'et sando 'unt'oh,” ubúlhni.

16 'Ink'ez neba yut'i-i 'andit ts'iyawh negha íninla. Dzin totsuk ye unzoo-i neba 'on 'un 'unt'oh.

17 Yak'usda khuni yutulhúhizye'-i, 'i Moses 'en gha netl'a ídan'ai inle'. 'Et hoonts'i 'andit Sizi Gri 'en gha ye unzoo-i 'ink'ez khuni 'alha' 'unt'oh-i neghalts'ut.

18 'Aw Yak'usda yan'en-un hooloh 'et 'aw 'ilhoghun ooYe', ooBá 'uk'enus yuk'e ntsi'-un Yak'usda ghun 'et whunénulhtan.

**John dune too be 'ulh'en-un,
'en ubúlhni 'aw ndun Gri 'en iloh 'ust'oh**

19 'Et Lizwif Jerusalem whut'enne, lubretne 'ink'ez Levitne John ts'un whe bahalh'a' huyoodolhkut mbe unli-un 'et hukwa. 'Et John ubúlhni, 20 'aw whuts'u lhoodíldai whe ubudáni', “'Aw Gri, 'en iloh 'ust'oh,” ubúlhni.

21 'Et huyoodulhkut, “Mbe inli? Elijah tilah 'int'oh?” “'Awundooh,” ubúlhni. “Yak'usda be nus hoo'en-un ooghu yaduk inle'-un, 'en tilah 'int'oh?” huyúlhni. 'Et cha, “'Awúndooh,” ubúlhni.

22 'Et 'uhuyúlhni, “Kwa, mbe inli whé 'int'oh. Nyunch'oh daja na'dudintni? Nedíni, 'et de la nyoonne whuz de nétilh'a'ne ubuzdóni' si,” huyúlhni.

23 'Et John ubúlhni,

“Si 'ust'oh 'aw dune lhuhóot'ih-un ts'e duztúl whe ts'iyanne dune 'ubudúсни,
neMoodihti lhutiyalh-un hoonzoo 'ink'ez lhts'e whudiz'a ooba whulhtsi.

'Et Yak'usda be nus hoo'en-un Isaiah ndutni inle',” ubúlhni.

24 'Et ndunne John ts'u whél'a'ne, Pharisee lohne za 'uhint'oh.

25 'Ink'ez huyoodulhkut, “'Aw Gri, k'us Elijah, k'us nyoon Yak'usda be nus hoo'en-un, iloh 'int'oh de, di ha dune too bé' bilh'en?” huyúlhni.

26 'Et John ubúlhni, “Si too be dune too be 'us'en 'et hoonts'i nohtoh 'ilhoghun dune hoonli, 'en 'aw t'enuzáhzun.

27 'En 'unt'oh sk'élh'az whusatíyalh-un sanus dízti' whe 'unt'oh. 'Aw ookechun natl'ool ooba k'unáítis'uk hoonts'i huba soo lhé'uzdzoo',” ubúlhni.

28 Keyoh Bethabara huwhútuni-un Jordan koh whanch'az whuz'ai-un, 'et John dune too be' 'ulh'en whe ts'iyaitsuk ghun hits'u whel'a'ne hubudáni'.

29 'Om bun dzin Sizi yuts'un uyalh whe John yutilh'en, 'ink'ez 'utni, “Nulh'en, Yak'usda be 'usbaiyaz. 'En 'ut'en yinka dune'ne bulubeshi buts'u ha yule, ubúlhni.

30 'En ghun nohdásni' sk'elh'az whusatíyalh, whutisdleh whutso, 'uda' khuna whe 'unt'oh, 'et huwa sanus dízti' whe.

31 Mbe unli-un 'aw seni be t'éoonuzúszun inle', 'et nohni Israel oots'u haindene t'ehinoozeh ha 'et huwa too za-i be too be' nohus'en 'i gha la mbe 'unt'oh-un soo cho t'ewhunoozhaz,” ubúlhni.

32 'Et Sizi ghun John ndutni, “Ndoni dut'aiyaz doút'en whe yak'uz ts'e ha dánde yuk'e dinde, 'ink'ez yulh 'unt'oh.

33 'Oh da' 'aw seni be t'éoonuzúszun inle', 'et hoonts'i Ndun whuz de sútilh'a'-un too za-i be dune too be' oos'en ha 'en sudáni', 'Mbe la Ndoni ndus de yuk'é dílt'sut-un 'ink'ez 'ilhiz yulh 'únt'oh-un, 'en 'unt'oh Ndoni be dune too be' 'ulh'en-un unli.'

34 'Et whunis'en. Soo ts'ih'un khuni be nohdúsi, 'alha' ndun 'en Yak'usda ooYe' 'unt'oh,” ubúlhni.

35 'Om bun dzin John 'ink'ez yugha hodul'ehne nane 'et nódilhya.

36 Sizi 'oh whuya uyalh whe John yunilh'en, “Nulh'en ndun Yak'usda be 'usbaiyaz 'únt'oh!” ubúlhni.

37 Ndunne nane dune John yugha hodul'ehne daja ni hidánt's'o whe Sizi Gri hiyuntiz'az.

38 Sizi buts'un úyalh 'ubunilh'en huyuni'us whe 'et huboodulh'kut, “Di khunáhta whe 'aht'en?” ubúlhni. 'Et 'uhuyúlhni, “Rabbi, nts'e la hoont'i?” ('Et ndi khuni Rabbi 'i Lizwif k'un'a dune hodulh'eh-un ni whe 'utni.) 'Et Sizi ubúlhni,

39 “Anih, whunoolh'en si!” ubúlhni. 'Et huyúlh tiz'az 'ink'ez nts'e la usda-un honalh'en. 'Et dzin ndulyiz whe hizih hinke' 'et 'oh da' 10:00 at'en 'uhunit'oh.

40 'Et ndunne nane dune John hidánt's'o huwa Sizi huyuntiz'azne, 'en 'ilhoghun, Andrew huyulhni, 'en Simon Peter bulhutsin 'unt'oh.

41 'En 'aho dulhutsin, Simon huyulhni, 'en yughu ninya 'ink'ez yudáni', “Ndun Messiah 'awet nats'ilhti,” yúlhni. (Ndi Messiah, Gri ni whe 'utni.)

42 'Ink'ez Sizi 'en yughu ínflhti. Sizi yunalh'en 'ink'ez 'uyulhni, “Nyun Simon Jonas ooye' 'en 'int'oh, 'et hoonts'i Cephaz nyuhudutánelh,” yúlhni. (Ndi Cephaz 'i Peter 'i za 'unt'oh 'ink'ez 'i tse ni whe 'utni.)

43 'Om bun dzin Sizi Galilee ts'e tiyalh hukwa' ninzun. Whuz oozya whe Philip huyúlhni, 'en nayilhti 'ink'ez “Sunanyalh,” yúlhni.

44 Philip 'en keyoh Bethsaida huwhútni-un whut'en-un 'unt'oh. 'Et keyoh Andrew 'ink'ez Peter bulh 'et huwhut'i.

45 'Et Philip 'en Nathanael huyúlhni, 'en nayilhti, “Ndun mbe be la Moses dude 'udustl'us k'ut yughun 'uk'uné' 'uzguz-un, 'ink'ez Yak'usda be nus hoo'enne highun 'uk'une' 'úzguz-un, 'en nats'ilhti. 'En 'unt'oh Sizi, Joseph ooye' unli. Keyoh Nazareth huwhút'ni, 'et whut'i,” yúlhni.

46 'Et Nathanael 'utni, “Nts'en'a suba hoonli 'uzoo'-i Nazareth ts'u ha óolts'it?” 'Et Philip 'utni, “'Anih, sulh ín'us 'ink'ez whunolh'en si!” yúlhni.

47 'Et Sizi Nathanael 'az de úyalh yunilh'en 'ink'ez yughun 'et ndutni, “Ndun 'en soo Israel oots'u hainzut-un 'unt'oh, 'aw tank'us 'úhoont'oh te nulhe'ust'en,” ni.

48 'Et Nathanael Sizi yoodulh'kut, “Di gha t'ewhunínzun dant'oh-un dune usdli?” 'Et Sizi yúlhni, “Mai chun t'ah sinda da', Philip 'anih nyudutánelh whutsoda', 'et nyunus'en,” yúlhni.

49 'Et Nathanael uyúlhni, “Rabbi, 'alha' Yak'usda ooYe' inli 'ink'ez Israel oots'u haindene bulerwe cha inli,” yúlhni.

50 'Et Sizi uyúlhni, “Mai chun t'ah sinda whe nyunus'en nyudú'sni. 'Et whula toh ts'e Yak'usda ooYe' usdli-un mba 'álha' 'uhoont'oh, 'et hoonts'i nus de 'on nus hooncha-un, 'et whuntalh'elh.

51 'Et soo ts'ih'un un'a nyudusni, yak'uz dáha' dankez 'ink'ez Yak'usda oolizasne ndus de ha hádudoh 'ink'ez ndo cha whenáhadudoh ndun Yinka Dune Ye'^c 'en ba 'uhut'en, 'et whuntalh'elh,” yúlhni.

**Sizi huwa 'ít'en túne' 'ut'en 'et huwa la
dunene 'en Gri 'únt'oh t'ehonózin**

2 1 'Et whulh tat dzin whe Galilee yun k'ut 'et 'ilhoghun keyoh Cana huwhút'ni, 'et keyoh 'et la lhghuskene ba honílhni. 'Et Sizi ooloo 'en cha 'et usda.

2 Sizi 'ink'ez yugha hodul'ehne tubulh 'enne cha bughu nahúzdil.

3 'Et njan lhghuskene ba honílhni whutoh 'et la ndi ts'ekoo too' ntsool súli'. 'Et Sizi ooloo yughu ninya 'ink'ez yúlhni, “'Aw ts'ekoo too' lhuhít'i.”

4 Sizi 'et uyúlhni, “Ts'eke 'et di ha 'et ndusúdini? 'Aw 'awhuz sba 'et nelhódiszit, 'awhuz sts'ó dizulh whe 'uhoont'oh,” yúlhni.

5 'Et ooloo ndunne 'ustlénne ubúlhni, “Daja nohbulhni la 'oh te ne'óoht'en.”

6 'Et njan lhk'uta tse oosa' cho, too huye súlhdzo wheni, 'et 'usdla. 'I la Lizwifne bube 'ut'en k'oh hukw'un'a lana'huldoh wheni.

7 'Et Sizi ndunne 'ustlénne ubúlhni, “Ndi tse oosa' cho ts'iyawh too be nadulhbun.” 'Inka soo ts'iyawh oodah whuts'un yanahídilhun.

^c 1:51 Yinka Dune Ye' ni, 'et dich'oh na'dudutni.

8 “Dugwe' íhkaih 'ink'ez mbe la njan howunli-un, 'en oots'u yihkahlh,” ubúlhni. 'Inka hiloh hits'u whinkai.

9 Ndi too ts'ekoo too' sulí'-i, 'aw nts'ez de ha huyalhdzo ndun howunli-un t'éoonúszun, 'et hoonts'i ndunne 'ustlénne huyínkaine, 'enne t'ehonínzun. 'Ink'ez ndet la howunli-un yunahóozdlíh whe dune 'at ut'í-un, 'en 'anih yudáni',

10 'ink'ez uyúlhni, “Dune ts'iyanne ndi ts'ekoo too' 'uzoo'-i, 'i cho howu há yulhdzoh, 'et hukw'elh'az sooltsuk hutni te, 'et 'andít za hukw'elh-i 'unt'oh-i ts'ekoo too' 'i bughu há yulhdzoh. 'Et nyun ndi 'uzoo'-i, 'i 'udek'oh whuts'un ontun!” yúlhni.

11 Njan keyoh Cana Galilee yun k'ut whuz'ai 'et soo 'udechoo Sizi huwa 'ít'en te na'dit'en, 'ink'ez dádilti' la 'et whúbunilhtan. 'I gha la yugha hodul'ehne 'en ghun buba 'alha' yint'oh sulí'.

Jerusalem lugliz whucho Sizi oocketne tenábuninyoot

12 Hukw'elh'az Sizi keyoh Capernaum huwhutni ts'e whinya. Ooloo, bulhutsinke, 'ink'ez yugha hodul'ehne cha, 'aw sa' iloh 'et hudáts'i'.

13 'Awet whenghoh whudizulh ndet da' Lizwifne buyoh Yak'usda oolizas Butus Lhuséya whúnahulnih-un,^d 'et Sizi Jerusalem ts'u whínya.

14 'Et lugliz whucho whuna'ulhyó-un whambez ts'e oozya 'et la dune 'e'óocketne 'ubunilh'en. Khunai-i, musdoos, 'usbai te, 'ink'ez dut'aiyaz te, dove huyúlhni, huye 'óocket, 'ink'ez dune sooneya lhk'e nádudzaihne, 'enne cha 'et 'uhut'en.

15 Tl'oolhyaz be tutsus 'inla. 'I be khuna-i ts'iyawh tenaíninyoot. Sooneya lhk'e nádudzaihne cha buzooneya nus wheyantsut, 'ink'ez buludab cha yun tizdla.

16 'Ink'ez dut'aiyaz be óocketne ubúlhni, “Ndowhi tenánuhle! 'Aw sBá ooyoh 'et 'e'óocket bayoh whulhtsi iloh!” ubúlhni.

17 'Et ndunne yugha hodul'ehne whunahilni ooghun 'uk'u nusguz-i daja ni la, 'et ndutni, “Njan nyoh hukwa' nuszun k'et 'ants'i syo ts'e dusk'un le 'ust'oh.”

18 'Et Lizwifne 'uhuyúlhni, “Njan nts'oh te la ne'ínt'en-un di gha 'ínt'en hooncha túne! 'int'en, 'et whunénilhtun?”

19 'Et Sizi ubúlhni, “Njan yoh whudízti'-un nohni musai whulhtsi 'ink'ez tat dzin inle' de, 'et dunaóodutás'alh.”

^d2:13 Nawhudizulh totsuk 'ilhunahodulh, 'ink'ez ndi 'usbai k'us unzoo-i nahayut'ulh. Njan whewhúnahulni 'oh da' Yak'usda yun k'ut Egypt ts'e ha nabanla da'.

20 'Et ndunne Lizwifne úhuyúlhni, “Njan yoh whudízti'-un dit whunizyat 'on 'at lhk'u tat yus k'ut whe lhaóodulya. 'Et daja ninzun whe' dini, tat dzin whutoh za dunaoodután'alh dini,” huyúlhni.

21 'Et njan Sizi yoh whudízti'-un howu yalhduk whe, didutch'oh duyust'e 'i ghu yalhduk whe 'utni ínle'.

22 'Et huwa la Sizi Gri dazsaine butoh dunadija whe yugha hodul'ehne whunahilni daja ubúlhni inle' da', 'ink'ez Yak'usda ooghuni 'uk'u nusguz-i 'ink'ez khuni 'i Sizi ye yaílhdruk-i bulh daja ni la ts'iyawh buba 'álha' 'uhoont'oh.

23 'Awhuz Jerusalem 'et 'ut'en whe Butus Lhusuya-un, 'et whutoh ne'whut'en-un, whulohne mbene la Sizi yunilh'enne nts'o tula ne'út'en-un, 'et huwa k'us lhane boози' buba 'alha' yint'oh sulí'.

24 'Et hoonts'i Sizi didutch'oh 'aw dunene but'anílhnitán, t'ewhunínzun dune dahínt'oh la 'et huwa.

25 'Ink'ez 'aw 'uyoonne dune dahínt'oh la 'et hidóni' 'aít'oh, didutch'oh dunene dahínt'oh la t'ewhunínzun 'et huwa.

Sizi Nicodemus yúlhni doo cha za honleh huba 'uhoont'oh

3 1 'Ilhoghun dune Pharisee bulh dizulh-un, 'en 'ilhoghun Lizwifne butso whudilhdzulh-un, 'en Nicodemus huyulhni.

2 'En 'ulhdzis 'et Sizi ghu ninya 'ink'ez uyúlhni, “Rabbi, Yak'usda yulh 'unt'oh-un dune, 'en za njan huwa 'ít'en-un tune' oot'en huba 'uhoont'oh. 'Et huwa soo t'ets'onínzun dune hodul'eh-un Yak'usda ts'u haínnya-un inli whe 'int'oh.”

3 'Et Sizi yúlhni, “Soo ts'ih'un un'a nyudásni, dune doo cha za whuzdli de, 'et de za Yak'usda lerwe unli-un whuti'elh.”

4 'Et Nicodemus uyúlhni, “Nts'en'a suba 'ilhoghun dune tube yoo 'un uzulh-un, 'en doo cha za hooleh whe' dini? 'Aw whulh nat duloo yuchan naooja' 'ink'ez doo cha hooleh 'aít'oh!” yúlhni.

5 'Et Sizi uyúlhni, “Soo ts'ih'un un'a nyudásni, dune too 'ink'ez Ndoni be cha whuzdli de, 'et de za nts'e la dune Yak'usda bulerwe unline 'et 'aw dahóoya' ait'oh.

6 Mbe la dune gha whuzdlí-un, 'en dune ch'e' 'unt'oh, 'ink'ez mbe la Ndoni be whuzdlí-un, 'en Ndoni ooch'e' 'unt'oh.

7 'Et nyudásni', 'Nohni doo cha za hooleh huba 'uhoont'oh.' Khun te 'et huwa mba hócha junih!

8 Nilhts'i nts'oh hukwa' nininzun te nudulst'ut. Nilhts'i dints'o 'et hoonts'i nts'ez de ha díltst'ut k'us nts'e dutiltst'ulh-un 'aw t'éoonuzínzun. 'Et whuz un'a za dune Ndoni be huwhuzdlí,” yúlhni.

9 'Et Nicodemus uyúlhni, “'Et nts'en'a 'uwhutatl'elh?”

10 'Et Sizi uyúlhni, "'Et nyun Israel oots'u haidene whubodilh'eh-un inli, 'ink'ez nts'en'a njan t'éoonuzínzun?

11 Soo ts'ih'un un'a njan nyudúsni, t'éts'onínzun ndet howu yats'ulhduk-un 'ink'ez ts'ih'un un'a nohts'útni ndai la ts'an'en 'i ghun 'ink'ez nohni 'aw neghuni nohba 'alha' lhe'ít'oh.

12 Ndi yun k'ut nts'oh tula né'whut'en-un, 'et huwun nohdúsni 'et hoonts'i nohba 'álha' lhe'hóot'oh de, nts'en'a suba ndo yak'uz né'whut'en-un, 'et huwun nohdúsni de, 'et nohba 'alha' 'uhot'e'?

13 'Aw 'ilhoghun dune ndo yak'uz whenya-un hooloh, 'aw 'ilhoghun za 'uja-un ndus de yak'uz haínya. 'En 'unt'oh Yinka Dune Ye' unli, 'en 'unt'oh yak'uz ookeyoh whuz'ai.

14 'Uda' 'aw dune luhoot'ih-un ts'e whe Moses 'en tl'ughus k'eltsi dube' yudilh'tsi inle', whuz un'a za Yinka Dune Ye' dube' hidutálhtsih huba 'uhoont'oh.

15 'Et huwa mbene la 'en ghun ooba 'alha 'uhoont'oh-un, 'en 'aw dalhótisa,^e 'ilhiz oole' wheni hutinalh.

16 Yak'usda ndi yun k'ut dunene buk'entsi' k'et 'aw 'ilhoghun duYe' 'en bugha ínilhiti. Mbene la 'en ghun ooba 'alha' yint'ohne 'aw dalhótisa, 'ilhiz wheni hukhutinalh.

17 'Aw dune ba nahutiyeh wheni íloh Yak'usda duYe' ndi yun k'uz yutilh'a'. 'En gha ndi yun k'ut whut'enne ts'iyawh hudoojih, 'et wheni ndi yun k'uz yutilh'a'.

18 Mbene la buba 'álha' yint'ohne 'aw buba nalhotisde. 'Et mbene la 'aw ooba 'álha' lhe'yít'ohne, 'enne 'uda' buba nahisda whe' hint'oh, 'aw Yak'usda ooYe' boozii' 'aw buba 'alha' lhe'yít'oh 'et huwa.

19 'En 'unt'oh be hóot'en-i unli whe ndi yun k'e ínya. 'Et hoontsi' ndi yun k'ut dunene tsalhgus yo ts'e haínya-un, 'en ndi be hóot'en-i anus hik'e ntsi', njan ne'hut'en-un 'on nus hoontsi' ts'e za hit'el'h 'et huwa. 'Et huwa la buba nahoodéh.

20 Mbene la hoontsi' te ne'út'enne, 'enne ndi be hóot'en-i hits'u dutni. 'Et huwa ndi be hóot'en-i, 'aw hits'un tóoya' 'aít'oh, doo ka la tank'us 'úh'ut'en-un ts'et ha hoolts'it 'et whuch'a.

21 'Et hoontsi' mbe la ts'ih'un un'a 'it'el'h-un, 'en ndi be hóot'en-i ts'u tiyalh, 'et whe la ts'iyanne t'ehonózin, nts'oh tula ne'út'en-un, Yak'usda 'en gha za 'it'en.”

John dune too be 'ulh'en-un Sizi yuba whudílhti'

22 Njan 'oh túne' whust'en hukw'elh'az Sizi 'ink'ez yugha hodul'ehne te Judea yun k'ut ts'e hoozdil. 'Et yugha hodul'ehne te 'et hudáls'ti' 'ink'ez dune too be' balh'en.

23 'Oh da' John 'en cha keyoh Aenon huwhút'ni-un keyoh Salem huwhút'ni-un whenghoh whuz'ai-un, 'et dune too be 'úl'h'en, tube 'et too lhai 'inka. Dune hits'u lhodulh 'ink'ez whulohne dune too be' binla.

24 'Awhuz John 'aluháyus'ai da' 'et huwa.

25 John yugha hodul'ehne Lizwifne bulh howun lhdulhyoh 'uhudutni, Lizwifne bube 'ut'en k'oh hukw'un'a lana'huldoh 'et huwun.

26 'Ink'ez John highu nindil 'ink'ez huyoodulh'kut, “Rabbi ndun dune 'ilhoghun ngha hodul'eh-un, Jordan koh nyaz ts'e, 'en ghun dune bubulh yaílhduk ínle', 'awet 'en dune too be 'úl'h'en 'ink'ez ts'iyanne hits'ú lhodulh,” huyúl'hni.

^e 3:15 Njan dalhótisa ní-un, 'aw neyust'e iloh, nezul 'ink'ez neyughi ghu yalhduk whe 'utni.

27 'Et John ubúlhni, “Yak'usda yugha óonin'ai de za, 'et huwa hoonliyaz oot'e' 'aít'oh.

28 Nohnich'oh hoonts'i la daja dusni-un la t'éoonáhzun, si 'aw Gri 'en iloh 'ust'oh. 'Et hoonts'i 'ilhoghun yutso whusál'a'-un, 'en 'ust'oh.

29 'Et ndóohoont'oh whe, 'ilhoghun dune ts'eke yughusda-un, 'en 'at ut'í-un 'unt'oh. 'Et ooyadan yuzih usyin-un 'ink'ez yughuni yoozílhts'ai whe la tube yuba hóont'i'. 'Et huwa nohdúsni si cha whuz un'a tube cho hoonúst'i'.^f

30 'On nus tube cho hidólhti' 'ink'ez si hukw'elh'i le sba hodólhti', 'et whuz un'a 'uhót'e' huba' hoont'oh.

31 Ndun yoo dus de haínya-un, 'en ts'iyanne ando 'unt'oh 'ink'ez ndun yinka ts'u haínya-un, 'en yinka dune unli, 'et huwa ndi yun k'ut hoonli-i, 'i za ghu yalhduk. 'Et ndun yak'uz ts'e haínya-un, 'en ts'iyanne ando 'unt'oh.

32 'Ink'ez ndet la ndun whunalh'en 'ink'ez whudánts'o-un, 'et 'uyoonne cha ubúlhni, 'et hoonts'i daja ubúlhni-un 'aw highuni lhulhchoot.

33 Mbe la yughuni ilhchoot-un daja ni-un, 'en 'utni ndun Yak'usda 'en ooba 'alha' yint'oh, ni.

34 Ndun 'en Yak'usda whusayálh'a'-un, 'en 'ink'ez didut Ndoni be yudilhbun, 'et huwa Yak'usda ooghuni za be yálhduk.

35 Yak'usda 'en duYe' yuk'entsi' 'et huwa ts'iyaitsuk k'úne' hool'en-un, 'et yugha óonin'ai.

36 Mbene la Yak'usda ooYe' ooba 'alha' yint'ohne, 'ilhiz wheni be ts'úkhuna-i, 'i huyut'i, 'ink'ez mbene la ooba 'alha' lhe'yit'ohne, 'enne 'aw huhoo'en 'aít'oh, Yak'usda yé bubulh húnilch'e-i 'ahoolhyiz wheni buk'ut uytát'elh,” ni John.

**'Ilhoghun ts'eke Samaria yun k'ut whut'en-un,
Sizi 'ilhiz wheni be ts'ótinalh-i ghun yulh yálhduk**

4 ¹ 'Et Phariseene huyulh 'údants'o whe la 'uhutni, “Sizi 'en John anus lhane dune cha yugha hodul'ehne sulí', 'ink'ez 'onus lhane too be 'úlh'en cha 'ut'en,” hutni.

² 'Et hoonts'i 'alha Sizi 'aw dich'oh iloh dune too be' bulh'en, yugha hodul'ehne, 'enne za 'uhut'en.

³ 'Et neMoodihti 'awet Judea yun k'ut whuch'a nasja 'ink'ez Galilee ts'e natisja.

⁴ Nadalh whe la Samaria yun k'ut 'oh whuya lhunátidalh,

^f3:29 Ndun dune 'at ut'í-un, 'en Sizi Gri ndult'oh, 'ink'ez ooyadan 'en John dune too be 'ulh'en-un ndult'oh ni whe 'utni.

5 'ink'ez Samaria yun k'ut keyoh Sychar huwhútni ts'e oozya. Njan keyoh 'et yun k'ut Jacob duye! Joseph yugha óonin'ai ínle!, 'et whenghoh whuz'ai.
6 'Et Jacob too k'et 'uhóonla-un, 'et whuz'ai. 'Et Sizi tube sa' nusúya 'ink'ez nénintsai, 'inka too k'et whuzih 'et nátl'a dida!. 'Et 6:00 at'en 'uhúnit'oh whe 'ut'en.

7 'Et usda whe la 'ilhoghun ts'eke, Samaria whut'en-un, 'en too huya. 'Et Sizi uyúlhni, “Too sgha nínkaih!” yúlhni.

8 Dich'oh za 'unt'oh, yugha hodul'ehne keyoh ts'e 'ut'alh-i hootakulh ts'e whe hándil 'et huwa.

9 'Et ndun Samaria ts'eke! 'en yúlhni, “Nyun Lizwif 'int'oh 'ink'ez si Samaria ts'eke! 'ust'oh, 'ink'ez di ha' dini too sts'u ha' dini?” Lizwifne 'aw Samaria whut'enne 'aw buka lhe'hunízun.

10 'Et Sizi uyúlhni, “Yak'usda huwa ínín'ai-i, t'eninzun de, 'ink'ez mbe 'utni nyulh yálhduk whe too nts'u ha 'utni-un, 'en t'enínzun de, 'et de nyun da' oodolhkut 'ink'ez ndai la too oogha huye khuna-i, 'i da' nghá yolhdzeh oole!” yúlhni.

11 'Et ndun ts'eke uyúlhni, “Nyun 'aw be taóonkahl-i lhínt'ih, 'ink'ez njan too k'et há dalhdza!, nts'ez de ndi too be ts'úkhuna-i, 'i itánkahl?
12 Netsoda'-un Jacob 'en njan too k'et negha óonin'ai. Didut, duye'ke, 'ink'ez bughuna! te, njan too k'et 'et too hitnai! ínle!, nyun ooba nus incha ninzun eh?” yúlhni.

13 'Et Sizi uyúlhni, “Mbene la njan too k'et too 'utnai-un, doo cha za ta'hóosda tileh,

14 'et hoonts'i mbene la too bughá ítasdzoh, 'i huyitnai! de, 'aw 'on 'at ta'hóda! 'aít'oh. Mbe la ndi too oogha ínusdzo-un, 'i too 'ahoolhyiz ninli ndult'oh, 'i be 'ahoolhyiz wheni hukhutinahl,” yúlhni.

15 'Et ts'eke uyúlhni, “Kwa, ndi too 'udíni-i sgha nílhdzeh, 'et de si 'aw 'on 'at ta'ósda 'ink'ez 'aw 'on 'at njan too oskahl 'aít'oh.”

16 “Nki 'anilh d'ni 'ink'ez 'en bulh diz náht'us,” yúlhni Sizi.

17 'Et ts'eke 'utni, “'Aw ski hooloh whe 'ust'oh.” 'Et Sizi 'uyulhni, “Soo! dini! Ts'ih'un 'udíni, 'aw nki hooloh dini.

18 T'éoonúszun kwulane nkike inle!, 'ink'ez 'andit oozih sinda-un, 'en cha 'aw nki iloh 'unt'oh. 'Et ts'ih'un un'a 'udinja,” yúlhni.

19 'Et ts'eke uyúlhni, “Nyun nus hoo'en-un tilah 'int'oh?

20 Netsoda'ne, ndi dzulh k'ut 'et teni 'uhunilhdzun ínle!. 'Et nohni 'udúhni Jerusalem 'et 'ilhoghun whuz'ai-un, 'et dune teni 'uhunoolhzin huba 'uhoont'oh,” yúlhni.

21 'Et Sizi uyúlhni, “Mba 'alha! 'udoosni!, 'ilhudzin diz hóolts'ulh whe 'uhoont'oh, 'aw ndi dzulh k'ut k'us Jerusalem 'et za iloh Yak'usda oots'u téni 'untilhdzun whe 'uhoont'oh.

22 Ndai la nohni oots'un téni 'unulhdzun-i 'aw noheni be t'enuzúhzun. Wheni mbe la oots'u téni' uznilhdzun-un t'ezninzun, Lizwifne bula toh ts'e za dune hudutijih 'et huwa.

23 Ndet la whuz de whúdizulh-un 'andit 'et buba 'uhoont'oh, ts'ih'un un'a teni hunilhdzunne soo dudzi ndulcho-i be ts'ih'un un'a Yak'usda hits'un téni nilhdzin wheni. Ndunt'ohne Yak'usda buka' nuta duts'u nténi 'uhunoolhdzin ha.

24 Yak'usda nudúdeh-i unli whe 'unt'oh. 'Ink'ez mbene la hits'un téni 'unilhdzunne, 'enne ts'ih'un un'a buyughi be hits'un teni' noolhdzin huba' hoont'oh," yúlhni.

25 'Et ndun ts'eke uyúlhni, "T'éoonúszun ndun Messiah whusatíyalh, mbe la Gri huyúlhni, 'en whusaínya de, ts'iyantsuk whunéuntihltun."

26 'Et Sizi 'uyulhni, "Andit nyulh yálhduk-un, 'en usdli whe 'ust'oh."

27 'Ink'ez 'et ndutní-un 'awet 'etsul 'udíja whe yugha hodul'ehne whusanáhidil. Tube buba hooncha Sizi ndun ts'eke 'en bulh yálhduk, 'et hoonts'i 'aw 'ilhoghun hoonts'i lhuyoodulhkut, "Di ha ts'eke 'en bulh yaílhduk?" k'us, "Ndet nahootan'alh?" lhuhidínel.

28 'Et ndun ts'eke too ye huya-i cha 'awet nenin'ai 'ink'ez keyoh ts'e whenája. 'Et dunene ts'iyawh ubúlhni,

29 "Anih! Ndun dune noolh'en si! Nts'oh tula né'zust'en-un, ts'iyawh sudani'. 'En toleh Gri 'unt'oh?" ubúlhni.

30 'Inka soo ts'iyanne keyoh ts'e ha hándil 'ink'ez Sizi highu nindil.

31 'Oh whuya hoozulh yugha hodul'ehne huyúlhni, "Rabbi, na'int'alh!"

32 'Et Sizi 'ubulhni, "Ut'alh-i, 'aw nohni t'enuzuhzun-i, 'i 'ust'i."

33 'Et yugha hodul'ehne dich'oh 'úlhodutni, "Uyoon toleh yuti'ulh-i yuba whusaínla?"

34 'Et Sizi ubúlhni, "Mbe la whuz de sutilh'a-un, ndet sts'u húkwa' ninzun, 'oh te ne'óost'en 'ink'ez be 'ut'en lhadóosdleh huba 'uhoont'oh. Ndi 'i za s'alh-i 'unt'oh.

35 'Awhuz dunghi sanun whuz'ai, t'l'o 'util'elh whuts'un. 'Et hoonts'i nohdúsní whe soo zúlhts'ai, soo cho nohna be whunulh'en. T'l'o k'ut 'awet whudizgi t'l'o 'utihlelh huba.

36 Mbe la whut'as-un, 'en ooba k'elha hoonli, 'ink'ez 'en 'ilhiz oole' huye khúna-i, 'i oogha ítalts'ulh. 'Et huwa mbe la 'a' nule-un 'ink'ez mbe la 'ilhunayoodilhdzeh-un, nahúlt'oh 'alhgoh huhontálhni.

37 Whuz un'a daja ni la 'alha' 'utni, 'Ilhoghun dune 'en 'a' nule 'ink'ez 'uyoon dune 'en ha' nule.' 'Et ndi 'utní-un 'i 'alha 'uhoont'oh.

38 'Aw whutsoda' lhe'zaht'en ts'e whenóhis'a' na'oolhdzooch wheni. Whuz whutsoda' 'uyoonne sba 'it'en ínle'. 'Et 'andit nohni whusáhdil 'ink'ez 'uyoonne 'a' nanla 'et ha' nilhla," ubúlhni.

39 'Et nyoon ts'eke, njan keyoh whut'en-un, 'en ts'iyanne dáni', "Dast'en la ts'iyawh sudáni," ni. 'Et huwa 'en ooghuni gha lhanne Samaria whut'enne buba 'alha' yint'oh suli'.

40 'Inka Samaria whut'enne dune Sizi highu nindil whe duzih ooda' huyúlhni. 'Inka nat dzin 'et buzih inda'.

41 Ooghuni 'i gha tube 'on nus uniltsúkne, 'en ghun buba 'alha' 'uhoont'oh.

42 'Et ndun ts'eke 'uhuyúlhni, "Aw nyun nghuni 'i gha za iloh neba 'alha' 'unt'oh, whenich'oh ooghuni 'uzdánt's'o. 'I gha 'alha' ndun 'en dune tilhyis wheni, Gri, 'en ndi yun k'e inya t'ets'onanzin," huyúlhni.

43 Nat dzin inle' whe Sizi Galilee yun k'ut ts'e whénya, 44 whe ndutni, "Mbe la Yak'usda be nus hoo'en-un nts'oh tula 'inda'-un, 'oh ho hoots'i, 'aw lhuhidílhiti," ni.

45 Galilee yun k'ut ts'e oozya whe ndunne Galilee whut'enne dune tube huhóont'i' whe bughu ninya. Didut cha Jerusalem dzenis whuti ndúwhulyiz whe 'et 'uhit'en 'ink'ez Sizi hinilh'en whe bunalh hooncha túne' 'ust'en.

46 Doo cha Sizi Galilee yun k'ut, keyoh Cana huwhútni ts'e naoosja. 'Et 'uja too, 'i ts'ekoo too' yulhtsi íne'. 'Et 'ilhoghun dune keyoh dune tso whudilhduh-un ooye' tube únduda keyoh Capernaum 'et.

47 'Et Sizi Judea yun k'ut ts'u haínya 'ink'ez Galilee yun k'ut ts'e oozya, whulh 'údants'o whe yuts'oozya, Capernaum ts'e dudulh nátoot'as duye' 'awet datítsah, 'en soo ná'yooleh, 'et hukwa yuts'u tedudli.

48 'Et Sizi uyúlhni, "Nyunalh huwa 'ít'en tune' 'úst'en 'ink'ez hooncha te ne'úst'en de, 'et de za la nohba 'alha' oost'e!."

49 'Et ndun keyoh dune tso whudizulh-un uyúlhni, "Smoodih 'anih soo 'a syaz datítsah whutso!"

50 'Et Sizi 'uyulhni, "Naindalh, nye' khuna." 'Et dune daja yulhni la, Sizi yuba 'alha' dija 'ink'ez whenája.

51 'Awhuz duyoh whuts'un nádalh whe, be' 'ustlenne hidudizdil 'ink'ez, "Nye' khuna," huyúlhni.

52 'Et uboodulhku, "Soo nts'óya hoozulh whe ts'oodun soo na'uja?" 'Et 'uhuyúlhni, "Hulhda' 7:00 'uhunit'oh whe ndi nulwus-i dada oots'u haídilts'ut."

53 'Et ndun dune t'ewhunínzun soo 'oh whuya hoozulh whe Sizi yúlhni, "Nye' khuna." 'Et didut 'ink'ez ooyoh 'unt'ohne tubulh, ts'iyawh Sizi ghun buba 'alha' yint'oh suli'.

54 'Et Judea yun k'ut ts'u haínya 'ink'ez Galilee ts'e oozya whe whulh nat Sizi hooncha tune' 'ust'en.

Tadiz'ai-un Bethesda huwhútni, 'et Sizi 'ilhoghun dune soo ná'yinla

5 ¹ Njan 'oh te ne'whust'en-un hukw'elh'az 'et Lizwifne budzenis whuti 'et wheni Sizi Jerusalem ts'e whinya.

² Nyo Jerusalem 'et 'usbai ba dádintan-i hoonli, 'et la whenghoh tádiz'ai-un whuz'ai. Njan tádiz'ai-un, 'et Hebrew k'un'a Bethesda huwhútni, 'et whunat-un kwulat-un bun tsilh t'ah whuzdla.

³ Nyo bun tsilh t'ah 'et tube lhane ndudane 'et husdla. Whulohne hoos'enne, 'ink'ez whulohne bodin'aíne, 'ink'ez whulohne cha délhudsnine. 'Enne ndi too nótitnah-un, 'et huba hilh'ih.

⁴ Soo nenaóodudzuk le' whut'ih totsuk la, lizas ndus de ha dúdoh 'ink'ez tadiz'ai-un, 'et too nunáhuyilnaih. Mbe la soo 'udechoo toot tayaih-un, nts'oh dant'i-i dada be nduda, 'et hoonts'i soo na'ut'ih.

⁵ 'Ilhoghun dune tat whunizyat 'on 'at lhk'u dit yus k'ut naóodizut, 'en 'et ndida'.

⁶ 'Et sulhti whe Sizi yunilh'en. T'ewhunínzun tube sa' 'et ilhte'. 'Et uyúlhni, “Soo ná'tantnelh hukwa' ninzun eh?”

⁷ 'Et 'aho dune nduda-un 'utni, “Ndi too nakhitnaih te, 'aw dune tasóolhtelh-un hooloh. 'Awhuz whuts'un húkwa 'ust'en whe 'uyoon whusayaih 'ink'ez stso tayaih.”

⁸ Sizi 'et uyúlhni, “Dudinyaih, kw'usintí-i ilhchoot, 'ink'ez ninya!”

⁹ 'Aho dune ndudá-un soo ná'uja. Yuk'ustí-i yílhchoot, 'ink'ez tizya. Lizwifne nahulyis-un 'et dzin 'et 'uhóoja.

¹⁰ Ndun dune soo ná'uja-un, 'en la Lizwifne 'uhuyúlhni, “'Andit dzin nahulyís-un 'uhoont'oh. 'Aw ookw'usintí-i nón'a' huba lhe'hóot'oh!”

¹¹ 'Et ubúlhni, “Mbe la soo ná'sinla-un, 'en 'usúlhni, 'Kw'usintí-i ilhchoot 'ink'ez ninya, 'sulhni.”

¹² 'Inka huyoodulhkut, “Mbe whe 'unt'oh ndun ookw'usintí-i ilhchoot 'ink'ez ninya nyulhni?”

¹³ 'Et ndun dune dich'oh cha 'aw t'einúnzun mbe 'uyinla soo ná'yinla-un. Tube lhane dune tadiz'ai-un, 'et 'uhut'en whe Sizi whu'ih ts'e whenya, 'et huwa 'aw t'elhihinízil.

¹⁴ Njan 'et ndúhooja-un hukw'elh'az lugliz whucho 'et Sizi ndun nayilhti 'ink'ez 'uyulhni, “'Hadih, 'andit 'awet soo ná'inja. Lubeshi 'ilh'en-un 'etsul 'oneh, doo ka la 'on nus 'uwहुल्स'-un 'et nghá holts'it!”

¹⁵ 'Et ndun dune whenája 'ink'ez Lizwifne ubudáni' Sizi 'en 'uyínla soo ná'yinla.

¹⁶ 'Et huwa Lizwifne Sizi dzoh nahídilhduz 'ink'ez hituzilhghelh 'et hukwa húnuta. Njan nahulyis-un dzin 'et 'oh te ne'ust'en 'et hukwa.

¹⁷ 'Et hoonts'i Sizi ubúlhni, “SBá 'ahoolhyiz 'ut'en, 'inka si cha 'ust'en.”

18 'Et hukwa Lizwifne 'on nus hituzilghelh-un hukwa hunuta. 'Aw nahulyis dzin k'onínyuz 'et huwa za iloh, 'ink'ez cha Yak'usda 'en duBá yulhni. 'Et ndutni whula gha ts'e Yak'usda bulh húlgha 'unt'oh ni, 'et huwa hituzilghelh-un hukwa' huminzun.

19 'Et Sizi ubúlhni, “Soo ts'ih'un un'a nohdúsní, ooYe' 'aw dich'oh hukwa' ninzun te ne'ut'en 'aít'oh. OoBá nts'oh la ne'út'en yunilh'en, 'et whuz un'a za ooYe' ne'út'en.

20 OoBá duYe' yuk'entsi' 'inka ts'iyantsuk be 'ut'en k'oh whínulhtun. Ndet la whunalh'en-un, 'et 'on nus 'ut'en k'oh hooncha-un, 'et whuyúntilhtun. 'I be la tube nohba hochá.

21 OoBá nts'en'a la yaidlane dunabudile 'ink'ez 'ilhiz huye khúna-i bugha'aih, whuz un'a za ooYe', mbene la buka' ninzunne, 'enne 'ilhiz huye khúna-i bugha'aih.

22 OoBá 'en 'aw dune ba nahiyilh íloh, k'us OoYe' 'en dune ba nahooyeh-un, 'et yut!a hón'ai.

23 'Et huwa la ooYe' dune ts'iyanne 'en hidólhti' nts'en'a la ooBá hidíflhti' hukw'un'a. Mbe la ooYe' lhidíflhti'ne 'aw ooBá 'en cha lhuhidíflhti', 'ink'ez 'en 'uyinla duYe' whusayálh'a' inle!.”

Mbene la sghuni ílhchoot 'ink'ez ndun whuz de sútilh'a'-un, 'en ghun buba 'alha' 'unt'ohne, 'enne 'ilhiz huye khúna-i huyut'i

24 Soo ts'ih'un un'a nohdúsní, mbene la sghuni ílhchoot 'ink'ez ndun whuz de sútilh'a'-un, 'en ghun buba 'alha' 'unt'ohne, 'enne 'ilhiz huye khúna-i huyut'i. “'Aw buba nahoodéh 'aít'oh, 'uda' be dats'utsaih-i huye nghoozdil 'ink'ez 'ilhiz huye khúna-i, 'i huyut'i.

25 Soo ts'ih'un un'a nohdúsní, ndet la whuz de whúdizulh-un 'andit 'awet 'et néwhults'ut. 'Andit 'et 'awet yaidlane Yak'usda ooYe' ooghuni hidutáts'o, 'ink'ez mbene la yudánts'one, 'enne hukhutinalh.

26 SBá 'en dich'oh huye khúna-i yut'i. 'Et whuz un'a za duYe', 'en cha be khútna-i dich'oh yut'i, 'et yugha óonin'ai 'et huwa.

27 'Ink'ez ts'iyanne ba ndó oot'e'-un, 'et cha yugha óonin'ai 'ink'ez ts'iyanne dune ba nahutiye hiba 'uhoont'oh. Yinka Dune Ye' unli, 'et huwa.

28 Daja nohdúsní la 'aw nohba hochá junih! 'Awet whuz de whúdizulh, 'et la ts'un k'ut yaidláne highuni hidutats'o,

29 'ink'ez la dunáhudódilh. Mbene la 'ut'en unzoo-i 'alh'éenne, 'enne dunábudutálelh 'ilhiz wheni hukhutinalh ha, 'ink'ez mbene la hoontsi' tune! 'úst'enne, 'enne cha dunábudutálelh 'ilhiz wheni dzoh notizut ha buba nahutiye h.

30 'Aw sich'oh ndúhoont'oh-un 'uhoos'en 'aít'oh. 'Aw sich'oh hukwa' nuszun te ne'óost'en 'aít'oh. Nts'oh tula sBá sts'u húkwa' ninzun

'oh te za ne'úst'en. 'Et huwa dune ba nahutisye de, sBá súlhni, 'et whuz un'a za dune ba nahusyeh-un, 'et ts'ih'un un'a 'uhoont'oh.

31 Sich'oh sghun nohdúsni de, 'aw la nohba 'álha' lhe'hóst'e'.

32 'Et hoontsi 'uuyoon 'unt'oh-un, 'en si sghun ts'iyanne dune whúbunulhtun 'ink'ez si sghun daja ni, 'alha 'uhoont'oh 'et t'ewhunúszun.

33 'Et nohni 'uuyoonne, 'enne John ts'un whébilh'a', 'et daja ni la, 'et khuni 'alha' 'unt'oh-i be ubudáni'.

34 'Aw dune si sghun daja ni la, 'et huwa za iloh, njan ndúhoont'oh-un huwun nohdúsni, 'et huwa la whedóohjih 'inka 'unohdúsni.

35 John 'en la too dízk'un 'ink'ez be hóot'en-i oots'u ha yándi 'et ndánt'e'. 'Atsulyaz wheni ndi be hóot'en-i, 'i be whunúlhni inle'.

36 'Et hoontsi John si sghun 'uuyoonne whúbunilhtan-un, 'on nus 'uwulchó-un, 'et whust'i. Ndi 'ut'en 'i sBá stl'a yán'ai lhadóosdle wheni, 'i 'ut'en 'aw 'i za ooghásna, 'i gha la 'uuyoonne t'ehonózin, sBá 'en whuz de sútilh'a'.

37 'Ink'ez sBá, mbe la whuz de sútilh'a'-un, 'en didutch'oh si sghun ts'ih'un un'a whulhtsi. 'Aw yalhduk whe lhduzúhts'o, 'ink'ez dant'óh-un unli 'aw lhuzih'en.

38 'Ink'ez ooghuni 'aw lhóohtun. Mbe whuz de yútilh'a'-un 'aw nohba 'alha' lhe'ít'oh, 'et huwa ooghuni 'aw nohyo lhdí'oh.

39 Yak'usda ooghuni 'uk'u nusgúz-i, 'i be 'ilhiz huye khúna-i aht'i nahzun, 'inka 'áht'en soo cho bodulh'eh, 'ink'ez ndi khuni 'uk'u nusgúz-i, 'i si sghun za 'unt'oh.

40 Si sgha la 'ilhiz oole' huye khúna-i ooht'e', 'et hoontsi 'aw sts'u tóohdilh hukwa lhe'náhzun.

41 'Aw dunene ye súdilhti'-i óschoot 'aít'oh,

42 'et hoontsi nohni nohghun ts'iyawh t'éoonúszun. Nohyo ts'e daht'oh whe 'aw Yak'usda ook'elhátsi' 'et t'éwhunúszun.

43 SBá 'en boozí' gha whusásya, 'et nohni 'aw ska lhe'náhzun, 'et hoontsi 'uuyoon te didutch'oh dudoozi' gha whusaínya de, 'et de da' 'en ooka' noohzin.

44 Nohnich'oh nohtoh lhudúlhti'. 'Et hoontsi, ndai la be 'úzdilhti'-i Yak'usda didutch'oh oots'u haídilts'ut-i, 'i 'aw ookúlhnuzahtoh, 'et huwa nts'en'a nohba 'alha' whutat'elh?

45 SBá 'en oobut la nohk'éhos'alh khun te noohzin junih! 'Uts'un un'a cha hoonli. Yak'usda neba lhúhizye'-un, 'i Moses 'en yutl'a ídan'ai ínle', 'i oot'a nínuhtan hoontsi, 'i la nohk'ého'alh.

46 Ndi Moses 'uk'u néyuzguz-i, nohba 'alha' 'unt'oh de, 'et de si sghun cha da' nohba 'alha' 'uhót'e', Moses si sghun 'uk'u néyuzguz-i 'unt'oh 'et huwa.

47 'Et hoonts'i ndi Moses 'uk'u néyuzguz-i 'aw nohba 'alha' lhe'yít'oh 'et huwa nts'en'a suba si sghuni 'i nohba 'alha' oot'e," Sizi ndubulhni.

Huwa 'ít'en-i gha 5,000ne Sizi huyoo'alh-i bugha nín'ai

6 1 'Et hukw'elh'az Galilee bun k'ut 'et Sizi nyan wheinki, 'i bunghun za Tiberias bun k'ut huyúlhni.

2 Ndudane butoh tube huwa 'ít'en tune' 'ut'en 'et hinilh'en, 'inka tube lhane 'ilhunaosdilne huyununúdilh.

3 'Et Sizi yasúya whe yugha hodul'ehne tubulh, 'on do shusyaz k'ut 'et nátl'a'hudilts'i'.

4 'Et 'awet whenghoh whudizulh Lizwifne Yak'usda oolizas Butus Lhuséya whúnahulnih-un.

5 'Et Sizi whunilh'en tube lhane dune hits'ú lhodulh, 'et 'ubunilh'en whe la Philip 'ulhni, "Nts'e za lhes ts'oket ha la, 'et de da' ndunne dune 'uhoo'alh?"

6 'Et Sizi didutch'oh datínelh la t'éwhunínzun, 'et hoonts'i Philip 'en yóolhdzih whe 'utni.

7 'Et Philip 'utni, "\$200.00 'udustl'us 'ultsuk-i, lhes 'aw buba soo lhe'yiltsuk, 'i 'ilhoghun hinli whe ntsool-iyaz han'al 'et hoonts'i."

8 'Ilhoghun Sizi yugha hodul'eh-un, Andrew, Simon Peter bulhutsin, 'en Sizi 'uyulhni,

9 "Njan 'ilhoghun duneyaz netoh 'ut'en-un, 'en lhes sut'e kwulai cha 'ink'ez lho nt'um-iyaz nanki cha, 'i yut'i, 'et hoonts'i di oole' lhe'ultsukne yuti'ulh huba?"

10 'Et Sizi 'utni, "Ts'iyanne hudólts'i' budáhni." 'Et nyo 'uhut'en-un tl'oyaz k'ut hoonli, 'et dunene 5,000ne at'enne hinli whe 'et nat'l'áhudilts'i'.

11 'Et Sizi lhes yílhchoot, Yak'usda ts'un musi ni whe tenadidli, 'ink'ez yugha hodul'ehne butl'a yánla, dilhst'íne ts'iyawh butahuyólelh wheni. 'Et lhoyaz yílhchoot 'ink'ez 'i cha 'et ndúyinla. Ts'iyanne soo 'úlsuk whe huyílhchoot 'ink'ez hiyan'al.

12 'Ink'ez ts'iyanne 'uhunisdai whe, Sizi yugha hodul'ehne ubúlhni, "Ndai la ch'utízkat-i, soo ts'iyawh nalhdzoo, 'et de la 'aw hoonli nintaookat 'áft'oh."

13 'Inka soo ts'iyanne 'an'al hukw'elh'az, ndai la highá 'oz'al-i kwulai lhes sut'e 'ink'ez nanki lhoyaz bulh, ch'utízkat-i nahuyalhdzoo whe whunizyai 'on 'at nanki chalhyal 'i dizbun.

14 'Et ndunne dune honalh'en whe Sizi dahoolcho-un la 'uja-un, "Et 'alha 'uhoont'oh whe ndun 'en nus hoo'en-un yun k'e ítayalh-un, 'en 'unt'oh," hutni.

15 'Et Sizi t'éwhunínzun dulerwe tileh-un, 'et nehuyuntayulh hukwa' huninzun, 'inka doo cha za dich'oh shusyaz k'uz whenája.

Sizi too k'ut nuya

16 'Awet hulhgha sulí' whe yugha hodul'ehne bungunhun ts'e nahoosdil, 17 'ink'ez ts'i be náhidil nyan keyoh Capernaum ts'e whuz nahutikelh hukwa' huninzun. 'Awet tube tsahólhgus sulí' 'ink'ez Sizi 'awhuz bughu nalhusdai.

18 Tube nilhtsi ulhtus, 'et huwa too k'ut tatsi díncha sulí'.

19 'Awet bungunhun lhulcho at'en hikelh whula, Sizi too k'ut uyalh whe hitilh'en, 'ink'ez 'awet butsi' ye nghoh úyalh whe tube húnuljut.

20 'Et, “Nulhjut íloh, si 'ust'en!” ubúlhni.

21 'Et ndúbulhni hukw'elh'az huhóont'i' whe butsi' be naja. 'Et bughu denája ibulh, 'aho nts'e la yun k'ut hutizki ts'e, 'et yahúzki.

Sizi 'ilhozdíline ubúlhni, “Si lhes 'ilhiz oole' huye khúna-i, 'i 'ust'oh”

22 'Om bun dzin 'et la ndunne bungunhun nyaz ts'e 'ilhozdil inlé'ne, ts'iyaz 'ilho za 'et hinalh'en ínle', 'et huwa Sizi 'aw yugha hodul'ehne bughu denálhidil, hiyit whenáki t'éhonínzun.

23 'Et hoontsi' nyo ndet da' neMoodihti Yak'usda ts'un lhes ba tenadidli 'ink'ez dune tainínla huyoo'alh-un wheni, 'et whuzih, 'et hukw'elh'az 'uyoo ts'i cha Tiberias whuz de hainkat.

24 'Et nyo 'ilhozdíline ts'iyawh t'ehonanzin Sizi hooloh 'ink'ez yugha hodul'ehne cha ts'iyawh hooloh, 'et huwa didut cha ts'iyawh ts'i be hándil 'ink'ez nyan Capernaum ts'e hoozki Sizi hikunúta wheni.

25 'Et ndunne 'ilhozdíline bungunhun lhéya huninki whe Sizi nahuyilhti 'ink'ez huyoodulhkút, “Rabbi nkeda' njan 'et whusaínya?” húyulhni.

26 'Et Sizi ubúlhni, “Soo ts'ih'un un'a nohdúsi, 'aw njan nohnalh huwa 'ít'en túne' 'ust'en-un, 'et huwa iloh skunáhta. Lhes nohgha nús'ai, 'ink'ez be soo 'uhja, 'i ha za 'aht'en skunúhta.

27 Ndi t'alh-i gak nadleh whe 'unt'oh, 'aw 'i iloh ookunáhta, k'us ndi 'ut'alh-i dune 'ilhiz oole' huye khúna-i, 'i ookunáhta. Yinka Dune Ye', 'i nohghá yo'alh, ooBá Yak'usda 'en yugha óonin'ai, 'en ooYe' 'unt'oh 'et huwa.”

28 'Et 'uhuyúlhni, “Dats'út'en whe ndi Yak'usda be 'ut'en 'uztilh'elh?”

29 'Et Sizi 'ubulhni, “Mbe la ndun Yak'usda nohts'u whusayálh'a'-un, 'en nohba 'alha' oot'e'. Ndi 'i Yak'usda be 'ut'en 'unt'oh.”

30 'Inka 'uhuyúlhni, “Dant'i 'ut'en 'utal'h'elh? 'Ilhohun huwa 'ít'en-un neba 'uhoonleh, 'et de la ts'onoolh'en, 'ink'ez neba 'alha' 'ont'e'.

31 Wheni netsoda'ne 'aw dune lhuhoot'ih-un ts'e manna ndus de hainkat-i, 'i huyan'al. Yak'usda be 'udustl'us k'ut 'uk'u nusguz-i ooghuni, 'i 'utni, 'Lhes yak'uz haínkat-i, 'i bugha ínín'ai huyoo'alh wheni,' ” huyulhni.

32 'Et Sizi 'ubulhni, “Soo ts'ih'un un'a nohdúsni, 'aw Moses 'en íloh ndi lhes yak'uz hainkat-i nohgha yá'aih inle', 'et k'us sBá 'en 'ut'en yak'uz whules nohgha yú'aih.

33 Ndi Yak'usda ooles 'en 'unt'oh ndus de yak'uz haínya-un 'ink'ez yinka whudune'ne 'ilhiz wheni huye khútinalh-i bugha nín'ai.”

34 'Et 'uhuyúlhni, “NeMoodihti, 'ahoolhyiz ndi lhes negha ín'aih.”

35 'Et Sizi ubúlhni, “Si 'ust'oh ndi lhes ndai la dune yugha khúna-i usdli. Mbe la sghu yaih-un, 'en 'aw 'ilhiz wheni ooye'óolts'ilh 'aít'oh, 'ink'ez mbe la si ooba 'alha' 'ust'oh-un, 'aw 'ilhiz wheni ta'óda' 'aít'oh.

36 'Et nohdúsni 'andit sih'en 'et hoonts'i 'aw nohba 'alha' lhe'úst'oh.

37 Ts'iyanne sBá sgha bunílane, 'enne la sts'un hútoodilh, 'ink'ez mbe la sghu yaih-un, 'aw ooch'az naóoz'ah 'aít'oh.

38 'Et hukwa ndus de yak'uz ts'e hásysa. 'Aw sich'oh hukwa' nuszun te né'tist'en huba íloh, mbe la whuz de sútilh'a'-un, 'en nts'oh tula daóotanelh hukwa' ninzun-un, 'i 'ut'en oosdleh wheni whusásya.

39 'Ink'ez sBá, whuz de sútilh'a'-un, mbene la sgha buninlane 'aw 'ilhoghun hoonts'i nintaostelh hukwa lhe'nízun, 'ink'ez la 'udek'ez dzin de dunabudosdleh.

40 Mbene la Yak'usda ooYe' t'einínzunne 'ink'ez 'en buba 'alha' 'uyint'ohne, 'ilhiz wheni huye khúna-i hitát'elh 'ink'ez 'udek'ez dzin de 'enne dunabudutásdleh. Ndun whuz de sútilh'a'-un njan 'et hukwa' ninzun 'et huwa,” ubúlhni.

41 'Et Lizwifne Sizi hich'az yáwhenilhduk, “Datni whe 'utni si ndi lhes yak'uz ts'e halts'ut-i 'ust'oh ni?”

42 'Ink'ez cha 'uhutni, “Ndun 'utní-un, 'en Joseph ooye' Sizi 'en 'unt'oh, 'ink'ez oobá cha, ooloo cha, t'ébuznínzun. Nts'en'a 'utni ndus de yak'uz ts'e hásysa ni?” hutni.

43 'Et Sizi ubúlhni, “'Aw nohni nohtoh sch'az yálhduk íloh!

44 Mbene la sBá sts'ú butilh'a'ne, 'enne za la sts'un hutoodilh 'ink'ez 'udek'ez dzin de 'enne dunábudutásdleh.

45 Nus hoo'enne ndi 'i 'uk'u nuhúyuzguz ínle', 'Yak'usda 'en ts'iyanne hubodutilh'e,' 'Et huwa mbene la sBá highuni dants'o 'ink'ez 'i gha huhodil'e' de, 'enne sts'un hutidilh.

46 'Aw sBá yan'enne hooloh 'et hoonts'i Yak'usda oots'u haínya-un 'unt'oh, 'en za yan'en.

47 'Alha' nohdúsni, mbene la si buba 'alha' 'ust'ohne, 'enne 'ilhiz oole' huye khúna-i hut'i.

48 Si 'ust'oh lhes dune ye khúna-i, 'i usdli.

49 Nohtsoda'ne 'aw dune lhuhoot'ih-un ts'e huwhut'i ínle', 'ink'ez manna 'i huyan'ulh 'et hoonts'i yahadla.

50 'Et ndi lhes yak'uz ts'e haínkat-i, mbene la yan'al de, 'aw dahóotsah 'aít'oh.

51 Ndi lhes yak'uz ts'e halts'ut-i, 'ilhiz oole' wheni huye khúna-i, 'i 'ust'oh. Mbene la ndi lhes yan'al de, 'enne 'ilhiz wheni hukhutinalh, 'ink'ez ndi lhes nohgha tís'alh-i, 'i syust'e 'unt'oh. 'I huwa tís'alh, 'i gha la yinka whudune'ne, 'ilhiz oole' wheni hukhutinalh,” ubúlhni.

52 'Et doo cha ndunne Lizwifne huwun lhdulhyoh 'uhudutni, “Nts'en'a ndun dune ooyust'e ts'uti'ulh?” hutni.

53 'Et Sizi 'ubulhni, “Ts'ih'un 'unohdusni, 'aw ndun Yinka Dune Ye' ooyust'e lháh'ulh 'ink'ez buzkai' cha lháhtnel de, 'et de ndi 'ilhiz wheni huye khúna-i 'aw lháht'ih whe 'uht'oh.

54 Mbe la syust'e ya'al 'ink'ez suzkai' cha 'utnai', 'en 'ilhiz wheni khutinalh 'ink'ez 'udek'ez dzin de dunádutástelh.

55 Syust'e 'ut'alh-i 'unt'oh 'ink'ez suzkai' cha soo 'utnai-i 'unt'oh.

56 Mbe la syust'e yan'ál-un, 'ink'ez suzkai' cha yitnai'-un, 'en 'ilhiz wheni sulh 'útít'elh 'ink'ez si cha bulh 'útíst'elh.

57 SBá, 'ilhiz wheni khuna-un, 'en whuz de sútilh'a'. 'En gha si cha 'ilhiz wheni khusna. 'Et whuz un'a mbe la sk'ut dune unli-un, si sgha 'ilhiz oole' khutinalh.

58 'I 'unt'oh, ndi soo lhes unli whe ndus de yak'uz ts'e haínya. 'Aw manna dulhilt'oh nohtsoda'ne 'aw dune lhuhoot'ih-un huwhut'i 'ink'ez huyan'al ínle', 'et hoonts'i yahadla. Ndi lhes 'andit ooghu yasduk-i, mbe la ya'ál-un, 'ilhiz wheni khutinalh,” ubúlhni.

59 Sizi njan 'et ndutni ínle' keyoh Capernaum huwhútni 'et lugliz dune hodul'eh da'.

60 'Et huwa lhane yugha hodul'ehne daja ni la hidánts'o hukw'elh'az 'uhutni, “Njan whuneodulh'e', 'et neba howu whulna' k'un'a 'utni. Nts'en'a ookw'úne' 'uztit'en?”

61 Sizi dich'oh t'éwhunínzun yugha hodul'ehne daja ni la 'et huwun dudzi yo ts'e hich'az yálhduk, 'inka uboodulhkut, “Nohba dzoh 'úususni eh?

62 'Ink'ez Yinka Dune Ye' ndo nts'e la whutsoda' usda ts'e, whuz nadalh nulh'en de, daja ntihazilh?

63 Ndoni 'en 'ut'en yinka dune'ne 'ilhiz hukhutinalh-un bugha whu'aih. Dune yust'e 'a'alh-un, 'aw hoonli lhuooloh whe' hoont'oh. Ndi khuni be nóhbulh yasduk-i, 'i be la 'ilhiz wheni hukhutinalh.

64 'Et hoonts'i nohtoh whulohne 'aw nohba 'alha' lhe'hoot'oh." Sizi 'uda' t'eeoninzun mbene buba 'alha' lhe'hoot'oh, 'ink'ez mbe ye' óotakulh-un, 'et cha t'eeonínzun 'et huwa.

65 'Et Sizi 'utni, "Inka 'unohdúsní, mbene la sBá bugha óonin'aine, 'enne za sts'un hutídulh whe' hint'oh," ubúlhni.

66 'Et whuts'un lhane yugha hodul'ehne hich'a nasdil 'ink'ez 'aw 'on 'at huyulh núlhusdil.

67 'Et Sizi ndunne whunizyane 'on 'at nane yugha hodul'ehne uboodulhkut, "Nohni cha eh sch'a natihdulh hukwa' nahzun?" ubúlhni.

68 'Et Simon Peter uyúlhni, "NeMoodihti, mbe suba oots'uztoodilh? Nyun za khuni 'ilhiz wheni be ts'úkhuna-i 'int'i,

69 'ink'ez neba 'alha' 'int'oh. T'éts'onínzun nyun Gri 'en 'int'oh. Yak'usda 'ilhiz wheni khuna-un, 'en ooYe' 'int'oh!" yúlhni.

70 'Et Sizi 'ubulhni, "Alha' iloh lakw nohni whunizyane 'on 'at nane, 'enne 'utáhanóhisdla, 'ink'ez nohtoh 'ilhoghun 'en netsudule unli."

71 Judas Iscariot, Simon ooye', 'en ghu yalhduk whe 'utni, 'en 'utinelh ye' óotakulh t'éwhunínzun 'inka 'utni. 'En cha whunizyane 'on 'at nane 'ilhoghun butoh 'unt'oh.

Bulhutsinke 'aw buba 'alha' lhe'hóot'oh Sizi 'en Gri 'unt'oh

7 1 Njan hukw'elh'az Sizi Galilee yun k'ut za nusúya. Lizwifne hituzilhghelh hukwa' huninzun 'et whuch'a 'aw Judea yun k'ut nóya' hukwa lhe'nízun.

2 Lizwifne budzenis whuti, 'et la 'ulbun be yoh nehúwhulih-un^s cha huwhútni, 'awet nilhdukwh whuz'ai.

3 'Et bulhutsinke khuni be' huyulhni, "Njan huwinyalh 'ink'ez Judea yun k'ut ts'e inyalh, 'et de la ngha hodul'ehne ndai 'ut'en oogha ína-un honoolh'en.

4 Mbe la ts'iyanne t'einózin hukwa' ninzun-un 'aw whu'iz ne'oot'en 'aít'oh. 'Alha 'uhooncha túne' 'int'en de, ndi yun k'ut dunene ts'iyanne nyun nghun t'ehonózin huba 'uhoont'oh!"

5 Bulhutsinke 'enne hoonts'i 'aw ndun Gri 'en 'unt'oh 'aw buba 'alha' lhe'hóot'oh, 'inka 'oh te né'hiduni'.

6 'Et Sizi 'ubulhni, "Stso whudizulh-un 'awhuz whusalhúwhulhts'it, 'et nohni nohts'u hóolts'ulh-un, 'ahoolhyiz lhawhúdint'oh.

§7:2 Njan nimbali nehulih huwhútni-un, 'et la tl'o 'uhulh'ih hukw'elh'az. Lizwifne 'uda' Moses bulh dune lhuhoot'ih-un ts'e ínle' whe whúnahulnih. 'Et whutoh 'et la Jerusalem 'et 'ulbun be yoh nehuwhulih 'ink'ez tube cho honílhni lhih.

7 Ndi yun k'ut dunene 'aw nohni nohts'o dootni 'aít'oh, 'et si sts'u hudutni. Tank'us 'úhut'en-un ts'iyawh 'et huwun 'ubudúsni, 'et huwa.
8 Whute dzenis whuti ts'e whuz áhdulh. Sghá whunt'ai-un 'awhuz 'aw lhalhódusne, 'et huwa 'awhuz 'aw si dzenis whuti ts'e toosya' 'aít'oh," ubúlhni.

9 Njan 'et ndubúdani' hukw'elh'az Galilee yun k'ut 'et inda'.

10 Bulhutsinke dzenis whuti ts'e whehandil hukw'elh'az, Sizi didutch'oh cha whu'iz 'et whuz whinya, 'aw dunene bunalh iloh.

11 'Et nyo dzenis whuti whutoh 'et Lizwifne hika itís'en 'ink'ez 'uhutni, "Nts'e 'ut'en whe 'unt'oh?" hutni.

12 'Et 'ilhozdíflne didutch'oh dutoh whu'ízyaz whe highu yalhduk. Whulohne cha 'en unzoo hutni, 'ink'ez whulohne cha 'awundooh dune nana'ah hutni.

13 'Et hóonts'i 'aw 'ilhoghun hoonts'i ts'et highu yalhulhduk, ndunne Lizwif moodihne bubé hunuljut 'et huwa.

14 'Awet dzenis whuti lhoohoolcho at'en 'uhoot'elh, 'et Sizi ndo lugliz whucho ts'e oozya, 'ink'ez dune hubodulh'eh,

15 'ink'ez daja ni la Lizwifne tube buba hooncha 'ink'ez 'uhutni, "Aw dune hodul'eh ts'e inda' iloh, 'ink'ez nts'en'a stabe 'on nus lhat-un t'éwhunínzun?"

16 'Et Sizi 'ubulhni, "Ndaí la bunohodus'eh-i, 'aw si sch'e' iloh 'unt'oh. Mbe la whuz de sútilh'a'-un, 'en oots'u haídilts'ut-i, 'i 'unt'oh.

17 Mbene la Yak'usda yuk'úne' tit'en hukwa' ninzunne, 'enne la t'ehonózin, ndi khuni Yak'usda oots'u ha idilts'ut-i 'unt'oh, k'us sich'oh sghuni be tilah yasduk, 'et la t'ehonózin.

18 'Et dune didutch'oh khuyanalduk de, dich'oh dutáti-i 'et za hukwunúta whe 'utni. 'Et hoonts'i dune yalhdúk-un, mbe la whuz de yútilh'a'-un, 'en yudutálhti'-un hukwunúta de, 'en ts'ih'un un'a dune unli whe 'utni 'ink'ez tank'us ne'ut'en-i ooghu whéyooloh.

19 Moses 'en ndi khuni ootulhúhisde'-i, 'i nohtl'a idan'ai, 'et hoonts'i 'aw ook'ú nulhe'zuht'en, 'ink'ez di ha sutuzilghelhel hukwa' tah'en?" ubúlhni.

20 'Et 'ilhozdíflne 'uhuyulhni, "Ntsi-i nudúdeh-i, 'i nyudínda! Mbe nyutuzilghelhel-un hukwunúta whe' dini?"

21 'Et Sizi 'ubulhni, "Et nats'ulyís-un dzin 'ilhoghi 'ut'en ncha-i 'úsdlá, 'et nohni huwa 'íh'en.

22 Moses, 'en gha ooka dune uhli-i, 'i oonaht'us ínle!. ('Aw Moses 'en gha za iloh, nohtsoda'ne, 'enne buts'u ha hóolts'ut whe 'uht'en.) 'Ink'ez 'et nats'ulyis dzin chalhts'ul duneyaz whulih te, 'on 'at nats'ulyis dzin 'et yuka dune unli-i, 'i huyit'us.

23 Moses be 'udustl'us k'ut ootulhúhisde'-i k'ohyis whuch'a, nats'ulyís-un dzin 'et dzin hoonts'i chalhts'ul dune whulih te yuka dune unli huyooht'as. 'Ink'ez di ha 'et si dune nats'ulyis-un, 'et dzin dune soo ná'usdla 'et hukwa sulh húnulhch'e?

24 'Aw whunulh'en-un 'et huwa iloh dune ba nahahyeh, ts'ih'un un'a 'uhoont'oh hukw'un'a za dune ba nahoohyeh," ubúlhni.

Whulohne dune Sizi 'en Gri 'unt'oh huninzun

25 Whulohne Jerusalem whut'enne 'uhutni, "Ndun 'en lakw 'unt'oh hituzilghelh wheni hikunuta?

26 Whunilh'en ts'iyanne dune bez usda 'ink'ez bubulh yálhduk, 'et hoonts'i 'aw dune daja lhunuhidusnih. Ndunne moodihne, 'enne t'ehonínzun tilah 'et ndun 'en 'alha' Gri 'unt'oh?

27 'Et ndun 'en nts'ez de hánya la t'ets'onínzun, 'et hoonts'i Gri whusaínya de, nts'ez de hainya, 'aw 'ilhoghun hoonts'i t'ewhunózin 'aít'oh," hutni.

28 'Et nyo lugliz whucho dune hodulh'eh whe Sizi soo khuniti be ubúlhni, "Nohni t'esunáhzun 'ink'ez nts'ez de hánya-un cha t'ewhunáhzun, 'aw sich'oh sghá iloh whusánya, 'et hoonts'i mbe la whuz de ha sálh'a'-un, 'en soo ts'ih'un 'en unli whe 'unt'oh, 'en 'aw nohni t'enuzuzhun.

29 'Et 'en oots'u hánya 'et huwa t'enuszun 'ink'ez 'en whuz de ha sálh'a'!" ubúlhni.

30 'Et hukwa' huyólhchoot hukwa' hit'en 'et hoonts'i oots'un whudilts'ulh-un 'awhuz whusalhúwhulhts'it, 'et huwa 'aw dalhúhuyilel.

31 'Et 'ilhozdílne butoh lhane 'en buba 'alha' yint'oh suli' 'ink'ez 'uhutni, "Ndun Gri whusaínya de, ndun yanus toleh huwa 'ít'en te né'tit'en? 'Awundooh!" hutni. 'Et huwa 'en Gri 'unt'oh huninzun.

32 'Et ndunne 'ilhozdílne whuz un'a Sizi highu yalhdud whe Phariseene hubodánts'o, 'et Phariseene 'ink'ez lubret moodihne, neilhchúkne whuz whehalh'a' Sizi hiyólhchoot ha.

33 'Inka Sizi 'ilhozdílne ubúlhni, "Awhuz dzoh sa'yaz tileh 'et nohbulh 'utist'elh 'et 'ink'ez mbe la whuz de ha sálh'a'-un, 'en oots'u nátsidalh.

34 Nohni skunooh'ta' la 'et hoonts'i 'aw nasólhtelh 'aít'oh, nts'e la 'ust'oh ts'e 'aw nohni whuz toohya' 'aít'oh."

35 'Et Lizwifne dich'oh 'ulhodutni, "Nts'e at'en tiyalh whe 'utni? 'Aw nats'ólhtelh 'aít'oh neúlhni. 'Udun yun k'ut whut'enne, 'enne butuz toleh tiyalh whuz Lizwifne whulohne yahandil inle', 'ink'ez whuz toleh 'udun yun k'ut whut'enne hubodutilh'eh?

36 Daja ni whe utni inle', 'Nohni skunóohta' la 'et hoonts'i 'aw nasólhtelh 'aít'oh, 'ink'ez nts'e la tisdalh ts'e 'aw nohni whuz toohya' 'aít'oh,' 'et daja ni whe 'utni?' hutni.

Sizi Ndoni buts'ú yoozi

37 'Et 'awet nuhwújeh-un cho whutoh, 'udek'ez dzin-un, 'et dzin 'uk'enus hooncha. 'Et dzin 'et Sizi butoh usyin 'ink'ez soo khuniti be bubulh yálhduk, "Mbene la ta'óosdane sts'un túhdilh 'ink'ez uhtnai!
38 Mbe la si ooba 'alha' 'ust'ohne, Yak'usda ooghuni 'uk'u nusguz-i ndutni, "Too, 'i 'ilhiz wheni be ts'úkhuna-i, 'enne oots'u haítìli,' " ubúlhni.
39 'Et Sizi ndutni whe Ndoni ghun bubulh yaílhduk. Mbene la didut buba 'alha' yint'ohne, 'enne buyudútilts'ulh. 'Aw 'aho iloh. Sizi ooba whudálti' hukw'elh'az de, 'et de nduwhutanelh.

40 'Et 'ilhozdíline butoh ndi khuni hidánts'o whe lhanne, 'enne 'uhutni, "Alha'-i be ndun 'en nyoon nus hoo'en-un ooghu yaduk inle'-un 'unt'oh."

41 'Et whulohne cha 'uhutni, "Ndun 'en Gri 'en 'unt'oh." 'Et 'uyoonne cha 'uhutni, "Awundooh! 'Aw Gri Galilee yun k'ut ts'e toleh ha tíyalh!

42 Yak'usda ooghuni 'uk'u nusguz-i, 'i ndutni, David yuts'u ha kédanzut-un, 'en keyoh Bethlehem huwhútìni, David ookeyoh ínle', Gri whuz de ha tíyalh," hutni.

43 'Inka 'et huwa ndunne 'ilhozdíline nyoon 'en ooghun lhch'az nehúdindil.

44 Whulohne, 'enne huyitálhchulh hukwa' huninzun, 'et hoonts'i dalhúhuyilel.

45 'Et nyoonne neilhchúkne, lubret moodihne 'ink'ez Phariseene te hubuhalh'a'ne cha hiyit whuz náhoosdil whe ubuhoodulhkut, "Di ha whusálhulhtel?"

46 Neilhchúkne 'uhutni, "Aw whutsoda' 'uyoon dune 'en ndun dune k'un'a yalhulhduk."

47 'Et Phariseene 'uhutni, "Nohni cha eh nohnan'a whe' dahni?

48 Wheni moodihne k'us Phariseene wheni cha neba 'alha' 'unt'oh nahzun eh? 'Awundooh!

49 'Et hoonts'i ndunne 'ilhozdíline lugliz whucho 'et, ts'iyawh lait'éenne 'uhint'oh 'et huwa ndai la Moses 'uk'u néyuzguz-i 'aw dudeni be t'éhinúszun!" hutni.

50 Nicodemus, 'en la 'ilhe 'úlhdzis Sizi yughu ninya inle'-un, 'en cha Pharisee bubulh 'ilhoghun unli whe dudulh Phariseene 'ubulhni,

51 "Wheni neba khuni ootulhúhisde'-i, 'i 'utni, dune ooghuni 'uzdánts'o 'ink'ez be 'ut'en uznalh'en de, 'et de za ooba nats'uhoooyeh huba 'uhoont'oh."

52 'Et 'uhuyúlhni, “Nyun cha eh Galilee ts'e haínya-un inli? Yak'usda ooghuni 'uk'u nusguz-i soo cho nilh'en, 'et de la nyeni be t'éoonónzin, 'aw 'ilhoghun hoonts'i nus hoo'en-un, 'en Galilee yun k'ut ts'e haínya-un hooloh!”

53 'Et 'awet ts'iyanne duyoh ts'e whenáhidil.

8 1 'Et Sizi shusyaz Olive huyulhni, k'uz whinya.

Ts'eke dune bulh lubeshi 'uleh whe nahuyúlhtus.

Sizi highu hinílhti 'ink'ez tse be hituzilhghelh hutni

2 'Et 'om bun dzin soo 'uda' 'et Sizi lugliz whucho ts'e oozya. Ts'iyanne dunene highu nindil. 'Et nátl'a dida' 'ink'ez whewhubuhóndunilh'e'.

3 'Et whubodulh'eh whe Moses be 'udust'l'us 'uk'u nunáguzne 'ink'ez Phariseene te, ts'eke dune bulh lubeshi 'uleh whe nahuyulhtus, 'en soo buniz 'et néhinilhti.

4 'Et Sizi 'uhuyúlhni, “Neoodulh'éh-un ndun ts'eke 'en dune bulh lubeshi 'uleh whe soo 'et nats'ulhtus.

5 Moses khuni ootulhúhisde'-i netl'a ídit'ai, 'i k'ut 'utni, ‘Mbene la ndi lubeshi 'ulh'enne, 'enne tse be ubuts'uzoolhghelh,' ni. Nyun do' 'et huwun daja dini?”

6 'Et 'onilha huyóolhzih hoonli hukwa' hik'e óota'alh 'inka 'uhutni, 'Et Sizi nyo duja 'ink'ez dulasga be yun k'ut 'uk'ene' 'úsguz, lhubudutso lé'unt'oh.

7 'Awhuz huyoodulhkut whe ndo dunaja 'ink'ez 'ubulhni, “Nohni nohtoh mbe la lubeshi lhit'ih-un, 'en 'udechoo tse be yuts'e oolh'is,” ubúlhni.

8 Doo cha nyo dunaja 'ink'ez yun k'ut hukw'u ne'úzguz.

9 'Et mbene la whudánts'o whe neyo ts'e oogha t'ets'oninzun-i^h whúbunilhtan didut cha lubeshi 'ulh'enne hinli, 'ink'ez 'ilhoghun hinli whe hoonyanne 'udetso hidulh whe ts'iyawh highu whenádil 'ink'ez nyoon ts'eke didutch'oh za Sizi yubut usyin.

10 'Et Sizi doná'uja whe nyoon ts'eke whusaílhtine huhooloh whunilh'en whe ndun ts'eke 'uyulhni, “Ts'eke ndunne nk'éhooon'aine nts'e whe nahidil? 'Aw 'ilhoghun hoonts'i eh mba nahooyeh 'aít'oh?”

11 'Et ts'eke 'uyulhni, “'Awundooh, 'aw 'ilhoghun hoonts'i hooloh.” 'Et Sizi 'uyulhni, “'Aw si cha mba nahoosyeh 'aít'oh. 'Et huwa naindalh 'ink'ez 'on 'at cha lubeshi 'olh'en junih!” yúlhni.

Yinka whut'enne didut 'unt'oh buba be hóot'en-i unli ubúlhni Sizi

12 'Et Sizi doo cha za bubulh yálhduk whe ndutni, “Si 'ust'oh yinka whudune'ne buba be hóot'en-i usdli. Mbe la suniyalh-un, 'aw tsálhgus yo hutooya' 'aít'oh, k'us ndi be hóot'en-i higha 'ilhiz wheni hutinalh-i, 'i la huyót'e,” ubúlhni.

13 'Et Phariseene 'uhuyúlhni, “Nyunch'oh khuyanailduk whe' dini, nghuni 'aw ts'ih'un lhe'ít'oh.”

14 'Et Sizi 'ubulhni, “Nts'ez de hásysa la t'éwhunúszun 'ink'ez nts'e tisyalh-un cha t'éwhunúszun, 'et huwa daja dusni la, si sghun 'alha 'uhoont'oh, 'et nts'ez de hásysa-un 'ink'ez nts'e tisyalh-un nohni 'aw t'éoonuzúhzun.

15 Nohni dune ba nahihyilh, si 'aw 'uyoonne ba nahusyéhne hooloh.

16 'Et si cha dune ba nahusyeh de, ndi be náhusyeh-i, 'i ts'ih'un un'a 'unt'oh. 'Aw sich'oh iloh 'ust'oh, sBá, mbe la whuz de sútilh'a'-un, 'en sulh 'únt'oh, 'et huwa ndi be dune ba náhisyilh-i de, 'i ts'ih'un un'a za 'unt'oh.

17 'Et whuz un'a za 'uk'u nusguz ndi khuni nohba ootulhúhisde'-i k'ut whe ndutni, 'Nane dune ndet la huhon'éen-un lhgha 'úhudija whe howu yahulhduk de, 'et ts'ih'un un'a 'uhoont'oh,' ni whe 'utni.

18 Sich'oh duba yanazduk 'ink'ez sBá mbe la whuz de sútilh'a'-un, 'en cha sba yalhduk,” 'ubulhni.

19 'Et huyoodulhkut, “MBá 'en nts'e usda?” 'Et Sizi 'ubulhni, “'Aw si 'ink'ez sBá bulh 'aw t'enenuzúhzun. Si t'esunáhzun de, sBá cha da' t'enóhzin oole'.”

20 Sizi ndi khuni 'i be yailhduk lugliz whucho 'et dune hodul'eh da'. Nts'e la sooneya nahulhdzóoh-un, 'et dune hodul'eh. 'Et 'awhuz ooba whudizulh-un whuts'un hoozulh 'et huwa 'aw lhuhuyílhcuhl.

^h8:9 Ndi khuni, “neyo ts'e oogha t'ets'oninzun-i,” 'i hoonli ts'ih'un un'a k'us tank'us 'úhoont'oh-un, 'i gha t'ets'oninzun ts'utni whe' ts'utni.

21 'Et Sizi doo cha ubúlhni, “Nohghu tisyalh. Ska itóh'en la 'et hoonts'i nohlubeshi bulh la yaóohdlah, 'et huwa nts'e la tisyalh ts'e nohni cha 'aw whuz toohdilh 'aít'oh.”

22 'Et doo cha nyoonne Lizwifne 'ulhodutni, “Nyoon dich'oh toleh na'dutuzilghelh? 'Et huwa toleh 'utni, 'Nts'e la tisyalh ts'e nohni cha 'aw whuz toohdilh 'aít'oh,' neúlhni?”

23 'Et ubúlhni, “Nohni ndi yun k'ut ts'e hahdil, 'et si ndus de háasya whe 'ust'oh. Nohni ndi yun k'ut ts'e hahdil, 'et si 'aw ndi yun k'ut ts'e haszut iloh whe 'ust'oh.

24 'Et huwa 'unohdusni nohlubeshi bulh yatáhdlah. 'Aw nohba 'alha' lhe'út'oh si mbe 'ust'oh 'et huwun, 'et huwa la nohlubeshi bulh la yatáhdlah,” ubúlhni.

25 'Et “Mbe inli whe 'int'oh?” huyúlhni. 'Et Sizi 'ubulhni, “Nohdusni soo 'udechoo whuts'un, 'en za 'ust'oh.

26 'Awhuz tube lhat-un nohni nohghun howu yatisduk, 'ink'ez tube lhat-un nohni nohghun nahutisyyeh-un whuz'ai, 'et hoonts'i mbe la ndun whuz de sútilh'a'-un, 'en ts'ih'un un'a 'unt'oh. Ndai la oots'un whudásts'o-un, 'et whuz un'a za yinka whudune'ne bubulh yásduk,” bubúlhni.

27 'Et hoonts'i 'aw dudeni be t'ehonúszun duBá, 'en ghun bubulh yálhduk whe 'utni.

28 'Et Sizi ubúlhni, “Yinka Dune Ye' ndo dube' dunahtan de, 'et de la soo ts'ih'un mbe usdli-un, 'en 'ust'oh t'éoonóhzin. 'Ink'ez 'aw sich'oh duba moodih nasdli' íloh, sBá nts'en'a la whusodalh'e', 'i khuni za be yásduk,

29 'ink'ez mbe la whuz de sútilh'a'-un, 'en sulh 'únt'oh. 'Ahoohyiz wheni sBá hóont'i' te za ne'úst'en, 'et huwa 'aw sch'a nalhusdai,” ubúlhni.

30 'Et ndi khuni ye yaílhduk whe tube lhane 'en buba 'alha' yint'oh suli'.

31 'Et ndunne Lizwifne, mbene la Sizi yuba 'alha' unt'ohne, 'enne ubúlhni, “Sghuni oohtun 'ink'ez ook'úne' 'uht'en de, 'alha' 'uhoont'oh whe sgha hodul'ehne 'ahli.

32 'Ink'ez 'et huwa ndi khuni 'alha' 'unt'oh-i t'enóhzin, 'ink'ez 'i gha la 'aw 'on 'un 'ulhnáne oohlle' 'aít'oh.”

33 'Et 'uhuyúlhni, “Wheni Abraham oots'u haíndene 'uts'int'oh. 'Aw whutsoda' 'uyoonne ba 'ulhna lhts'íloh, 'ink'ez di ha' nedíni, nohla nahudutitnih nedíni?”

34 'Et sizi 'ubulhni, “Soo ts'ih'un un'a nohdúsní, mbene la lubeshi 'ulh'enne, 'enne lubeshi ba 'ulhnáne hinli.

35 Ndet la yoh 'ilhoghun 'ulhna unlí-un, 'aw 'ahoolhyiz 'et lhídoh, 'et ndun yoh whudune'-un ooye', 'en 'ahoolhyiz wheni, 'et usda.

36 'Et huwa ooYe' lubeshi ch'a nohlanaditni de, 'et de ts'ih'un un'a 'aw 'on 'un 'ulhna oohle' 'aít'oh.

37 T'ewhunúszun Abraham oots'u haíndene 'ahli, 'et hoonts'i sghuni 'aw ookalhe'náhzun, 'et huwa sutuzilghel'h hukwa' nahzun.

38 Ndet la sBá whusunilhtan-un, 'et nohdúsní. 'Et hoonts'i nohni nohbá 'unohulhni, 'oh te né'aht'en."

39 'Et 'uhuyúlhni, "Abraham 'en oots'u haíndene tsinli." 'Et Sizi 'ubulhni, "Abraham 'en ts'u hahde de, 'en be 'ut'en k'oh za da' ne'óht'en.

40 'Et hoonts'i 'andit si nts'oh te la 'unohdúsní-un ts'ih'un un'a 'uhoont'oh whe Yak'usda ts'un whudásts'o. 'Et hoonts'i nohni sutuzilghel'h hukwa' nahzun. Njan 'et 'aw Abraham be 'ut'en k'oh iloh 'uhoont'oh.

41 Nohbá be 'ut'en k'oh 'uwuhul'h'en." 'Et doo cha 'uhuyúlhni, "Aw wheni soh ulhtsíne iloh 'uts'int'oh! 'Ilhoghun nebá 'en Yak'usda unli!"

42 'Et Sizi 'ubulhni, "Yak'usda 'en nohbá unli de, si sk'e oohtsi' oole' da', Yak'usda oots'un hasya 'et huwa. 'Aw sich'oh sghá iloh whusásya, Yak'usda whusasálh'a'.

43 Di ha nohbulh yasduk-un, 'aw t'ewhunuzáhzun. Daja nohdusni-un 'aw sudóhts'o hukwa lhe'náhzun 'et huwa.

44 Netsudule 'en nohbá 'unt'oh. Ndet la 'en hukwa' nínzun, 'oh te za ne'óht'en hukwa' nahzun. Soo 'udechoo da' whuts'un dune ughan-un unli. 'Aw ts'ih'un 'uhoont'oh-un hukwa lhe'nízun, 'et huwa 'aw ndi khuni 'alha' 'unt'oh-i ooghu whéyooloh. Nts'oh tula ne'duni'-un tank'us un'a za yalhdúk, dich'oh duk'un'a 'utni 'et huwa. Whuts'it-un unli, 'ink'ez whuts'it-i, 'en za oots'u haídukat.

45 'Et si khuni 'alha' 'unt'oh-i be yasduk, 'et 'aw nohba 'alha' lhe'duzusni.

46 'Aw nohtoh 'ilhoghun hoonts'i si lubeshi 'ulh'en-un usdli doohni' 'aít'oh. 'Et huwa khuni 'alha' 'unt'oh-i be 'unohdúsní te, di ha 'et nohba 'alha' lhe'duzusni?

47 Mbene la Yak'usda ooch'e' unline, 'enne za Yak'usda ooghuni hidits'o. Nohni 'aw Yak'usda ooch'e' lháhloh 'et huwa ooghuni 'aw dóhts'o ait'oh," ubúlhni.

48 'Et Lizwifne 'uhuyúlhni, "Alha'-i be nts'uyútni nyun Samaria whut'en-un 'int'oh 'ink'ez ntsi'-i nudúdeh-i nyudínda!"

49 'Et Sizi 'ubulhni, "Aw ntsi'-i nudúdeh-i sghu hooloh, sBá 'en dústi', 'et nohni 'aw sulh dúlhti'.

50 Nts'oh dádizti' 'et hoonts'i sba 'ants'i 'uhoont'oh. 'Aw 'uyoonne sudólhti' hukwa lhe'núszun, 'et 'ilhoghun sba whudutálhti'-un hoonli, 'en nahiyilh-un cha 'unt'oh.

51 Soo ts'ih'un un'a nohdúzni, mbene la sghuni yoontúnne, 'aw dahóotsah 'aít'oh."

52 'Et Lizwifne 'uhuyúlhni, "Andit 'awet t'éts'onínzun ntsi'-i nudúdeh-i nyudínda! Abraham 'ink'ez nus hóo'enne yahadla, 'et hoonts'i 'unedíni, mbene la nghuni yoontúnne, 'aw dahóotsah 'aít'oh díni.

53 Nebá Abraham dazsai inle!. 'En ba nus 'ilcho whe eh 'udini? 'Et nus hóo'enne, 'enne cha yahadla. 'Enne cha bubá nus 'ilcho eh? Soo mbe inli dini whe' dini?"

54 'Et Sizi 'ubulhni, "Sich'oh duba naoodúzti' de, sich'oh be úscha-i 'ants'i 'unt'oh, 'en nohYak'usda dáhni-un, 'en si sBá 'unt'oh, 'ink'ez 'en sudílhti'.

55 'Et nohni 'aw t'elhnázhil, 'et si t'enuszun. 'Aw si t'enuszun dusni de, 'et de nohni nohk'un'a whuts'it-un usdli whe' dutisnelh. 'Et soo t'enuszun 'ink'ez ooghuni 'ahoolhyiz wheni ook'úne' 'ust'en.

56 Nohbá Abraham tube hóont'i' whe sdzin hon'en. 'Awet whunalh'en 'ink'ez tube whunálhni."

57 'Et Lizwifne 'uhuyulhni, "Nilh'en lhe'hoont'oh te ne'dini! 'Awhuz kwulat whunizyai nye yus k'ut iloh, 'ink'ez 'udini Abraham 'uda' in'en dini!"

58 'Et Sizi 'ubulhni, "Soo ts'ih'un un'a nohdúzni, Abraham whutileh whutsoda', 'et 'uda' si usdli whe 'ust'oh."

59 'Et ndúbulhni whe, ts'iyawh tse huyeni dízgooh, 'i be nahúyuntilh'uz 'ink'ez hituzilhghelh 'inka. 'Et Sizi buch'a úntilh'i 'ink'ez soo butoh 'et lhunásja whe lugliz whucho 'et tenánja.

Dune whuzdli da' whuts'un hoos'én-un, Sizi soo na'yuleh

9 ¹ 'Et Sizi 'oh whuya uyalh whe, dune whuzdli da' whuts'un hoos'én-un yutilh'en.

² 'Et yugha hodul'ehne huyoodulh'kut, "Whunehodulh'éh-un ndun dune mbe oolubeshi gha 'úja hoos'en whe whuzdli? Didutch'oh k'us oodusneke bulubeshi?"

³ 'Et Sizi 'ubulhni, "Aw didutch'oh oolubeshi gha, k'us oodusne bulubeshi gha iloh hoos'en suli!. Yak'usda be 'ut'en k'oh ooghá t'ewhunoodzeh 'inka 'uja hoos'en whe whuzdli.

⁴ 'Awhuz dzenis hoot'en whe, mbe la whuz de sútilh'a'-un, 'en be 'ut'en oos'en huba 'uhoont'oh. 'Ulhdzis whusahóolts'ut 'ink'ez tsalhgus yo suli' de, 'aw dune oot'en 'aít'oh.

5 'Awhuz ndi yun k'ut susda whe, ndi yun k'ut whudune'ne buba be hóot'en-i usdli."

6 'Et ndúdíja hukw'elh'az yun 'úntizo, 'ink'ez duzo 'i be whutl'us 'ínla, 'ink'ez nyoon dune hoos'en-un yuna yé yulhlho,

7 'ink'ez 'uyulhni, "Nghuz too diz'ai Siloam ts'e inyalh 'ink'ez né'nildeh." 'Et ndi khuni Siloam ni, 'et whél'a', ni whe 'utni. 'Inka whuz whinya, ne'nilde, 'ink'ez hoo'en whe whusanája.

8 'Et ndun hinat whut'íne 'ink'ez 'uyoonne cha, hoos'en whe hinalh'en da', 'enne 'ulhodútni, "Ndun 'en da' 'oh úsda 'ink'ez datsó-un, 'en eh 'unt'oh?"

9 Whulohne 'uhutni, "A, 'en 'unt'oh." 'Et whulohne cha 'uhutni, "Awúndooh, 'ants'i yundót'en-un 'unt'oh." 'Et ndun hoos'en inlé'-un ubúlhni, "A, si 'ust'oh."

10 'Et 'uhuyúlhni, "Daínja whe hon'en suli?"

11 'Et ubúlhni, "Ilhoghun dune, Sizi huyulhni, 'en whutl'us 'ínla, sna k'ut yé sulhlho, 'ink'ez 'usulhni, 'Tadiz'ai ts'e, Siloam huwhútni, whuz inyalh 'ink'ez ne'nildeh.' Whuz oozusya 'ink'ez ne'nizde whe 'et hoos'en súli'."

12 'Et doo cha huyoodulhkut, "Ndun dune nts'e 'ut'en?" "Aw t'éoonuzúszun," ubúlhni.

13 'Et ndun hoos'en inle'-un, Phariseene bughu hinílhti.

14 Njan dzin, ndun dune Sizi whutl'us 'ínla 'ink'ez hoo'en nayulhtsi-un, 'et nats'ulyis dzin 'uyínla,

15 'inka doo cha za Phariseene huyoodulhkút, "Dáhoont'oh-un huwa hon'en suli?" 'Et ubúlhni, "Ndun dune whutl'us 'ínla, sna k'ut yé whulhlho, hukw'elh'az ne'nizde, 'ink'ez hoos'en susdli'."

16 'Et ndunne Phariseene whulohne 'uhutni, "Ndun dune ooghu yailhdúk-un, 'en 'aw Yak'usda oots'u haínnya-un iloh 'unt'oh. 'Aw nats'ulyis dzin hukw'u nulhe'ust'en 'et huwa." 'Et 'uyoonne cha 'uhutni, "Nts'en'a 'uwhutát'elh, 'aw lubeshi 'ulh'en-un, 'en huwa 'ít'en túne' óot'en 'aít'oh!" 'Et huwun lhch'a nehudindil.

17 'Et doo cha za ndun hoos'en inle'-un 'uhuyúlhni, "Hón'en nyulhtsi, 'et huwa 'en ooghun daja dini?" "Alha' nus hoo'en-un 'unt'oh," ubúlhni.

18 'Et hoontsi'i Lizwif moodihne 'aw buba 'alha' lhe'hóot'oh, hoos'en inle' whe whuzdli 'ink'ez 'andit 'et hoo'en, 'inka oodusneke 'anih hubodáni',

19 'ink'ez buboohoodulhkut, "Ndun 'en nohye' 'unt'oh 'ink'ez whuzdli whuts'un hoos'en nedúhni, 'ink'ez nts'en'a 'andit hoo'en?"

20 'Et oodusneke 'uhutni, "T'ets'onínzun ndun 'en neye' 'unt'oh 'ink'ez whuzdli whuts'un hoos'en inle'.

21 'Ink'ez ndet huwa 'andit hoo'en, 'ink'ez mbe hoo'en yulhtsí-un, 'aw t'éts'onúszun. 'Aw ts'oodun lhiloh whe 'unt'oh, oodulhkut da. Didutch'oh la nohdóni!"

22 Oodusneke t'ehonínzun Lizwif moodihne 'uda' lhgha 'úhudija mbene la Sizi Gri 'unt'oh, 'uyoonne hudáni' de, lugliz 'et whuch'a huntájulh. 'Et huwa ndun dune oodusneke Lizwif moodihne bube hunuljut.

23 Njan hunuljut-un, 'et huwa 'uhutni, "Aw ts'oodun lhilhlhoh whe 'unt'oh, 'en oodulhkut dah," hutni.

24 'Et doo cha za ndun dune hoos'en inle'-un, "Anih," huyúlhni, 'ink'ez 'uhutni, "Njan daínja-un la Yak'usda 'en ooba whudílhti, 'aw ndun dune 'en íloh, t'ets'onínzun lubeshi 'ulh'en-un 'unt'oh 'et huwa."

25 'Et 'ubulhni, "Lubeshi 'ulh'en-un tilah 'unt'oh, 'aw t'éoonuzúszun. 'Et 'ilhoghun t'éoonúszun, whuzis'en ínle' 'et 'andit hoos'en."

26 'Et doo cha za 'uhuyúlhni, "Dányin la ínle'? Nts'en'a hon'en nyulhtsi?"

27 'Et ubúlhni, "Uda' nohdasni, 'aw sulh oozúlhts'ai, di ha 'et doo cha nohdósni' hukwa' nahzun? Soo tuzálhts'ilh hukwa' nahzun eh? Nohni cha eh oogha hodul'ehne tihleh hukwa' nahzun eh?" bubúlhni.

28 'Et highudloh, "Nyun 'en yugha hodul'eh-un inli! 'Et wheni Moses bulh 'út'enne tsinli!

29 T'éts'onínzun Yak'usda 'en Moses bulh yaílhdúk ínle'. 'Et ndun 'en, 'aw nts'ez de hainya-un t'éts'onuszun," huyúlhni.

30 'Et ndun dune hoos'en inle'-un ubúlhni, "Ndun dune hoos'en nasulhtsi 'et hoonts'i nohni 'aw t'éoonuzúhzun nts'ez de haínya duhni! TUBE sba hooncha!

31 T'ets'onínzun Yak'usda 'aw lubeshi 'ulh'enne lhuboozílhts'ai. 'Et mbene la Yak'usda ts'u téni' nilhdzunne, 'ink'ez buts'u húkwa' ninzun te ne'út'enne, 'enne za uboozílhts'ai.

32 Soo 'udechoo yinka 'uhóolya whuts'un 'aw dune hoos'en whe whuzdli-un, 'en dune soo ná'yinla-un whulhe'uzdusts'o.

33 Ndun dune mbe la hoos'en nasulhtsí-un, 'aw Yak'usda oots'un iloh 'unt'oh de, 'aw ndóneh 'aít'oh," ubúlhni.

34 "Lubeshi toh whuzindli 'ink'ez mbe na'dunínzun whe whuneoodolh'eh hukwa' dini?" huyúlhni 'ink'ez 'az tenáhinino.

35 'Et Sizi whulh 'údants'o Lizwifne nyoon dune tenáhinino, hukw'elh'az nayilhti 'et 'uyulhni, "Yak'usda ooYe' ghun mba 'alha 'uhoont'oh eh?"

36 'Et dune 'utni, "Moodihti mbe whe 'unt'oh? Busúniltun 'et de la ooghun sba 'alha' hot'e!"

37 'Et Sizi 'uyulhni, "Uda' in'en whe 'unt'oh, 'ink'ez 'en 'utni nyulh yálhdúk."

38 'Et dune yubut nachániti 'ink'ez, “SMoodihti, sba 'alha' 'int'oh!” yúlhni, 'ink'ez yuts'un teni' nalhdzin.

39 'Et Sizi 'utni, “Ndi yun k'ut whusásya 'et huwa la yinka dune'ne buba nahookeh. Whusásya-un, 'et huwa hoos'enne, 'enne huhoo'en hutileh. 'Et mbene la hoo'enne, 'enne cha huhooş'en hutileh.”

40 'Et whulohne Phariseene yugha hodul'ehne hodánts'o whe, 'et 'uhuyúlhni, “Wheni cha lhts'uhooş'en dini whe eh dini?”

41 'Et Sizi 'ubulhni, “Whuzih'en de, nohni 'aw lubeshi nohba hooloh. 'Et 'uduhni, 'Wheni ts'ooohoo'en,' dahni, 'et huwa lubeshi nohba hoonli.”

**Sizi hubodulh'eh whe 'utni, “Si 'usbai ghunli-un 'ust'oh.
Mbene la soo sulh 'út'enne, se' 'usbai hinli”**

10 ¹ 'Et Sizi ubúlhni, “Soo ts'ih'un un'a nohdusni, mbe la 'usbai ba na'nistl'óo-un 'aw dáti k'et dálhiyal 'ink'ez nanistl'oo tus tilhget de, 'en dune 'undunut'íh-un 'unt'oh.

² 'Et mbe la dáti ts'e dayaih-un, 'en 'usbai ghunlí-un 'unt'oh.

³ 'En dáti ghunli-un yuba dahá' dutih. 'Et de 'usbai, buboozi' be buka huyih te, hidíts'o huwa t'ehinínzun 'ink'ez 'az huyuntulh'us.

⁴ Tenábulih hukw'elh'az, 'et butso tuyaih 'ink'ez 'usbai ts'iyawh huyunilh'us, highuni t'ehinínzun 'et huwa.

⁵ 'Et 'ants'i 'oh nuya-un, 'en 'aw huyuntoolh'as 'aít'oh. 'Ants'i 'oh núya-un 'unt'oh 'aw ooguni t'ehinúsun 'et huwa hich'a nutselhílh,” 'ubulhni.

⁶ 'Et Sizi ndi higha hódool'eh ha bubulh náwhulnuk 'et hoonts'i daja ni whe 'utni-un 'aw t'ehonúsun.

⁷ 'Inka doo cha za Sizi 'ubulhni, “Soo ts'ih'un un'a nohdúsni, Si 'usbai ba dáti usdli whe 'ust'oh.

⁸ Mbene la stso whusaíndilne, 'enne 'undunut'ihne 'uhint'oh 'et huwa 'aw 'usbai lhuboozílhts'ai.

⁹ Si datí 'ust'oh. Mbene la si sgha daníndilne, 'enne ts'iyawh hudutijih. Dahúnindil 'ink'ez whuz 'az whe hándil de, t'l'o k'ut nahuhootá'alh.

¹⁰ 'Undunut'ih-un, 'en 'uduntit'ih 'ink'ez dune tuzilhghelh 'ink'ez ninta' e'tilh'elh 'et wheni za dayaih. 'Et si whusásya whe 'ilhiz wheni huye khúna-i hutit'elh 'ink'ez ndi 'ilhiz huye khúna-i, 'i huyut'i de, 'aw hoonli huye ndunódzit 'aít'oh.

¹¹ Si 'usbai ghunli-un unzóo-un 'ust'oh. 'Usbai ghunli-un unzóo-un, 'en la ye khúna-i dude 'usbai ba yula dutitnih.

¹² 'Et 'ustle-un ul'á'-un, 'en 'aw 'usbai ghunlí-un iloh 'unt'oh. 'Ants'i 'usbai yughole' ha ul'a'. 'Usbai 'aw ooch'e' iloh 'uhint'oh, 'et huwa yus whuz de úlgwulh yunilh'en te, 'usbai bula dutnih 'ink'ez whetsélhyai. 'Et yus whulohne huboogoo 'et 'onghunne cha hich'a yaílwus.

¹³ Ndun 'ustle-un ul'á'-un, 'en 'ants'i ul'á'-un 'unt'oh, 'et huwa 'usbai 'ants'i hiba unli 'ink'ez didut bughu whetsélhyaih.

¹⁴ Si 'usbai ghunlí-un unzóo-un 'ust'oh, mbene la usch'e'ne t'ebunúszun 'ink'ez didut cha t'ésonínzun.

¹⁵ 'Et whuz un'a za sBá 'en t'ésunínzun 'ink'ez si cha t'enuszun. 'Ink'ez se' 'usbaine be khúsna-i buba oola dutisnih.

¹⁶ 'Uyoo cha 'usbai 'ust'í-i hoonli. 'Aw ndi toh iloh. 'Enne cha whusáboosdlelh huba 'uhoont'oh. Sghuni hidóts'o, 'ink'ez la 'ilho ulh'us-i za hutileh 'ink'ez 'ilhoghun za 'usbai ghunlí-un whutáleh.ⁱ

¹⁷ Se' 'usbaine ba be khúsna-i oola dutisnih 'inka be khúsna-i doo cha za naóozchoot. 'Et huwa la sBá tube sk'entsi'.

¹⁸ 'Aw be khúsna-i dune sghu yólhchootne hooloh. Sich'oh za huwa tís'alh. Ndi be khúsna-i huwa tís'alh 'ink'ez naitázchulh-un, 'et sghá whunt'ai whe 'ust'oh. SBá 'en 'uja ndi khuni st'l'a ídan'ai ndi 'ut'en oos'en ha," ubúlhni.

¹⁹ Ndi khuni 'i gha doo cha Lizwifne dich'oh dutoh lhch'a hudisdil.

²⁰ Tube lhane, 'enne 'uhutni, "Ntsi'-i nudúdeh-i ooyudínda! Whusni whe' 'utni, di ha oozúlhts'ai?"

²¹ 'Et 'onghohne cha 'uhutni, "Aw ntsi'-i nudúdeh-i ooyudínda-un, 'en ooghuni iloh 'utni. Nts'en'a ntsi'-i nudúdeh-i, 'i dune hoos'en-un, 'en hoo'en yutilhtselh?"

ⁱ **10:16** 'Et ndi 'udechoo ulh'ús-i, 'i Israel oots'u haindene ubúlhni. 'Et ndi 'uyoo ulh'ús-i yughu yalhduk, 'i 'udun yun k'ut whut'enne 'uhint'oh. 'Enne 'awhuz Sizi huyulhé'dusts'o 'et huwa 'aw buba 'alha' lhe'yít'oh.

Lizwifne Sizi 'aw hikalhe'nízun

22 'Et 'awet khit sulí'. Jerusalem keyoh 'et nowhújeh-un néhonin'ai. 'Et 'awhundidi nahuwulh'tsi huwhútni.^j

23 'Et lugliz whucho bun tsilh t'ah 'et la Solomon oobuntsilh t'ah huwhútni, 'oh whéya Sizi uyalh

24 whe la Lizwifne higha óozdil 'ink'ez huyoodulh'kut, “Dawhuldzoh 'et nech'a hóotalh'e'. 'Alha' whe Gri 'en 'int'oh de, 'andit 'et ts'ih'un un'a nedíni.”

25 'Et Sizi ubúlhni, “'Uda' nohdásni' 'et hoonts'i 'aw nohba 'alha' lhe'duzusni. Ndi sBá boozí' gha 'ut'en 'us'én-i, 'i gha si sghun cha t'éwhunóh'zin huba 'uhoont'oh.

26 'Et hoonts'i nohni nohdúsni hukw'un'a 'aw se' 'usbai iloh 'aht'oh. 'Et huwa ndi 'ut'en 'us'én-i 'aw nohba 'alha' lhe'ít'oh.

27 Se' 'usbaine t'ébunúszun. Sghuni hidits'o 'ink'ez sunónudilh.

28 'Ilhiz huye khútinalh-i, 'i bugha nús'ai. 'Aw yalhahitásdla 'ink'ez 'aw dune sla k'é haboolelhne hooloh.

29 SBá, mbe la sghá buninla-un, ts'iyanne ando 'unt'oh, 'ink'ez mbene la sch'e' sulí'ne, 'enne 'ilhiz sulh ótit'elh. 'Aw dune soo 'últus-un hooloh sBá yula k'é hanabutilelh wheni.

30 Si 'ink'ez sBá bulh 'ilho za ídli,” ubúlhni.

31 'Et doo cha za Lizwifne tse hiye hituzilhghelh-i hidílhchoot.

32 'Et Sizi 'ubulhni, “SBá be 'ut'en k'oh hoonzóo-un lhat-un si sgha whunulh'en. 'Ink'ez k'us ndet hukwa sutilhlelh tse be suzoolhghelh hukwa' nahzun?”

33 'Et Lizwifne 'uhuyúlhni, “'Aw 'ut'en unzóo-i, 'i ha iloh tse be nts'u tuzilhghelh! Nyun 'ants'i 'oh dune inli 'ink'ez Yak'usda ch'az yaílhduk. Nyunch'oh Yak'usda na'dudil'i, 'et hukwa tse be nts'ituzilhghelh.”

34 'Et Sizi ubúlhni, “'Aw lakw eh Yak'usda ooghuni oonalhuzulhni whe njan Yak'usda njan dunohúlhni inle', 'Nohni yak'usdane 'ahli?’

35 T'éts'onínzun 'aw Yak'usda dughuni k'u'yoyis 'aít'oh, 'ink'ez mbene la Yak'usda ooghuni ooghi dílts'utne, 'enne yak'usdane ubúlhni.

36 'Et Yak'usda ooYe' usdli nohdúsni-un, 'et whula gha ts'e Yak'usda ch'az yásduk dahni whe sk'e hoo'h'aih. SBá 'en 'udun nésunilhti whe ndi yun k'ut ts'e sutilh'a'.

^j 10:22 'Et njan nowhújeh-un, 'et la Lizwifne whunahulnih 'uda'yaz inle' whe lugliz whucho, dune unsi'-un danínya whe ninta' whunílh'en. 'Inka hukw'elh'az Lizwifne 'awhundidi nahuwulh'tsi 'et huwa la dahóodulh 'ink'ez Yak'usda ts'un téni 'uhunoolh'zin 'inka.

37 SBá be 'ut'en lhe'zus'en de, whute, nohba 'alha' lhe'úst'oh.

38 'Et hoonts'i sBá be 'ut'en 'us'en de, 'aw si nohba 'alha' lhe'ust'oh hoonts'i, ndi 'ut'en 'us'en-i, 'i gha nohba 'alha' 'uhot'e'. 'I gha la noheni be t'éwhunóhzin 'ink'ez nohba 'alha' 'uhót'e' sBá 'en syudínda 'ink'ez si cha ooyudúnda,” ubúlhni.

39 'Et doo cha za huyólhchoot hukwa 'uhuja whe Sizi butá ha nája 'ink'ez buch'a níntaninya.

40 Jordan koh nyaz ts'e ndet da' John 'udechoo dune too be 'ulh'en inle'-un, whuz whe naja 'ink'ez 'et inda'.

41 Lhane dune highu nindil 'ink'ez 'ulhodútni, “John 'aw huwa 'ít'en te nulhé'it'el, 'et hoonts'i ndun dune 'en ghun daja dani' la, ts'ih'un 'udani!'”

42 'Ink'ez nyo 'et tube lhane buba 'álha' yint'oh suli'.

Lazarus dazsai whe Sizi nahuyílhna'

11 ¹ 'Ilhoghun dune Lazarus huyúlhni, keyoh whuyaz Bethany huwhútni, 'et whut'en-un. 'En la unduda suli'. Bulhtuske nane Mary 'ink'ez Martha bulh hizih whut'i.

² Ndun Mary 'en 'uja ínle' neMoodihti khe sooltsun-i be yuke tunásuguz 'ink'ez dutsigha' be yuna'alhde ínle'. 'En bulhutsin Lazarus 'en unduda.

³ Bulhtuske Sizi khuni hits'ó tl'a dan'ai, “NeMoodihti dune ook'e nsí'-un, 'en unduda,” huyúlhni.

⁴ 'Et Sizi whulh 'údants'o whe 'utni, “'Aw ndi dada 'ilhiz yuk'e dóotsa 'aít'oh. Njan undudá-un, 'et whe la Yak'usda ooba whudólti', 'ink'ez 'et whe Yak'usda ooYe' 'en cha ba whudutálti!'”

⁵⁻⁶ 'Et Lazarus unduda-un Sizi whulh 'údants'o whe Martha, bulhtus cha, 'ink'ez Lazarus cha tube buk'entsi' 'et hoonts'i whut'í-un nat dzin, 'et naná'il'ai.

⁷ Nat dzin 'et nada' 'et yugha hodul'ehne ubúlhni, “Doo cha za Judea ts'e naztoodilh.”

⁸ 'Et yugha hodul'ehne 'uhuyúlhni, “Rabbi, 'andit 'aho Lizwifne tse be nyotúzilhghelh hukwa' huninzun 'ink'ez cha za whuz natandalh eh?”

⁹ 'Et Sizi 'ubulhni, “'Et whunizyat 'on 'at nat ne'hunut'oh-un sadzi gha 'et 'ilhudzin 'uhoont'oh. Mbene la dzenis nudilhne, 'aw khun tooghalh 'aít'oh. Ndi yun k'ut be hóot'en-i, 'i be huhoo'en 'et huwa.

¹⁰ 'Et hoonts'i mbene la 'ulhdzis nudilhne, nónughalh, 'aw be hóot'en-i bubulh lhé'it'oh 'et huwa.”

¹¹ 'Et ndúbulhni hukw'elh'az 'et 'utni, “Neyadan Lazarus nanisti 'et hoonts'i oots'un tísyalh 'ink'ez ts'enatisdzulh.”

12 'Et yugha hodul'ehne 'uhuyulhni, “NeMoodihti Lazarus nanisti de, 'et de soo na'titnelh whe 'unt'oh.”

13 'Et Sizi njan dazsaí-un, 'et howu yalhduk whe 'utni, yugha hodul'ehne, 'enne 'ants'i nanisti 'ink'ez nalyis 'et howu yalhduk whe 'utni huninzun.

14 'Et Sizi soo ts'et gaih 'ubulhni, “Lazarus dazsai.

15 'Et nohni nohba hoonúst'i 'aw 'et lhúsdoh whe 'uja. 'Et de la nohba 'alha' hot'e'. 'Et hoonts'i 'andit 'awet oots'uztoodilh.”

16 'Et Thomas, 'en 'ut'udánda'-un huyúlhni, dudulh yugha hodul'ehne ubúlhni, “Dugwe! Bulh 'úztoodilh! Wheni cha si bulh yats'odlah!”

17 Sizi whuz oozya 'et nahoon'ai Lazarus 'ahuyalhti whuts'un dit dzin inle'.

18 Njan keyoh wheyaz Bethany 'et Jerusalem tube whenghoh whuz'ai. Ts'iyalh whe 'ilhoh sadzi hukw'e' hoonit'oh at'en 'uwhulhdzoh 'uhoont'oh.

19 Tube bube nghoh whuz'ai 'et huwa lhane Lizwifne bughu nindil. Mary 'ink'ez Martha bulh bubulhutsin dazsai 'et whe bunehúdoolhya' ha 'et huwa bugho nindil.

20 'Et Sizi whuz de úyalh Martha whulh 'údants'o whe yududizya. Mary 'en yoh 'awet usda.

21 'Et Martha Sizi 'uyulhni, “SMoodihti, njan sinda inle' de, 'aw da' sulhutsin dalhitsa oole' da'.

22 'Et hoonts'i, 'andit hoonts'i, ndai la Yak'usda oots'o kwa' dini-i ngha íta'alh, 'et t'éwhunúszun.”

23 'Et Sizi 'uyulhni, “Nyulhutsin dunadója' la.”

24 'Et Martha 'uyulhni, “T'éwhunúszun 'udek'ez dzin de, ts'iyanne dunádutádulh, 'et de la 'en cha dunadója'.”

25 'Et Sizi 'uyulhni, “Si 'ust'oh dunene ts'iyanne dunabudusdle-un 'ink'ez 'ilhiz wheni huye khóona'-i bugha yús'aih. Ts'iyanne mbene la ooba 'alha' 'ust'ohne, dahúzsai 'et hoonts'i hukhutinalh.

26 'Ink'ez mbene la 'awhuz khunane 'ink'ez ooba 'alha' 'ust'ohne, 'aw dahóotsah 'aít'oh. 'Et mba 'alha' 'uhoont'óh eh?”

27 'Et Martha 'uyulhni, “A sMoodihti, sba 'alha' 'uhoont'oh nyun Yak'usda ooYe', Gri, mbe la ndi yun k'e itayalh-un, 'en 'int'oh.”

28 Njan 'et ndudáni' hukw'elh'az 'et dulhtus Mary yughu nanja 'ink'ez whe' ízyaz yúlhni, “Whuneodulh'eh-un whusaínya 'ink'ez nka oodulhkut.”

29 Soo whudánts'o ibulh dudinya 'ink'ez yuts'óozya.

30 Sizi 'awhuz keyoh wheyaz whuts'un úyalh whe, ndet da' Martha yududizyá-un, 'et za 'ut'en.

31 'Et ndunne Lizwifne, yoh bez ts'e hizih dilhts'i, hinedílhyai wheni, Mary soo 'a cho dudinya 'ink'ez 'az whinya, hinilh'en 'et huyuntizdil 'ink'ez 'ulhodútni, “Ts'un k'ut ts'e titso wheni whuz tizya whe 'ut'en.”

32 Sizi ndet da' 'ut'en Mary whuz oozya. Soo yutilh'en ibulh yubut dugwutsi be nenínya 'ink'ez 'uyulhni, “SMoodihti, njan 'int'oh de, 'aw da' sulhutsin dalhitsal oole' da'.”

33 'Et Sizi yunilh'en 'utso, 'ink'ez Lizwifne mbene la yulh nudilhne, 'enne cha hutso hubunilh'en whe, tube whuts'u disnih 'ink'ez ooyughi whe ooba dzoh 'uhooja,

34 'ink'ez uboodulh'kut, “Nts'e 'alhti?” 'Et 'uhuyúlhni, “'Anih, nenaoodulh whunolh'en si!”

35 'Et Sizi intse.

36 Lizwifne 'et 'ulhodútni, “Nulh'en dalcho-i be yuk'entsi!”

37 'Ink'ez whulohne 'uhutni, “Hoos'en-un hoo'en nayulhtsi ínlé', 'aw eh ndun dune 'en cha datítsah whuch'a 'uyooleh 'aít'oh inle?”

38 'Et Sizi doo cha za dudzi yo whe ooba dzoh 'uhooja, 'ink'ez ni sulí' whe ts'un k'uz oozya. Njan ts'un k'ut 'et 'an tse whudádin'ai-un 'uhoont'oh.

39 'Et Sizi ubúlhni, “Nyoo tse 'udun dutah'aih!” 'Et Martha dune dazsaí-un bulhtus, 'en 'utni, “SMoodihti, ndun 'awet dit dzin 'adalhte' 'ink'ez lhstun cha sulí'.”

40 'Et Sizi 'uyulhni, “'Aw lakw lhunyudúsnel inle', si sghun mba 'alha 'uhoont'oh de, 'et de Yak'usda yé dizi'ti-i tan'elh?”

41 'Et nyo ts'un k'ut dune 'adilh'tí-un, tse 'udun hidutiz'ai. 'Et Sizi ndo yútan'en 'ink'ez 'utni, “SBá sudánts'o 'inka musi nyudúsni.

42 'Ink'ez 'éwhunúszun 'ahoolhyiz wheni soo zílhts'ai. 'Et hoonts'i njan 'udusní-un ndunne 'ilhozdíline njan nodilhya, 'et de la nyun whuz de sútilh'a'-un buba 'alha' 'uhot'e!”

43 'Et ndúdiya hukw'elh'az soo khuniti be yatilhduk, “Lazarus, ndiz ínyalh!” yúlhni.

44 'Et nyoon dune dazsaí-un tsa k'ez ts'e ha nája. Oola 'ink'ez ooke te 'awhuz naih huyulh 'ábulhtih-i, 'i be oogha ósduz, 'ink'ez dzezoh cha oonin 'awhuz oogha yóonasduz. “Ook'u na'uh'uk 'ink'ez oola duhtnih!” ubúlhni Sizi.

45 Nduhne Lizwifne, Mary yughu nindil inle'ne, Sizi bunalh 'uja 'et buba 'alha' yint'oh sulí'.

46 'Et hoonts'i whulohne, 'enne Phariseene buts'un nahoosdil 'ink'ez Sizi nts'oh te ne'ust'en-un, 'et buba hudani'.

47 'Et hukwa lubret bumoodihne 'ink'ez Phariseene yahútilhduk wheni 'ilhúnahosdil 'ink'ez 'uhutni, “Nts'en'a dáztinelh? Ndun dune stabe lhat-un hooncha te ne'út'en!

© 1996 David C. Cook

(11:43)

48 Whute 'ut'en ts'ilh'i de, ts'iyanne la buba 'alha' oot'e' 'ink'ez Romanne whusahándil whe la nelugliz whucho 'ink'ez neyun k'ut cha negha ha hólhchoot, 'ink'ez la ts'iyawh yats'ódilh."

49 'Et 'ilhoghun butoh Caiaphas huyulhni, 'en la 'et naooduzuk wheni lubret 'uk'enus dízti'-un unli ínle', 'en ubúlhni, "Aw hoonli t'éwhunuzúhzun!

50 'Aw eh huwun nuní lhnuzulhzut, ts'iyanne ba 'ilhoghun dune za dazsai de, 'et de 'on nus soo' whutat'elh, 'et huwa la 'aw neyun k'ut gak hole' 'aít'oh.”

51 Caiaphas didutch'oh iloh ndi khuni yaka ni ntizut, 'et lubret 'uk'enus dízti'-un unli, 'et naooduzuk huba, 'et huwa nus hón'en Sizi 'en ts'iyanne Lizwifne 'et yun k'ut whut'enne ba datítsah.

52 'Et 'aw Lizwif didowhne, 'enne ba za iloh. Mbene la Yak'usda buzkeh unlíne, nts'e la yahandil, 'oh whut'enne, 'enne buba cha. 'Et huwa la ts'iyawh 'ilhunabootalelh 'ink'ez 'ilhoh whut'enne dune hutileh.

53 Soo 'et dzin whuts'un la lhahóduleh hituzilhghelh wheni.

54 'Et whula gha ts'e Sizi 'aw ts'et Lizwifne butoh nulhúsyoh. K'us yun k'ut 'aw dune luhóot'ih-un ts'e whuzih whuz'ai, 'ilhoghun keyoh Ephraim huwhútni, whuz whinya 'ink'ez yugha hodul'ehne tubulh 'et hudáls'i'.

55 'Et Lizwifne budzenis whuti ndet da' Butus Lhuseya huwhútni-un, 'awet whenghoh whudizulh. 'Inka lhane yun k'ut whut'enne Lizwifne bubuna'udoh hukw'un'a 'uhutinelh wheni keyoh whuti Jerusalem ts'e hoozdil.

56 Lugliz whucho nódilhya 'ink'ez Sizi hika itís'en, 'et 'ulhodútni, “Daja nahzun? 'Aw tilah dzenis whuti wheni whusalhóosya' nahzun eh?”

57 'Et lubret bumoodihne 'ink'ez Phariseene te, 'uda' dunene toh khuni butl'a ídan'ai Sizi nts'e 'ut'en t'éhonínzun de, 'aho hudooni', 'et de 'awet huyitálhchulh.

Soo 'udek'ez Sizi Jerusalem ts'e tizya

12 ¹ Dzenis whuti Butus Lhuseya huwhútni-un 'awhuz lhk'u tat dzin whuz'ai, 'et Sizi keyoh wheyaz Bethany 'et 'uja Lazarus dazsai whe yaidlane toh dunaidilhti inle', 'et Lazarus whut'i, whuz oozya.

² 'Et hulgha na'tit'ulh wheni hiba lhadúja. Martha 'en buba hukw'e'ile. 'Et Lazarus 'en cha bubulh na'ut'alh.

³ 'Et Mary lubot dizbun at'en, k'unuts'újul soo dízti'-i, 'ughih nard huyulhni, 'i utahaltsus-i whusayán'ai. 'I be Sizi yuke yulhho 'ink'ez dutsigha' be yuna'alhde. Yoh ndulcho whe k'unuts'újul be soo whultsun suli'.

⁴ 'Et 'ilhoghun yugha hodul'eh-un Judas Iscariot, Simon ooye', 'en 'utinelh ye' óotakulh-un,

⁵ 'en 'utni, “Di ha ndi k'unuts'újul be lhé'oohkulh 'ink'ez tel'enne gha lhúzahdzaih? Tube dízti' whe 'unt'oh!” ni.^k

^k 12:5 Tel'enne ba 'ilhu yus k'ut yuk'elha 'it'en, 'et 'ultsuk.

6 'Et 'aw tel'enne buba dát'ni iloh huwa 'et ndut'ni, 'undunut'ih-un unli 'ink'ez sooneya zus ndai la be yúkat-i, didut buba nuyá'a, 'ink'ez hukwa' ninzun totsuk ndai la be yúkat-i 'ants'i yilhchuk, 'inka 'ut'ni.

7 'Et Sizi 'ut'ni, “Ndun ts'eke oots'á ha lhozah'ai, ndi 'asotilhtelh dzin wheni, 'et yálh'a' 'i 'unt'oh.

8 Tel'enne 'ahoolhyiz nohbulh 'úhint'oh, 'et si 'ahoolhyiz wheni iloh nohbulh 'útist'elh.”

9 Lizwifne Sizi 'et usda t'éhonanzin whe, soo tube lhane 'ilhozdílne whusahándil. 'Aw Sizi 'en gha za iloh, Lazarus mbe da' Sizi dunaidilhti inle', 'en huyuntilh'elh ha.

10 'Et lubret bumoodihne 'ilhuhozdil Lazarus 'en cha hituzilhghelh 'et howu yahutilhduk wheni.

11 'En oogha tube lhane Lizwifne bube 'ut'en k'oh whuch'a huzdil 'ink'ez Sizi 'en ghun buba 'alha' yint'oh, 'inka Lazarus hituzilhghelh hukwa' huminzun.

Sizi Jerusalem ninya

12 'Et 'om bun dzin lhane 'ilhozdílne dzenis whuti wheni Jerusalem ts'u hoozdil Sizi huyúlh 'údants'o whuz de úyalh hut'ni 'inka.

13 'Ul hudílhchoot 'ink'ez 'i hidilelh whe hidudzil 'ink'ez tube cho 'uhut'ni,

“Yak'usda ooba whudúlhti'!

Mbe la neMoodihti booz'i' gha whusaínya-un,

'en 'uk'enus hoonzoo-un oogha whults'ut!

'En Israel oots'u haindene bulerwe 'unt'oh!”

14 'Et Sizi yeztliyaz hiba whusahúyalhti 'ink'ez yuk'etl'a dida'.

'Et whundúlya whe ndi 'uda' ooghun 'uk'une' 'úsguz-i, 'i ndut'ni,

15 “Zion' whuzkehke noh'dzi úlhtus 'ulhtsi!

Nulh'en nohlerwe yeztliyaz k'ut usda 'ink'ez nohts'un úyalh!”

16 'Udechoo whe Sizi yugha hodul'ehne 'aw dudeni be t'éhonúszun nduwhi 'i ghun. 'Et yak'uz ooba whudált'i' ts'e, whená'ja hukw'elh'az 'et whunahilni nduwhi ooghun 'uk'uné' 'usguz-i 'et ndut'ni 'ink'ez whe didut 'oh te ne'huyul'en.

17 'Et ndunne 'ilhozdílne, mbene da' yugha hodul'eh whe Lazarus yukahizya 'ink'ez ts'un k'ut yaidláne toh dunaidilhti whe hinalh'en inle', 'et howu yawhehunilhduk.

18 'Et ndunne 'ilhozdílne hooncha túne' 'ust'en-un whulh 'úhudants'o 'inka 'uhuja highu nindil.

19 'Et Phariseene dich'oh 'ulhodutni, “Nulh'en! 'Aw hoonli-unyaz lhe'whahle! Ndi yun k'ut dune, ts'iyawh huyúntizdil!”

**Whulohne 'udun yun k'ut whut'enne,
'enne cha Sizi hiti'elh hukwa' huninzun!**

20 Mbene la dune Jerusalem ts'e tizdilne, 'enne butoh, whulohne Greekne cha' hut'en. Dzenis whuti 'et Yak'usda ts'u teni 'uhuntihzilh, 'et wheni.

21 Philip, 'en keyoh Bethsaida, Galilee yun k'ut whuz'ai, 'en highu nindil 'ink'ez 'uhuyúlhni, “Wheni cha Sizi uzti'elh hukwa 'uzninzun.”

22 'Et Philip, Andrew yughu ninya 'ink'ez yudáni, 'ink'ez Andrew Philip bulh Sizi hidáni'.

23 'Et Sizi ubúlhni, “'Awet Yinka Dune Ye' ooba whudutálti'-un, 'et whusahónzut.

24 Soo ts'ih'un un'a nohdúsni, ha nuyeh-i oomai' 'aw yun k'ut nálhnilts'ulh de, dant'oh la 'et za ndutit'elh. 'Et hoonts'i yun k'ut ánis'ai de, soo lhai oomai'-i, 'i ooghu ha náyuntijeh.^m

25 Mbe la dune ye khuna-i yuk'entsi' de, 'et de ye khúna-i ninta itá'alh whe 'unt'oh. 'Et hoonts'i mbe la ndi yun k'ut ye khúna-i ooba 'ants'i yint'oh de, yootatun whe 'ilhiz oole' khutinalh.

26 Mbe la sba né'ut'en de, 'enne suntooya' 'ink'ez nts'e la 'ust'oh-un, 'et la ooda'. Mbe la sba ne'ut'en unlí-un, 'en SBá bubudutálhti!”

Sizi datitsah-un howu yalhduk

27 “'Andit tube szul ba ndo ha' hoot'en, 'ink'ez daja doosni' suba? SBá njan sts'un whudilts'ulh-un whuch'a sla 'ineh doosni' eh? 'Awundooh! Njan sts'un whudilts'ulh-un, 'et wheni whusásya.

28 ‘SBá nyoozi' 'on nus diziti' ílhtsi.’ ” 'Et yak'uz whuts'un khuni huduzts'ai, “'Uda' soozil dasti' 'ink'ez doo cha za 'on 'un dutásti,” whutni.

29 Whulohne 'ilhunaosdílne, 'et nódilhya 'ink'ez hodánts'o. 'Et 'ulhodútnei, “Ditni disnih!” 'Et whulohne, “Lizas yulh yátihduk whe 'uwhutni,” hutni.

30 'Et Sizi 'ubulhni, “Ndi khuni huduzts'ai dáhts'o-i, 'aw si sba iloh 'uwhutni, nohni nohba 'uwhutni.

31 'Andit 'awet yinka whudune'ne buba nahutideh 'ink'ez whutsoda' ndi yun k'ut humoodih,ⁿ 'en 'ilhiz 'un hítinoh.

^m 12:24 Ndi ha niyeh oomai'-i, 'i Sizi Gri ndult'oh, 'ink'ez ndi oomai' gha ha nányih-i, 'i mbene la buba 'alha' yint'ohne 'uhint'oh, ni whe 'utni.

ⁿ 12:31 Ndi yun k'ut humoodih, 'en netsudule 'unt'oh.

32 'Ink'ez ndi yun k'ut dube' sodunintan de, 'et de ts'iyanne ts'úbun tizt'i.'^o

33 'Et ndutni whe nts'en'a la datítsah, 'et bunalh ni whe 'utni.

34 'Et 'ilhunaosdílne 'uhuyulhni, “Moses 'uk'u néyuzguz inle'-i, 'i gha whulh 'úzdits'o ndun Gri 'en 'ilhiz khutinalh. 'Ink'ez dálhti' 'udini 'et Yinka Dune Ye', 'en whe be' dutátsi' dini? Mbe whe 'unt'oh ndun Yinka Dune Ye?’” hutni.

35 'Et Sizi 'ubulhni, “Awhuz dzoh sa'yaz whuz'ai 'et ndi be hóot'en-i nohbulh 'útit'elh. 'Awhuz ndi be hóot'en-i nohbulh 'únt'oh whe 'ahdulh za 'aht'en. 'Et nduht'en de, 'aw tsalhgus nohk'édolts'it 'aít'oh. Mbene la tsalhgus yo udúlhne 'aw nts'e hidulh t'éhonúszun.

36 Dáwhuldzoh la ndi be hóot'en-i 'aht'í-i, 'ink'ez nohba 'alha' oote', 'et de be hóot'en-i buzkeh tihleh.” 'Et Sizi ndubulhni hukw'elh'az, bughu whenája 'ink'ez buch'a untilh'i.

37 Tube 'ut'en-i uncha-i bunalh 'alh'en 'et hoonts'i 'aw buba 'alha' lhe'ít'oh.

38 'Et nus hoo'en-un Isaiah 'uk'u néyuzguz-i, 'i gha whuz un'a 'oh te ne'whust'en. Njan ndutni whe 'uk'une' 'úzguz,

“Moodihti ndi khuni whutl'azdan'ai-i mbe za ooba 'alha' yint'oh?

NeMoodihti yé ulhtus-i mbe ts'un yuna'dunilhtan?”

39 'Et huwa cha buba 'alha' lhe'hóot'oh, Isaiah doo cha ndutni 'et huwa,

40 “Yak'usda buna cha hoohoos'en 'ubulhtsi,

'ink'ez budzi cha duts'un yulhtsi.

'Et 'aw duna be huhoo'en 'aít'oh

'ink'ez budzi be 'aw t'ehononozin ait'oh.

'Soo na'butisdlelh huba sts'un nahoolyeh ait'oh,' ni Yak'usda.”

41 'Et Isaiah Yak'usda yé dizti'-i yunalh'en whe 'et yughun ndutni inle'.

42 'Et hoonts'i lhane dune ando 'unt'ohne, 'enne Sizi buba 'alha' yint'oh, 'et hoonts'i 'aw hudooni' 'aít'oh. 'Et nduhtni de, Phariseene Lizwifne bulugliz whuch'a 'ilhiz tebohoneh la 'et whe hunuljut.

43 'Enne dune ubudílhiti'-un, 'et Yak'usda ubúdutálhti'-un whanus huhóont'i'.

44 'Et Sizi khuni ulhtus-i be ndutni, “Mbene la si buba 'alha' 'ust'oh-un, 'aw si sghun za íloh, mbe la whuz de sútilh'a'-un, 'en buba 'alha' yint'oh.

45 'Ink'ez mbe la sunilh'én-un, 'enne mbe la whuz de sútilh'a'-un, 'en yunilh'en.

^o12:32 Dube' hidunintan ni, 'et tulalhgus 'ulhni whe 'utni.

46 Yinka whudune'ne ba be hóot'en-i 'et hukwa ndi yun k'ut nenúsyá. 'Et huwa mbe la ooba 'alha' 'ust'oh-un, 'aw tsálh'gus yo hudolts'i 'aít'oh.

47 'Ink'ez mbe la sghuni hidits'o hoonts'i buba 'alha' lhe'yít'oh de, 'aw buba nahoosyeh 'aít'oh. Ndi yun k'ut whudune'ne buba nahutisyyeh íloh ha whusásya, ubutisyyih ha whusásya.

48 Mbene la sts'u disnihne 'ink'ez 'aw sghuni lhuyílhchulh, 'ilhoghun 'en buba nahutiyeh. Ndi khuni be nohbulh yasduk-i, 'i khuni za 'udek'ez dzin de be nohba nahutideh.

49 'Aw sich'oh iloh yasduk. SBá, mbe la whuz de sútilh'a'-un, 'en didutch'oh khuni yutulhúhizye'-i, 'i st'l'a ídan'ai daja doosni' whe yaoosduk 'et wheni.

50 'Ink'ez t'éwhunúszun ndi khuni yutulhúhizye'-i, 'i gha 'ilhiz be khútna-i unli. 'Inka ndai la sich'oh be yásduk-i, nts'en'a la sBá sudáni'-un, si cha whuz un'a za yasduk," ubúlhni.

Ndi yun k'ut howu natidalh-un Sizi yugha hodul'ehne ubulh yálhduk

13 ¹Dzenis whuti ndet da' Butus Lhuséya huwhútni-un, 'et whutsoda' Sizi 'awet oots'o whúdílt's'ulh-un ba 'et newhúninzut t'éwhunínzun ndi yun k'ut howu tiyalh 'ink'ez duBá ts'un natidalh. Ndi yun k'ut mbene la ooch'e'ne ts'iyawh buk'entsi'. Soo ooba 'udek'ez tileh whuts'un buk'entsi'.

²'Et hulhgha na'hit'al hukw'elh'az 'uda' netsudule Judas Iscariot Simon ooye' Sizi ye' óotakulh hukwa' noozin-un, yudzi yo neoodin'ai.

³'Et Sizi t'éwhunínzun ooBá ts'iyáitsuk k'úne' yool'en-un, 'et yugha óonin'ai. 'Ink'ez Yak'usda ts'un hańya 'ink'ez Yak'usda ts'un nátidalh.

⁴'Et na'hit'al 'ink'ez yoo 'az ye dune unli-i 'udúneninla. Lusooma ilhchoot dubut neínílhbal 'ink'ez yulh ts'ú dilh'oo.

⁵'Et 'awet be la' ts'uldeh bez too dilhdzo 'ink'ez yugha hodul'ehne buke tunagus 'ink'ez lusooma yulh ts'ú dilh'oo-i, 'i be buke yuna'ulhdeh.

⁶'Et Sizi Simon Peter ghu ninya whe Simon Peter uyúlhni, "SMoodihti, 'aw si cha ske tunat Angus whé 'int'en?"

⁷'Et Sizi 'uyulhni, "Andit dast'éen-un 'aw nyeni be t'éwhunuzínzun, 'et k'at le, 'et de la t'ewhunonzeh."

⁸'Et Peter 'uyulhni, "Awundooh! 'Aw ske tunaóongus 'aít'oh!" 'Et Sizi 'uyulhni, "Aw nyunalhe'usdoh de, 'aw sulh 'ónt'e' 'aít'oh."

⁹'Et Simon Peter 'uyulhni, "SMoodihti, 'aw ske za iloh, sla 'ink'ez stsi cha tunaíngus!"

10 'Et Sizi 'uyulhni, “Mbe la buna'ide-un, duke za tunaogus huba' hoont'oh. 'Et hoontsi'i ndulcho whe lhdítsun whe 'unt'oh. 'Et nohni ts'iyawh nohuna'ide 'et hoontsi'i nohtoh 'aw ts'iyawh iloh lhdachtsun.”

11 'Et 'uda' t'éwhunínzun mbe la ye' óotakulh-un 'inka 'utni, “'Aw ts'iyawh iloh lhdachtsun.”

12 Buke tunagus-un 'awet lhadúja whe, ye dune unli-i yé naja 'ink'ez butoh nanátla dida', 'ink'ez 'ubulhni, “Hadi', njan 'andit danóhusdla la, soo cho eh noheni be t'éwhunáhzun?

13 Whuneoodulh'eh-un 'ink'ez Moodihti sudúhni. 'Et 'alha' duhni whe' duhni, si 'en 'ust'oh 'et huwa.

14 'Et si 'en 'ust'oh dune hodul'eh-un 'ink'ez Moodihti usdli whe nohke tunasusguz, 'et nohni cha whuz un'a ulhke tunaóohgus huba' hoont'oh.

15 'Andit nohnalh danóhusdla la, whuz un'a nohni cha 'et ndulhóolh'en.

16 Soo ts'ih'un un'a nohdúsni, 'aw 'ustle-un, 'en dumoodih ando lhe'ít'oh. 'Et whuz un'a za khuni na'á-un 'aw mbe la yutílh'a'-un yandó lhe'ít'oh.

17 'Et noheni be t'éwhunáhzun de daja nohdásni', 'ink'ez danóhusdla la, 'et nohni cha whuz un'a 'aht'en de, 'et de tube hootáht'e'.

18 'Aw soo ts'iyawh iloh nohghun 'et ndudúsni. Mbene la 'utahábisdlane, 'enne t'ébunúszun, 'et huwa Yak'usda ooghuni 'uk'ú nusgúz-i k'tut dawhútanelh la 'et huwun njan ndutni, ‘Mbe la lhes sulh ín'al-un, 'en sch'az nedinja whe sozoolhghelh hukwa' ninzun.’

19 Njan 'et nduwhútanelh-un whutso 'et nohdúsni. 'Et ndúhooja de, nohba 'alha 'uhote' mbe usdli-un, 'en 'ust'oh.

20 Soo ts'ih'un nohdúsni mbe la whes'a'-un, 'en dudzi yo whe huyílhchoot de, si cha suhílhchoot whe 'uhoont'oh. 'Et mbe la dudzi yo whe sílhchoot-un, ndun whuz de sítílh'a'-un, 'en cha yílhchoot whe 'uhoont'oh.”

21 'Et Sizi njan ndudáni' hukw'elh'az ooyughi ba ndo ha' hoot'en. 'Et bubulh yátílhduk 'ink'ez njan ndúbulhni, “Soo ts'ih'un nohdúsni 'ilhoghun nohtoh 'en se'óotakulh.”

22 'Et yugha hodul'ehne ts'iyawh lhonul'en k'us umbe suba uyúlhni 'aw t'éhonúszun.

23 'Et 'ilhoghun yugha hodul'eh-un, Sizi k'us yúk'entsi'-un soo yuzih k'tut usda,

24 Simon Peter John yuba núlhni whe Sizi yoodolhkut soo mbe suba 'uyulhni yughu yalhduk-un 'inka.

25 'Et John yuts'un le' 'uja 'ink'ez yúlhni, “SMoodihti, mbe whe 'unt'oh?”

26 'Et Sizi 'uyulhni, “Mbe la ndi lhesyaz détunasus'ai 'ink'ez ootla yís'ai-un, 'en 'unt'oh.” 'Ink'ez lhesyaz détunayuz'ai 'ink'ez Judas Iscariot Simon ooye', 'en yutl'a yán'ai.

27 'Et ndi lhesyaz yutl'a yán'ai whe 'awet Satan ye yínya. 'Et Sizi uyúlhni, “Ndet da' 'uwhutanlelh, 'a cho lhaóodinlelh.”

28 'Et 'onghunne ts'iyawh mbene la Sizi yugha hodul'ehne, di ha 'et ndúyulhni-un 'aw t'éhonúszun.

29 Whulohne, 'enne 'uhuninzun Judas 'en sooneya zus nuyá'a 'inka ndai la dzenis whuti wheni ooka' nudzún-i, 'i yoket ha uyúlhni. K'us tel'enne te hoonliyaz bugha oo'alh ha 'uyulhni huminzun.

30 'Et 'awet lhesyaz yílhchoot ibulh, 'aho 'a cho 'az whinya. 'Et 'awet 'ulhdzis 'uhoont'oh.

31 'Az whénya hukw'elh'az 'et Sizi 'utni, “Awet Yinka Dune Ye' ooba whudálti' 'ink'ez 'en oogha Yak'usda ooba whudálti'.

32 'En oogha Yak'usda ooba whudálti' de, 'et de Yak'usda didutch'oh cha Yinka Dune Ye' soo 'aho 'et yuba whudutálhti'.

33 Suzkehke 'aw sa' iloh nohbulh 'utist'elh. Skuntihtalh 'et hoonts'i Lizwifne 'ubudásni', whuz un'a nohni cha nohdúsní, nts'e la tisyalh ts'e 'aw nohni cha sulh tóohdilh 'aít'oh.

34 'Ilho khuni 'andidi-i nohtl'a tís'alh 'ink'ez ndi 'i 'unt'oh, ts'iyawh lhk'e oohsi'. Nts'en'a la si nohk'esi', 'et whuz un'a za nohni cha lhk'e oohsi'.

35 Ndi be lhk'e ts'utsi'-i nohtoh hoonli de, 'i gha la sgha hodul'ehne 'ahli ts'iyanne t'éhonózin.”

36 'Et Simon Peter yoodulhkut, “Moodihti, nts'e tanyalh?” 'Et Sizi uyúlhni, “Nts'e la tisyalh ts'e, 'aw 'andit suntonya' 'aít'oh, 'et hoonts'i k'at le, 'et de la suntonya.”

37 'Et Peter 'uyulhni, “Moodihti, 'et di ha 'andit 'et 'aw nyun toosya' 'aít'oh? Be khúsna-i, 'i hoonts'i nyun mba oola dutisnih!”

38 'Et Sizi 'uyulhni, “Alha' eh be khína-i, 'i sba oola dutatnih? Soo ts'ih'un un'a nyudúsní lugok dune 'udutinelh whutso, tat 'et t'ésunuzínzun dutanelh.”

Sizi yugha hodul'ehne ubúlhni, “Si sgha za sBá oots'u tíhdulh”

14 ¹ “Khun te nohdzi úndooda' junih. Yak'usda nohba 'alha' 'unt'oh, whuz un'a si cha nohba 'alha' oost'e'.

² SBá ooyoh lhat-un yoh whuzdla whe 'uhoont'oh. 'Aw 'alha' lhe'hóot'oh de, nohdósni' da'. Whuz tisyalh nohba lhawhúdutisdleh wheni.

³ Whuz oozusya 'ink'ez nohba lhawhúdsdla de, doo cha za whusanátisdalh 'ink'ez nohitáschulh, ndet susda-un, 'et si sulh útihtelh.

⁴ 'Ink'ez nts'e la whésya ts'e 'ink'ez nts'e ti whéhon'a 'et t'éwhunáhzun.”

5 'Et Thomas yoodulhkut whe uyúlhni, “Moodihti, nts'e tanyalh 'aw t'ets'onúszun, 'ink'ez nts'en'a whuz ti t'éts'ontázin?”

6 'Et Sizi 'uyulhni, “Si yak'uz ti 'ust'oh, khuni 'alha' 'unt'oh-i usdli, 'ink'ez 'ilhiz wheni be ts'ukhuna-i, 'i cha usdli. 'Aw 'ilhoghun hoonts'i sBá yuts'un tóoya' 'aít'oh, si sgha za 'et ndótinelh.

7 Si t'ésunahzun inle' de, 'et sBá cha da' t'enóhzin oole'. 'Et 'andit whúts'un, 'en 'awet t'enahzun 'ink'ez ah'en cha 'áhja.”

8 'Et Philip 'uyulhni, “Moodihti, mBá bunenilhtun 'ink'ez uznoolh'en, 'et 'awet neba soo hoont'oh.”

9 'Et Sizi 'uyulhni, “Philip, lhe'whuldzoh nohbulh 'úst'en, 'et 'awhuz eh t'ésunuzínzun? Mbe la san'en-un, 'en sBá cha hiyan'en. 'Ink'ez di ha, 'MBá bunenilhtun,' díni?

10 Si sBá ooyudúsda 'ink'ez sBá cha syudínda. 'Et 'aw eh mba 'alha' lhe'hóot'oh? Khuni be nohbulh yásduk-i 'aw si sghuni iloh 'unt'oh. SBá syudínda-un, 'en ndi 'ut'en 'uyulh'en-i 'unt'oh.

11 Nohba 'alha' 'uhot'e' si sBá ooyudúsda 'ink'ez sBá 'en syudínda. 'Et nohba 'alha' lhe'hóot'oh de, ndi 'ut'en ndai la 'ulyá-i, 'i gha si sghun nohba 'alha' 'uhot'e'.

12 Soo ts'ih'un un'a nohdúsni, mbe la buba 'alha' 'ust'oh-un, 'en ndi 'ut'en ndai la 'us'éni, 'enne cha 'uhitilh'elh. 'Et si sBá oots'u nátsidalh 'et huwa si 'ut'en 'is'éni 'on nus 'ulcho-i 'ut'en 'i la 'uhuyoolh'en.

13 'Ink'ez ndai la si soozí' gha ooka' dahni-i 'oh te nohba ne'tist'en. 'Et huwa la sBá 'en ooYe' gha ooba whudólti'.

14 Ndai la si soozí' gha ooka' dahni-i, 'et nohba 'uwhtusdlelh.

15 Nohni sk'ehtsi' de, ndi khuni nohtl'a dísdla-i ook'une' ooh'ten.

16 'Ink'ez sBá 'en la 'ilhiz wheni nohLa'tit'elh-un, 'en nohgha ítalhtelh, 'et la oots'u hukwa' doosni'.

17 'En Ndoni 'unt'oh. Ndai la khuni 'alha' 'unt'oh-i, 'i za oots'u haídults'uk. Ndi yun k'ut whudune'ne^p 'aw dudeni be t'ehinúszun 'ink'ez 'aw huyólhchoot 'aít'oh. 'Et nohni t'enahzun, nohbulh 'únt'oh 'ink'ez nohyudútilts'ulh.

18 'Aw ts'unóhne 'ahli le' 'aht'oh whe nohghu toosya' 'aít'oh. Nohts'un tóosya' la.

19 Dzoh sa'yaz inle' de, 'ink'ez yinka whudune'ne, sulhotis'el, 'et hoonts'i nohni suntilh'elh. Si khusna 'et huwa nohni cha khutihnalh.

20 'Et dzin de 'et la t'ewhunohzin si sBá ooyudúsda 'ink'ez sBá cha syudínda 'ink'ez 'on 'un nohni cha nohyudusda.

^p 14:17,19 Mbene la ndi yun k'ut Yak'usda ooba 'alha' lhe'yít'ohne, 'enne ubúlhni bughu yalhduk.

21 Mbene la khuni 'et nédisdla-i yuk'úne' 'ut'enne, 'enne sk'e ntsi'ne 'uhint'oh. 'Ink'ez mbene la sk'e ntsi'ne, sBá cha buk'etitsi', 'ink'ez si cha buk'etisi' 'ink'ez mbe usdli 'et la t'ehoninzun hubooselh.”

22 'Et Judas, 'aw Judas Iscariot 'en iloh, 'en Sizi 'uyulhni, “Moodihti, nts'en'a 'uhoont'oh whe nyun nghun t'ets'onózin-un neba 'uwhutánlelh, 'et hoontsi' yinka whudune'ne, 'enne nyun nghun 'aw t'éhontászin dini?”

23 'Et Sizi 'uyulhni, “Mbene la sk'e ntsi'ne, 'enne sghuni yootatun. 'Enne sBá buk'etitsi' 'ink'ez bubulh whútit'elh 'et whe la si bulh butoh óke'.

24 Mbene la sk'elhítsi'ne, 'aw sghuni hik'u nulhe'ust'en. 'Ink'ez ndi khuni nohni dahts'o-i, 'aw sich'oh sghuni iloh 'unt'oh. SBá, whuz de sútilh'a'-un, 'en ooghuni 'unt'oh.

25 'Awhuz nohtoh 'ust'oh whe njan 'et nohdúsní.

26 'Et ndun nohLa'ut'en-un, Ndoni 'unt'oh, 'en si soozi' gha sBá 'en nohts'ítílh'alh, ts'iyantsuk whunohodutilh'eh 'ink'ez daja nohdásni' la 'et whunalhnih cha nohtíltsehl.

27 Be nedzi dizghel-i, 'i nohghu nenánust'ai. 'I sich'oh be sdzi dizghel-i, 'i nohgha nús'ai. Ndi be nedzi dizghel nohgha nús'ai-i, 'i 'aw yinka whudune'ne nohgha húyu'aih-i, 'i ndúlhilt'oh whe 'unt'oh. Khun te nohdzi úndooda' 'ink'ez noohljut júnih!

28 Sudahtso whe nohdásni!. 'Awet nohghu tisyalh 'ink'ez nohts'un natisdálh la. SBá 'en sanus díziti' 'et huwa 'en oots'u nátisdálh, 'ink'ez sk'ehtsi' de, 'andit daja nohdásni' 'et huwa la whunólhni.

29 'Ink'ez 'oh te ne'whutit'en-un, 'andit nohdásni!. 'Et de la whusahóolts'ut de, si sghun nohba 'alha' 'uhot'e'.

30 'Aw dzoh sa'yaz 'on 'un nohbulh yaóosduk 'aít'oh. Ndi yun k'ut humoodih^a 'az de úyalh 'ink'ez si sghun 'aw ntsool-iyaz 'i hoontsi' ooch'e' lhuyíloh 'et huwa.

31 Dugwe' dudahdílh, 'awet njan huwuztoodilh, 'et huwa la yinka whudune'ne t'éhonózin sBá ook'esi' 'ink'ez nts'oh te la khuni st'l'a ídan'ai, 'oh te ne'úst'en.”

**Sizi yugha hodul'ehne hubodulh'eh mai chun oozischum
oots'u há nalhyeh, 'et whuz un'a za yugha hodul'ehne
huyulh za oot'e'. 'Et huwun hubodulh'eh**

15 ¹ “Soo mai chun 'i 'ust'oh 'ink'ez sBá 'en mai k'et huwunlí-un unli. ² Mbene la si sgha 'uzuschum unline, bumai' hooloh de, 'i 'uzaoschum buts'u háidule. 'Ink'ez mbene la bumai' lhai de, ndai la 'utsi'-i bughu wheyoonli-i, 'i 'et de la 'on nus bumai' lhai oole'.

^a 14:30 Ndi yun k'ut humoodih, 'en netsudule 'unt'oh.

³ Ndi khuni be nohbulh yasduk-i, 'i be 'uda' nohuna'ide whe 'aht'oh.

⁴ Nohni syúdolhts'i' 'ink'ez si cha nohyudóosda'. 'Uzooschum mai chun ooneídan'a de za, oomai' whutaleh. 'Et whuz un'a za nohni nohghun 'alha 'uhoont'oh. Si syudúlhts'i de, 'et de za nohmai' whutáleh.

⁵ Si mai chun 'ust'oh 'ink'ez nohni 'uzooschum 'aht'oh. Mbene la si syudínda 'ink'ez si cha ooyudúsdane, 'enne za bumai' lhai tileh. 'Et si sch'oh, 'aw hoonli 'uhuhooleh-un hooloh.

⁶ Mbene la si syudínda ilohne, 'enne 'uzooschum k'un'a k'uhídut'us 'ink'ez n'un hidutulht'oh, 'et dugi, 'et nduhínt'oh. 'Ohwhi 'uzooschum nahidulhdzoo 'ink'ez tsuh hidulhkuk 'ink'ez hidílhk'un.

⁷ 'Et si syódulhts'i 'ink'ez sghuni nohyo diz'ai de, 'et ndet hukwa' nahzun-un, 'et ts'iyawh nohba 'et nduwhutanelh.

⁸ 'Ink'ez mai lhai nohts'u ha núlhyeh de, 'et huwa la sBá 'en ooba whudólti'. 'Et sgha hodul'ehne oohle'.

⁹ sBá 'en si sk'entsi'. 'Et whuz un'a za nohk'esi', 'et huwa be nohk'esi'-i bulh za ooht'e'.

¹⁰ sBá nts'en'a la sba lhúhizye' ook'úne' zust'en 'ink'ez yé sk'e ntsi'-i, 'i cha bulh 'íst'e'. 'Et whuz un'a za khuni nohtl'a dísdla-i ook'úne' 'aht'en de, 'et de la be nohk'esi'-i, 'i bulh óoht'e'.

¹¹ 'Andit njan nohdúsni-un, 'et whe la be hoonust'i'-i, 'i be hoonáht'i' de, 'et de la hoonáht'i' k'et 'aw 'on 'un hóht'e' ait'oh.

¹² Ndi sghuni nohtl'a dí's'ai 'i ndutni, ts'iyawh 'ilhone 'ahli whe nts'en'a la nohk'esi', whuz un'a za lhk'e oohsi'.

¹³ 'Ilhoghun dune duyadanke buk'uz dazsai de, 'aw 'on 'un ye búk'eoos'i-i hooloh.

¹⁴ 'Ink'ez khuni nohtl'a dísdla-i ook'úne' 'aht'en de, 'et nohni syadanke 'aht'oh.

¹⁵ 'Aw 'on 'un se 'ustlenne lhunohduzúsní, 'ustlenne, 'enne bumoodih nts'oh tune' 'ut'en, 'aw t'éhonúszun. Si nts'oh te la sBá ooghun whudást's'o, 'et soo ts'iyawh whunóhnistan, 'et huwa syadanke nohdúsni.

¹⁶ 'Aw nohni 'utahalhúsulhtel. Si 'utáhanóhisdla toohdilh 'ink'ez mai ha noolhyeh 'ink'ez nohmai' 'ilhiz wheni oot'e', 'et hukwa 'et nenóhnusdla. 'Et huwa la sBá ndai la si soozi' gha oots'o hukwa dahni-i, 'i la nohgha íyo'alh.

¹⁷ 'Andit nohdúsni, ts'iyawh lhk'e oohsi'.

¹⁸ Ndi yun k'ut whudune'ne nohts'u hudutni de, whunalhnhí nohni nohts'o dutitni whutso, 'et 'uda' si sts'u hudutni inle'.

¹⁹ 'Enne buloh 'ahli de, 'et da' nohk'e hootsi' oole' da'. 'Et hoots'i' nohni butoh 'utáhanóhisdla, 'ink'ez 'aw 'on 'un buloh lháhloh, 'et huwa yinka whudune'ne nohts'u hudutni.

20 'Et huwa daja nohdásni' la whunalhnih, 'aw 'ustle-un, 'en dumoodih ando lhe'ít'oh, si dzoh nusúhulhdzut te, nohni cha dzoh nunóhotilhdzut. 'Et sghuni hik'úne' 'ust'en de, nohni nohghuni cha la hik'úne' oot'en.

21 'Et nohni sch'e' 'ahli, 'et huwa la 'oh te ne'nohuhoolh'en, mbe la ndun whuz de sútilh'a'-un, 'aw t'éhinúszun 'et huwa.

22 'Aw si whusálhusyal 'ink'ez bubulh yálhusdih de, lubeshi 'ulh'enne hinli 'aw t'éhonózin 'aít'oh. 'Et 'andit whuts'un dulubeshi 'aw whé nuhínoolh'i'-un hooloh.

23 Mbene la sts'u dutníne, sBá 'en cha hits'u dutni whe 'uhint'oh.

24 Ndi 'ut'en 'aw 'uyoonne lhe'yulh'éni bunalh lhe'yús'el de, 'et de lubeshi 'ulh'enne hinli-un 'aw da' t'éhonószin. 'Et 'andit 'ut'en 'us'en-i hinalh'en 'et huwa si 'ink'ez sBá bulh nanilt'oh nets'u hudutni.

25 'Ink'ez ndi Yak'usda ooghuni buba 'uk'u nuszuz whe 'et ndutni, 'Aw hoonli huwa iloh sts'u hudutni.' Daja ni la 'andit 'awet 'oh te ne'whust'en.

26 'Et hoonts'i nohLa'ut'en-un, Ndoni, ndai la be 'alha 'uhoont'oh-i oots'u haídilts'ut, 'en 'unt'oh sBá oots'un nohts'un tis'alh, 'en la whusainya de, si sghun ts'iyawh whunóhnoolhtun, sBá yuts'u haínya 'et huwa.

27 'Ink'ez nohni cha la si sghun 'uyoonne whúbuntilhtun, soo 'udechoo da' whuts'un sulh 'íht'en 'et huwa."

**Sizi yugha hodul'ehne yununúdilhne hinli, 'et huwa ndi yun
k'ut whut'enne dzoh nubotilhdeh-un, 'et huwun ubúlhni**

16 ¹ Sizi 'et 'on 'un 'ubulhni, "Nohba 'alha 'uhoont'oh-un doo ka si whula doohtnih, 'inka 'unohdúsní.

² Lugliz whuch'a nóhjoot la. 'Et 'awet 'oh de whuz de whudizulh, 'et de la mbe la nohzilhghi-un Yak'usda ba 'uhut'en untizilh.

³ Si 'ink'ez sBá bulh t'énehunúszun 'et huwa la 'oh te ne'nohohoolh'en.

⁴ 'Et 'uda' nohdásni, 'awet 'oh te ne'nohohulh'en de, 'et la whunaoolhnih. Nohbulh 'ust'en inle' 'et huwa 'aw lhunoh dusnel.

⁵ 'Andit mbe la whuz de sútilh'a'-un, 'en oots'un nátisdalh, 'et hoonts'i 'aw 'ilhoghun nohtoh nts'e tisyalh-un hukwa sulhooduzulhkut.

⁶ 'Et njan nohdúsní, 'et huwa nohdzi ts'odi be dizbun,

⁷ 'et hoonts'i khuni 'alha' 'unt'oh-i nohdusni, nohghu natisdadh-un, 'et nohni nohba hootázoo!. 'Aw whenáhusdal de, nohLa'ut'en-un 'aw nohts'un tooya' 'aít'oh. Whenásja de, 'et de 'en nohts'un tís'alh.

⁸ Whusainya de, bubeni toh diz'ai-i gha la yinka whudune'ne lubeshi 'ulh'enne hinli t'éhonózin. 'Ink'ez ndai la ts'ih'un 'unt'oh-i 'ink'ez Yak'usda ye náhizya-i cha 'i ghun t'éhonózin.

⁹ Si sghun 'aw buba 'alha' lhe'hóot'oh 'et huwa la lubeshi 'ulh'enne hinli t'ewhunoolhzeh.

¹⁰ 'Ink'ez ndai ts'ih'un 'unt'oh-i' cha t'ewhunoolhzeh. SBá oots'un nátsidalh 'ink'ez 'aw 'on 'un sooh'en 'aít'oh 'et huwa.

¹¹ 'Ink'ez ndi be náhudeh-i, ndi yun k'ut humoodih-un^s 'uda' ooba nahisda 'et huwa.

¹² 'Awhuz tube lhat-un nohdutásnelh-un whuz'ai, 'et hoonts'i 'andit 'aw whulh óohyin, 'aít'oh.

¹³ 'Et Ndoni, ndun khuni 'alha' 'unt'oh-i oots'u haídults'it-i, 'en nohyudánde de, 'en la ndi khuni 'alha' 'unt'oh-i, noheni toh néido'alh. 'Et ndi 'i be 'ut'en 'unt'oh; 'aw didutch'oh dughuni be iloh nohbulh yátilhduk, ndet la whudánts'o-un, 'et za whunoh untilhtun, 'ink'ez nts'oh te la ne'whutit'en-un, 'et cha t'ewhunáhzun nohtilhtselh.

¹⁴ Se! 'ut'en k'oh ts'iyawh hootálhchulh 'ink'ez whunóhuntilhtun, 'et whe la si sba whudólhti'.

¹⁵ Ts'iyaitsuk ndai la sBá ooch'e! yinli-i, 'i si sch'e' 'unt'oh. 'Inka 'unohdúsní Ndoni 'en ndai la se! 'ut'en k'oh unli-i, ts'iyawh itálhchulh 'ink'ez yunóhuntilhtun.

¹⁶ 'Awet sBá oots'u nátsidalh 'et huwa 'udusni dzoh sa'yaz inle' de, 'et 'aw sooh'en 'aít'oh. 'Et doo cha dzoh sa' inle' de, 'et sutih'elh," ubúlhni.

¹⁷ 'Et yugha hodul'ehne didutch'oh lhuhoodulkut, "Ndi khuni ye nébulh yalhduk-i lhe'utni, 'SBá oots'u nátsidalh,' 'ink'ez, 'Dzoh sa' inle' de, 'et 'aw sooh'en 'aít'oh. 'Et doo cha dzoh sa' inle' de, 'et sutih'elh.' 'I daja ni whe 'utni?"

¹⁸ 'Et 'on 'un cha 'uhutni, "Njan dzoh sa' inle' de ní-un, 'et daja ni whe 'utni? Wheni 'aw t'ets'onúszun."

¹⁹ 'Et Sizi hukwa huyoodutalhkut hukwa' huninzun, 'uda' t'éwhunínzun 'inka ndubúlhni, "Nohdásni' dzoh sa' inle' de, 'et 'aw sooh'en 'aít'oh. 'Et doo cha dzoh sa' inle' de, 'et sutih'elh. 'Et eh nohnich'oh nohtoh hukwa lhoodulhkut?

²⁰ Soo ts'ih'un un'a nohdúsní, tihtso 'ink'ez 'on 'un cha tube sk'e nitihleh, 'et hoonts'i yinka whudune'ne hontálhni. Nohni tube ts'odi tihleh, 'et hoonts'i nts'odi-i bé hoonah't'i-i tileh.

²¹ 'Et whuz un'a ts'eke ooyaz whutáleh-un, 'en k'un'a 'et ndúhoont'oh. 'Awet be nghoh whudizulh te, whuch'a ní unli lhih. 'Et ooyaz whulih te, yé ndida'-i yunaoodulnoh, ts'oodun yinka nenílhti 'inka tube hóont'i'.

^r 16:10 Sizi Gri 'en cha ts'ih'un 'unt'oh, 'et cha bubut'ewhunoolhzeh.

^s 16:11 Ndi yun k'ut humoodih, 'en netsudule 'unt'oh.

22 'Et whuz un'a za nohni 'andit ts'odi 'ahli, 'et hoontsi'i nanohtist'elh 'ink'ez nohdzi hóotat'e', 'ink'ez be hónaht'i'-i 'aw nohghu ha yólhchoot ait'oh.

23 'Et dzin de, 'aw hoonli sts'u ka' doohni' ait'oh. Soo ts'ih'un un'a nohdúsní, sBá si soozi' gha hoonli oots'u hukwa' dahni de, nohgha íta'alh.

24 'Andit whuts'un si soozi' gha 'aw oots'o hukwa' dahní-un hooloh. 'Et sBá oodulhkut, 'et la nohgha whútalts'ulh, 'ink'ez 'et la be ts'oohoont'i' tiht'elh."

**“Ndi yun k'ut humoodih, 'ink'ez be 'ut'en k'oh cha,
ts'iyawh ooch'a' nus de,” ni Sizi**

25 “Whutsoda' 'udada' oogha lhoohoolna'-i be ndi khuni nohdusni inle'. 'Et hoontsi'i whuz de hóolts'ulh, 'udada' be iloh 'udutisnelh. SBá 'en ooghun soo ts'et khuni 'i be nohdutasnelh.

26 'Et neóodinzut de, soozi' cha hoonli ha' dutihnelh 'ink'ez 'aw sBá ts'un nohba tenadusdli lhduztinelh, nohnich'oh si soozi' gha oodulhkut.

27 Nohni sk'ehtsi' 'et huwa sBá didutch'oh nohk'entsi', 'ink'ez Yak'usda ts'un hasya 'et nohba 'alha 'uhoont'oh.

28 SBá 'en oots'u hásyá whe ndi yun k'ut nenúsya. Doo cha ndi yun k'ut whuch'a natisdálh 'ink'ez sBá 'en oots'u nátisdálh,” ubúlhni.

29 'Et yugha hodul'ehne 'uhuyúlhni, “'Andit 'awet ts'et khuni be nebulh yaílhdúk, 'aw 'udada' khuni be iloh 'udini.

30 'Andit 'awet t'ets'onínzun soo ts'iyantsuk 'et t'éwhúnínzun 'et huwa 'aw 'on 'un nts'u yoodolhkut 'aít'oh. 'Et huwa Yak'usda oots'un hainya neba 'alha 'uhoont'oh.”

31 'Et Sizi 'ubulhni, “Soo eh nohba 'alha 'uhoont'oh?”

32 Nulh'en whuz de whúdizulh-un 'awet 'et néwhudinzut, ndet la 'ilhone 'ahli whe yanaitáhdulh 'ink'ez nohnich'oh 'utiht'elh. Si cha sich'oh úsdli whe sghu tihdulh, 'et hoontsi'i 'aw sich'oh iloh 'ust'oh, sBá 'en sulh 'únt'oh 'et huwa.

33 'Andit njan 'et huwun ndi khuni 'i be nohbulh yásduk, daja nohdásni' la, 'et huwa la be nedzi be dizghel-i ooh't'e'. Ndi yun k'ut nohehútizilalh, 'et hoontsi'i hóht'e', ndi yun k'ut humoodih 'ink'ez be 'ut'en k'oh cha, ts'iyawh ooch'a' nus de 'et huwa.”

Sizi Gri dich'oh duBá tenadudli

17 ¹ Sizi njan 'et ndudáni' hukw'elh'az, ndo yak'uz yutan'en 'ink'ez 'utni, “'UBá, 'awet sts'o dizulh-un 'awet whusahóolts'ut. NYe' ooba whudílhti' 'et whe la nYe' cha mba whudólhti'.

2 'Et nts'en'a whe yinka whudune'ne ts'iyawh buba ndo oot'e'-un, 'et oogha óonin'ai, 'et whe la mbene la sghá buninlane 'ilhiz wheni huye khútinalh-i bugha ítas'alh.

3 Ndi 'ilhiz be khuna-i 'unt'oh, nyun za ts'ih'un Yak'usda inli, 'ink'ez mbene la Sizi Gri whuz de haíl'h'a'-un, 'en 'unt'oh whe 'enne bughun soo dudeni be t'éhoninzunne, 'enne ndi 'ilhiz huye khuna-i huyut'i 'et 'uhoont'oh.

4 'Ut'en sgha nín'ai-i 'awet lhadúsdla whe ndi yun k'ut mba whudásti'.

5 'Inka sBá, ndi yun k'ut 'uwhutálnelh whutsoda', ndai la nyun bulh 'oh da' bé whúdalti'-i, 'i be 'andit doo cha za sba whudílhti'.

6 Mbene la ndi yun k'ut whudune'ne butoh sghá buninlane, ts'iyawh nyun nghun whúbunistan. Nyun nch'e' hinli whe sghá buninla 'ink'ez nghuni hik'úne' 'ust'en.

7 Ndai la sgha nínla-i, 'i ts'iyawh nyun nts'u haínkat-i 'unt'oh. 'Et 'andit dudeni be t'ehonínzun.

8 Ndai la khuni 'enne buba st'l'a dán'ai-i, 'i cha bugha ínus'ai. Soo cho huyílhchoot 'ink'ez dudeni be t'ehonínzun, 'et huwa nyun nts'u hásyá 'ink'ez nyun whuz de sútilh'a', 'et cha dudeni be t'ehonínzun 'ink'ez buba 'alha 'uhoont'oh.

9 Buba tenadusdli. 'Aw ndi yun k'ut whudune'ne, 'enne iloh buba tenadusdli. Mbene la sghá buninlane, 'enne za buba tenadusdli, nyun nch'e' hinli 'et huwa.

10 Ndai la si sch'e' unli-i, 'i nyun nch'e' 'unt'oh, 'ink'ez ndai la nyun nch'e' unli-i, si sch'e' 'unt'oh. 'Ink'ez 'enne bugha 'awet sba whudálti'.

11 'Aw 'on 'un ndi yun k'ut susda íloh 'ink'ez nts'un usyálh, 'et hoonts'i ndunne, 'enne ndi yun k'ut 'uhint'oh. 'Ubá, lubeshi ooghu hooloh 'int'oh, 'ink'ez ndunne sghá buninlane, nyoozi' 'i be huboontun, 'i be la nyun si bulh 'ilho ídli, whuz un'a la didut cha 'ilho hoole'.

12 Mbene la sghá buninlane, ndi yun k'ut 'awhuz bubulh 'úst'oh da', nyoozi' 'i be hubostun 'ink'ez bughosdle'. 'Et 'aw kwuncho yo whuye', 'en iloh, 'et huwa la nts'oh te la ooghun 'uk'une' 'úsguz inle'-un, 'oh te né'hoot'en.

13 'Andit 'awet nts'un tisyá. 'Et hoonts'i 'awhuz ndi yun k'ut susda whe njan 'et howu yasduk, 'et whe la soo ts'ih'un un'a ndai la be whúnusni-i, 'i be budzi doobun.

14 Nghuni bugha ídis'ai 'ink'ez ndi yun k'ut whudune'ne buts'u hudutni. Nts'en'a la si 'aw ndi yun k'ut whudune'ne bubundulh lhuzt'oh 'et whuz un'a 'enne cha 'aw ndi yun k'ut whudune'ne bubundulh lhúhilt'oh.

15 'Aw ndi yun k'ut whuch'a nabónlelh-un, 'et iloh nts'u húkwa' dusni, 'et hoonts'i ntsi'-un, 'en ch'a soo cho bughonle', 'et nts'u húkwa' dusni.

16 Nts'en'a la si 'aw ndi yun k'ut whudune'ne bubundulh lhuzt'oh, 'et whuz un'a 'enne cha 'aw si sk'un'a ndi yun k'ut whudune'ne bubundulh lhulhusdloh.

17 Khuni 'alha' 'unt'oh-i nts'u ha dílts'ut, 'i be nyunch'oh mba 'udun nébuninle. Nghuni 'i khuni 'alha' 'unt'oh-i 'unt'oh.

18 Nts'en'a la nyun ndi yun k'ut whudune'ne buts'un whusalh'a', 'et whuz un'a 'enne ndi yun k'ut whudune'ne buts'un whebis'a'.

19 'Ink'ez 'enne bugha si 'udun ne'dunuzti, 'et whuz un'a la 'enne cha nyun mba 'udun nebuninlane hoole'.

20 'Aw ndunne, 'enne za iloh buba tenadusdli, mbene la bughuni gha si sghun ooba 'alha' 'uwhutat'elhne, 'enne cha buba tenadusdli.

21 'Et de la soo ts'iyanne 'ilho 'udulhne hoole'. 'UBá nts'en'a la nyun syudínda, 'ink'ez si cha nyudúsda, 'et whuz un'a za neyó 'uhoot'e'. 'Et whe la yinka whudune'ne soo ts'ih'un un'a buba 'alha' 'uhot'e' nyun whuz de sútilh'a'.

22 'Ink'ez ndi be dusti' sgha nín'ai-i, 'on 'un bugha ínus'ai. 'I be la nyun si bulh da ít'oh whe la 'ilho idli, whuz un'a za 'ilho hoole'.

23 Si buyoghi usdli 'ink'ez nyun si syoghi inli, 'et whuz un'a la ndunne 'ilho hinli whe lhahádootneh. 'Et huwa la yinka whudune'ne soo dudeni be t'éhonózin nyun whuz de sútilh'a'. 'Ink'ez nts'en'a la sk'e intsi', whuz un'a 'enne cha buk'eintsi'.

24 'UBá ndi yun k'ut 'uwhutálnel whutsoda' sk'e intsi', 'ink'ez bé dusti'-i sgha nín'ai ínle', 'et soo cho huwhuti'elh hukwa' nuszun. 'Et huwa ndunne sghá buninlane, 'andit nts'e 'ust'oh 'et sulh 'úhoot'e' hukwa' nuszun.

25 'UBá nyun ts'ih'un 'unt'oh-un inli. 'Et yinka whudune'ne nyun nghun 'aw dudeni be t'ényonúszun. 'Et si t'ényunúszun 'ink'ez ndunne sulh 'út'enne cha t'éhonínzun nyun whuz de sútilh'a'.

26 'Ink'ez nyun nghun soo cho dudeni be t'éhonózin ubuzúsi. 'Ink'ez nyun nghun 'on 'un cha soo cho t'éhontázin ubutíselh. 'Et huwa la ndai la be sk'e ntsi'-i buyo do'a', 'ink'ez si cha buyo dutisdalh."

Sizi 'awet huyilhchoot

18 ¹ Sizi ndi khuni be tenadidli hukw'elh'az, yugha hodul'ehne tubulh 'ukoh wheyaz Kedron huwhútni, nyan yahunindil. 'Et ha nuyeh k'et whuz'ai. Whuz yugha hodul'ehne tubulh dahunindil.

² 'Ink'ez Judas, mbe da' ye ónket-un, 'en cha nyo t'éwhunínzun, Sizi yugha hodul'ehne tubulh lhat 'et 'ilhúnahodulh 'et huwa.

³ 'Et lubret bumoodihne 'ink'ez Phariseene te, ndunne lhuganne 'ink'ez neilhchúkne te, Judas dulh ubutilhdil. Too dízk'un te, bé nukwunult'a-i, 'ink'ez saluzti te, ts'iyawh hitizdla.

4 Sizi nts'oh te la didut ooghun ne'whutit'en, soo ts'iyawh t'éwhunínzun, 'inka bududziza 'ink'ez uboodulhkut, “Mbe kunúhta whe 'aht'en?” ubúlhni.

5 'Et 'uhuyúlhni, “Sizi Nazareth whut'en-un, 'en kúznuta.” 'Et Sizi 'ubulhni, “Si 'en 'ust'oh.” 'Et Judas ye ónket-un, 'en cha butoh usyin.

6 Ndet la Sizi si 'en 'ust'oh ubúlhni whe, ts'iyawh k'oh le duhúja 'ink'ez yun k'ut nahánkat.

7 'Et doo cha za uboodulhkut, “Mbe kunúhta whe 'uht'en?” 'Et 'uhutni, “Sizi Nazareth whut'en-un, 'en kúznuta.”

8 'Et Sizi 'ubulhni, “'Uda' nohdasni, si 'en 'ust'oh. 'Inka si skunáhta de, ndunne, 'enne nahutoodílh-un bugha óonah'aih.”

9 'Et Sizi whutsoda' daja tenadidli ínle' da, “Sghá buninlane 'aw 'ilhoghun hoontsi nintalhústel,” ni, 'et 'oh te né'hoot'en 'inka ubúlhni.

10 'Et Simon Peter saluzti 'ut'i, déhayalhtsus, 'i be lubret 'uk'enus dízti'-un be 'ustle-un ye yoonilht'o whe nailhni ts'un'k'us yudzo habe' yalht'o. 'En 'ustle-un boozi' Malchus huyúlhni.

11 'Et Sizi Peter uyúlhni, “Nyoo saluzti oozus be naíntih. 'Alha' iloh lakw ndi lubot be dzoh nudeh-i, sBá st'l'a yánkai-i, 'ulhtuzisnel?”

12 'Et lhuganne bumoodih 'ink'ez Lizwifne neilhchukne Sizi huyílhchoot 'ink'ez huyulhghel.

13 'Ink'ez 'udechoo Annas 'en cho highu hinílhti. 'En la Caiaphas 'et nawhuduzuk huba lubret 'uk'enus dízti'-un unli ínle', 'ink'ez Annas, 'en oozaz 'unt'oh 'inka.

14 'Et ndun Caiaphas 'en 'utni ínle', Lizwifne bugha 'utni whe ndutni, 'ilhoghun dune 'en ts'iyanne dune ba dazsai de, 'et hootázoo' ni.

Peter Sizi 'aw t'éinúszun ni

15 'Ink'ez Simon Peter 'ink'ez 'ilhoghun yugha hodul'eh-un bulh Sizi huyúntiz'az. Ndun 'ilhoghun yugha hodul'eh-un, 'en lubret 'uk'enus dízti'-un t'éinínzun, 'inka 'en Sizi nanistl'oo bet yúlh danínya.

16 'Et Peter 'en dati yoo 'az ts'e usyin. 'Et ndun Sizi yugha hodul'eh-un 'ilhoghun, mbe la lubret 'uk'enus dízti' t'e inínzun-un, 'en 'az tenínya 'ink'ez dati ghunlí-un yulh yaílhduk whe Peter cha daínilhti.

17 'Et nyoon ts'ekeyaz, dati ghunlí-un, 'en Peter 'uyulhni, “Nyun cha iloh lakw nyoon dune yugha hodul'eh-un 'ilhoghun inli?” 'Et Peter, “'Awundooh,” yúlhni.

18 'Et whulohne 'ustlenne 'ink'ez neilhchukne te whúzk'uz 'inka kwun húdulhk'an. Nahuldzilh whe Peter 'en cha butoh usyin 'ink'ez naldzilh.

19 'Et ndun lubret 'uk'enus dízti'-un Sizi yugha hodul'ehne, 'ink'ez hubodulh'eh-un hukwa yoodulhkut.

20 'Et Sizi uyúlhni, “Soo ts'et gaih 'et ndi yun k'ut whudune'ne bubulh yásduk. 'Ahoohyiz wheni lugliz 'ink'ez lugliz whucho nts'e la Lizwifne 'ilhúnahodulh-un, 'et dune hodus'eh. 'Aw 'ilhoh whu'iz khuni be yalhúsdih.

21 'Ink'ez di ha hukwa soodulhkut? Daja dusni la mbene sudánts'one, 'enne uboodulhkut, soo ts'ih'un t'éhonínzun daja disni' la.”

22 'Et Sizi njan 'et ndutni whe, 'ilhoghun neilhchuk-un yuzih usyin-un, yunin ts'e yunízkuk 'ink'ez uyúlhni, “Mbe na'dunínzun whe 'udini? Nyoon lubret 'uk'enus dízti'-un, 'en whuz un'a eh bulh yaílhduk!”

23 'Et Sizi uyúlhni, “Dzoh k'un'a yatísduk de, 'et nedini daja dusni. 'Et ts'ih'un un'a 'udusni de, di ha sunínkuk?”

24 'Et Annas 'awhuz Sizi 'ulhghel whe lubret 'uk'enus dízti'-un Caiaphas, 'en ts'un whe yalh'a'.

25 'Et Peter 'awhuz kwun ba usyin 'ink'ez naldzilh, 'et 'uhuyúlhni, “Nyun cha iloh lakw yugha hodul'ehne butoh 'ilhoghun inli?” 'Et whuts'oodidlai 'ink'ez, “'Awundooh,” ubúlhni.

26 'Et lubret 'uk'enus dízti'-un be 'ustle-un 'ilhoghun, Peter mbe da' yudzo haílht'az-un, 'en oonadun 'unt'oh, 'et yúlhni, “Nyun cha iloh lakw ha nuyeh k'et bulh 'ínt'en whe nyis'en ínle?”

27 'Et doo cha za Peter whuts'oodidlai whe soo 'aho lugok dune 'udíja.

Sizi Pilate but néhinilhti

28 'Et Sizi Caiaphas ooyoh tenáhinilhti, yun k'ut humoodih, Pilate huyulhni 'en ooyoh ts'e whe húyalhti. Bundada tube 'uda' 'uhoont'oh 'ink'ez Lizwifne 'aw hiyoh dálhidulh. 'Et yoh dahúnindil de, 'enne buba me hoonli. ' 'Et ndahúja de, 'aw njan Butus Lhuseya na'hut'ulh-un, 'aw 'uhoo'alh 'aít'oh 'et huwa.

29 'Et Pilate 'az buts'un teninya 'ink'ez uboodulhkut, “Ndun dune ndet hukwa ook'é whuh'aih whe 'aht'en?”

30 'Et 'uhuyúlhni, “'Aw ndun dune ninta lhe'ít'el de, 'aw nts'uz toolhte' 'aít'oh.”

31 'Et Pilate ubúlhni, “Ulhchóot 'ink'ez nohnich'oh nohba ootulhúhisde'-i k'un'a ooba nahahyeh!” 'Et ndunne Lizwifne 'uhuyulhni, “Wheni 'aw dune ts'uzoolhghel-un negha lhúhoot'al.”

32 Njan 'et nduhútni whe Sizi nts'en'a la datítsah howu yailhduk ínle', 'oh te né'hoot'en ha' hutni.

‘18:28 Ndun 'en 'udun yun k'ut whut'en-un unli, 'aw Lizwif yughu daóoya' huba lhe'hóot'oh.

33 'Et Pilate yoh ts'e whenája. Sizi yukahizya 'ink'ez uyúlhni, “Nyun eh Lizwifne bulerwe inli?”

34 'Et Sizi 'uyulhni, “Nyunch'oh eh 'et ndunínzun, k'us 'uyoonne si sghun nyodáni?”

35 'Et Pilate yúlhni, “Si eh Lizwif-un usdli ninzun? Nyunch'oh nyulh dunene 'ink'ez lubret bumoodihne, 'enne st'á nyuhalhti! Ndet whe ninta' nint'en?”

36 'Et Sizi 'uyulhni, “Nts'e la lerwe usdli-un 'aw ndi yun k'ut iloh 'uhoont'oh. 'Et ndi yun k'ut whulerwe usdli de, sunidulhne 'aw da' Lizwifne tl'a sulhoohoolhtel oole' da'. 'Awundooh, whulerwe usdli-un 'aw ndi yun k'ut iloh 'uhoont'oh.”

37 'Et huwa Pilate yoodulhkut, “'Et de lerwe inli whe 'int'oh!” 'Et Sizi 'uyulhni, “Nyun 'alha' 'udini lerwe usdli. 'Et wheni whuzúsdli 'et huwa yinka whudune'ne soo cho dudeni be khuni 'alha' 'unt'oh-i t'éhinoozeh 'inka ndi yun k'ut nenúsya. Mbene la khuni 'alha' 'unt'oh-i t'ehuninzunne, daja dusni la soo cho suhoozílhts'ai.”

38 'Et Pilate uyúlhni, “Di la 'unt'oh khuni 'alha' 'unt'oh-i?” 'Et ndúdija hukw'elh'az doo cha za Lizwifne 'az buts'un tenanja 'ink'ez 'ubulhni, “'Aw whe ninta 'unt'en-un ooghu nahós'alh-un hooloh!

39 'Et nohni nohe'út'en k'oh whuz'ai Nohtus Lhuséya-un whutoh 'ilhoghun dune 'adin'ai-un, 'en nohba oola nadustnih lhih. Ndun Lizwifne bulerwe, 'en eh oola nadutistnih hukwa' nahzun?”

40 'Et soo ts'iyawh sulya hulhduk whe 'uhutni, “Barabbas 'en oola nadintnih, 'aw ndun 'en íloh!” 'Et ndun Barabbas 'en 'undunut'ih-un 'unt'oh.

Pilate Sizi tulalhgus unduntált'oh-un whuts'u be' neninya

19 ¹ 'Et hukw'elh'az Pilate Sizi huyolhtsas-un huwá balh'a',

² 'ink'ez lhuganne whus cho 'awh nahinilhjaz-i, 'i hitsi

nehídan'ai, 'ink'ez luglok dulk'un-i, 'i hit'uhúyulhbal,

³ 'ink'ez 'uhuyulhni, “Lizwif bulerwe-un sa' cho hona'.” 'Ink'ez hinin ts'e huyoonukat.

⁴ 'Et doo cha za Pilate 'az buts'ú tenanja 'ink'ez 'ubulhni, “Nulh'en, ndun 'aw whe ninta 'unt'en-un ooghu nahós'alh 'aít'oh, 'inka nohts'ú tenanusti.”

⁵ 'Et Sizi whus cho ootsi nedin'ai 'ink'ez luglok dulk'un-i naits'uz whe tenánja Pilate yunilh'en 'et ubúlhni, “Nulh'en, ndun dune!”

⁶ Lubret bumoodihne 'ink'ez neilhchúkne te, hitilh'en ibulh, soo tube cho sulya hulhduk 'ink'ez, “Tulalhgus 'undunulht'ah! Tulalhgus 'undunulht'ah!” hutni. 'Et Pilate ubúlhni, “Nohnich'oh ulhchoot

'ink'ez tulalhgus 'undunulht'ah! Si 'aw whe níntha 'unt'en-un ooghu nalhuwhús'al 'aít'oh 'et huwa!"

7 'Et Lizwifne 'uhuyúlhni, "Wheni khuni neba ootulhúhisde-i ts'ut'i, 'i k'ut 'utni, daóotsa huba 'uhoont'oh. Lhe'utni Yak'usda ooYe' 'ududulhtsi 'et huwa."

8 'Et Pilate whudánts'o whe tube 'on nus nílhjoot.

9 'Ink'ez doo cha za duyoh ts'e danánja 'ink'ez Sizi yoodulhkut, "Nts'ez de haínnya whe 'int'oh?" yúlhni. 'Et Sizi 'aw yulh yálhtilhdih.

10 'Et huwa Pilate uyúlhni, "Aw eh sulh yaóolhduk 'aít'oh? 'Aw eh t'éwhunuzínzun tulalhgus nyundunóst'a-un sghá whunt'ai k'us nla nadutistníh-un cha sghá whunt'ai?"

11 'Et Sizi uyúlhni, "Aw ndus de yak'uz whuts'un ngha lhúhoot'al de, 'aw sando 'ont'e' 'aít'oh. 'Et huwa mbe la ntl'a sálhti-un, 'en oolubeshi nyun nlubeshi anus 'ulcho."

12 Pilate whudánts'o whe Sizi whe yúla nadootnih-un, 'et nahó'alh hukwa 'it'en. 'Et Lizwifne sulya hulhduk 'ink'ez huyúlhni, "Ndun dune oola nadantni de, 'aw lerwe Caesar ooyadan iloh 'int'oh! Mbe la lerwe na'dudil'í-un, 'en lerwe Caesar yuch'az dítni-un 'unt'oh!"

13 Pilate whuduzts'ai whe kw'uts'uzda yuk'usda whe dune ba nahiyilh-i, 'i k'e nátl'a dida! 'Et Sizi dubut nehéyolhtelh ndet la Hebrew k'un'a Gabbatha huwhútni, 'i khuni 'utni tse ook'ut hoodzo-i ni whe 'utni. 'I k'ut kw'uts'uzda yulh'ai dune ba nahiyilh wheni.

14 Ndi dzin Butus Lhuséya-un, 'et dzin wheni lhahúdutneh-un, 6:00 at'en 'uhúnit'oh, 'et Pilate Lizwifne ubúlhni, "Ndun nohlerwe nulh'en!"

15 'Et hoonts'i sulya hulhduk 'ink'ez 'uhutni, "N'awh bulh 'udini! Tulalhgus undunilht'ah!" 'Et Pilate ubúlhni, "Nohlerwe 'en eh tulalhgus k'e ítastelh?" 'Et lubret bumoodihne 'uhutni, "Lerwe Caesar 'aw 'en za nelerwe, 'aw 'uyoon nelerwe hooloh!"

Sizi tulalhgus k'e híyilhti

16 'Et 'awet Pilate Sizi tulalhgus k'e húyolhtelh wheni butl'a yálhti. Huyílhchoot 'ink'ez 'on 'un whenáhuyalhti.

17 'Ink'ez dutulalhgus yuditelhe whe 'Utsin Ts'un huwhútni, whuz oozya. 'Et Hebrew k'un'a Golgotha huwhútni.

18 Whuz tulalhgus k'e híyilhti. 'Uyoonne nane cha huyúlh 'ubihinla. 'Ilhoghun 'íntl'us ts'e, 'et 'ilhoghun cha ooghu naílhni ts'e, 'et Sizi 'en buniz 'uhuyínla.

19 'Et Pilate yuk'úne' uzguz-i, 'i butl'a yán'ai tulalhgus huyundunólht'a ha. 'I k'ut 'utni:

SIZI NAZARETH WHUT'EN, LIZWIFNE BULERWE 'UNT'OH

20 Tube keyoh whenghoh 'uhuyinla whe tulalhgus k'e h́uyilhti 'et huwa, tube lhane Lizwifne ndi Pilate yuk'úne' úzguz-i hik'u yailhduk. 'Ink'ez ndi khuni tawh didowhne buk'un'a 'uk'u nusguz. Hebrew k'un'a cha, Greek k'un'a cha, 'ink'ez Latin k'un'a cha.

21 'Et huwa Lizwif lubret bumoodihne Pilate huyúlhni, “'Aw ndun Lizwifne bulerwe 'unt'oh dini whe iloh 'uk'e'inges. 'Ants'i njan ndutni dini, si Lizwifne bulerwe 'ust'oh.”

22 'Et Pilate ubúlhni, “Ndai la 'uk'ú nusúsguz-i, 'i nts'en'a 'usdla, 'et whuz un'a oot'e' ha 'usdla.”

23 'Et ndunne lhuganne Sizi tulalhgus 'uhídunilht'o hukw'elh'az, hinaih huyílhchoot 'ink'ez dungghi huyulhtsi whe 'ilhoghun hinli whe lhtahúyulya. 'Et ndi 'ude k'ut ye usdá-i, 'i 'aw lhundúnkai iloh whe 'ilho za unli whe 'ulya-i.

24 'I ghun didutch'oh 'ulhodutni, “Ndi 'i 'aw yanúlhts'udoolhch'ul. 'Ants'i ooghu 'á ts'ool'ih, mbe suba oots'ítooneh.” 'Et nduhútni whe Yak'usda ooghuni soo ook'oh te né'hoot'en 'inka 'uhutni. Ndi khuni 'i ndutni inle',

“Snaih-i, 'i ts'iyawh lhtahúyulya.

'Ude k'ut be susda-i, 'i higha 'aínlih.”

'Et soo 'oh te lhuganne né'hust'en.

25 'Et Sizi ootulalhgus soo be nghoh 'et ooloo usyin. Ooloo bulhtus cha, 'ink'ez Mary Clopas oo'at cha, 'ink'ez Mary Magdala whut'en cha.

26 Sizi duloo yunilh'en 'ink'ez 'ilhoghun yugha hodul'eh, soo 'uk'enus yuk'e ntsi'-un, 'en cha ye nghoh usyin. 'Et Sizi duloo 'uyulhni, “Ts'eke, ndun nye' nilh'en.”

27 'Et ndun yugha hodul'eh-un, 'en cha yunilh'en whe uyúlhni, “Ndun nloo nilh'en.” Soo 'et whuts'un ndun yugha hodul'eh-un Sizi ooloo duyoh daínilhti.

Tulalhgus k'ut Sizi ye khúna-i yula ditni

28 Njan 'oh te ne'whust'en hukw'elh'az Sizi t'éwhunínzun ts'iyantsuk lhaóoduja. 'Et didut ooghun Yak'usda ooghuni 'uk'u nusgúz-i daja ni la, 'et ndúhoneh 'et huwa, “Ta'óosda,” ni.

29 'Et nyo 'oosa'yaz ts'ekoo too' ts'ulki'-i 'et 'us'ai. 'Et nyoo oota'niltsít-i ts'ekoo too' huyé tunahuyuz'ai 'ink'ez duchun hyssop huyúlhni, 'i la hídalh'oo', 'ink'ez hize ts'e dube' hidunintan.

30 'Et nyoo ts'ekoo too' ts'ulki'-i yunawhúzdlih 'ink'ez 'utni, “'Awet ts'iyantsuk lhawhúduja.” Yo nenint'ai 'ink'ez ye khúna-i yula ditni.

31 'Et dzin 'et la nahulyís-un dzin huba lhahúdutneh, 'ink'ez nyo nats'ulyís-un dzin whudízt'i whe 'uhoont'oh. Lizwifne 'et

dzin nezi 'aw tulalhgus k'ut oola' hukwa lhe'hunízun, 'inka Pilate huyoodulhkut bukechun k'unuhúyooyuz^u 'ink'ez buzi nanáhuyoooleh 'et hukwa.

³² Lhuganne whuz hoozdil whe soo 'udechoo ndunne nane Sizi hiyulh tulalhgus k'ut sulhtíne, 'enne cho bukechun k'unuhúzyuz.

³³ 'Et Sizi highu nindil whe 'uda' dazsai hinilh'en, 'inka 'aw hikechun k'unulhúhiyus.

³⁴ 'Et hoonts'i 'ilhoghun lhugan-un sohtuz be yuzih k'ut 'et yúzwut. 'Aho 'uskai' 'ink'ez tooyaz bulh, 'i oots'u ha yíjul.

³⁵ 'Et ndun mbe la howu yalhduk-un, soo 'alha' whunalh'en whe 'utni. 'Ink'ez daja ni la soo didutch'oh t'éwhunínzun whe 'utni. 'Et huwa la nohba 'alha' 'uhot'e'.

³⁶ 'Et whuz un'a 'oh te ne'whust'en. 'Et huwa ndai la Yak'usda ooghuni 'uk'u nusguz-i, 'i k'un'a lhawhúduja whe ndutni, "Aw 'ilho oots'un 'i hoonts'i k'ulhítih," ni.

³⁷ 'Et Yak'usda be 'udustl'us 'uk'u nusgúz-i, 'i k'ut 'udun 'et cha 'utni, "Mbe la huyúzwut-un, hinooh'en la," ni.

Sizi 'ahúyalhti

³⁸ 'Awet 'oh te ne'whust'en hukw'elh'az 'et Joseph, Arimathea whut'en-un, Pilate yughu ninya 'ink'ez Sizi oozi yólhchoot hukwa yoodulhkut. 'Et Joseph 'en cha Sizi yugha hodul'eh-un unli, 'et hoonts'i Lizwifne bube nuljut 'inka whu'iz Pilate yugha ónin'ai Sizi oozi nayólhchoot 'ink'ez whusainya 'ink'ez oozi yílhchoot.

³⁹ 'Et Nicodemus, 'en cha yulh whúsain'az. 'En 'uja ínle' soo 'udechoo Sizi whe' dit'en whe 'ilho 'ulhdzis yughu ninya.' Yoo sooltsun-i, myrrh 'ink'ez aloes bulh lhtadilyá-i whe 100 pounds at'en 'uldaz, 'i whusayán'ai.

⁴⁰ 'Et Sizi oozi huyílhchoot 'ink'ez Lizwifne bube 'ut'en k'oh hukw'un'a, naih diziti' 'ulhyúl-i huyílhchoot 'ink'ez yoo sooltsun-i lhtahidínla-i hik'ú nuhúyuzdzai, 'ink'ez Sizi oozi higha húyozduz 'ahitíltelh wheni.

⁴¹ 'Et nyo ndet da' tulalhgus 'ahidunilht'ó-un, 'et whenghoh ha' nuyeh k'et whuz'ai. 'Et 'awhundidí-un tse be tsa k'et 'aw whutsoda' dune 'alhuhulhtí-un whuz'ai.

⁴² 'Et tube nilhdukw 'inka Sizi oozi 'et 'uháyalhti, Lizwifne 'et dzin lhahúdutneh-un 'uhoont'oh 'et huwa.

^u 19:31 'A cho dahóotsah ha. ^v 19:39 Tat yus k'ut at'en ínle', 'et huwu yalhduk whe 'utni.

Sizi ts'un k'ut dunadija

20 ¹Lisman whutoh 'udechoo dzin 'awhuz tsahólhqus whe Mary Magdala whut'en-un, ts'un k'uz tizya. Whuz oozya whe tse cho ts'un k'ut whudadin'ai-i, 'udun duniz'ai whe yutilh'en.

²'Et 'awet Simon Peter 'ink'ez nyoon 'ilhoghun Sizi yugha hodul'eh-un k'us yúk'entsi'-un, 'en bulh, bughulgai 'ink'ez 'úbulhni, “NeMoodihti oozi huyílhchoot. 'Uts'un whe húyalhti, 'ink'ez 'aw t'éts'onúszun nts'e suba whe húyalhti.”

³'Inka Peter 'ink'ez nyoon 'ilhoghun bulh ts'un k'uz ts'e hutilhgai.

⁴Lgha hilgai. 'Et nyoon 'ilhoghun 'en Peter anus 'a nulgai huwa 'udechoo ts'un k'uz oolhgai.

⁵'Awet whuz oolhgai da', nyo duja 'ink'ez ni' whunalh'en. 'Et naih dizti'-i 'et 'usdla yunilh'en, 'et hoonts'i 'aw dálhiyal.

⁶'Et soo yunilgih whe Simon Peter whuz oozya. 'En ts'un k'ut danínya 'ink'ez naih dizti'-i 'et 'usdla yunilh'en.

⁷'Et nyoo dzezoh ootsigha' gha yóonaszuz inlé'-i, 'aw naih dizti'-i ootoh whe yooloh. 'Et hoonts'i soo cho lhénintan 'ink'ez 'udun sulhchooz.

⁸'Et nyoon 'ilhoghun yugha hodul'eh 'udechoo ts'un k'uz oolhgai-un, 'en cha danínya. Soo cho whunalh'en 'ink'ez ooba 'alha 'uhooja.

⁹'Awhuz soo cho dudeni be t'éhonúszun daja ni la ndi Yak'usda ooghuni 'uk'u nusgúz-i k'ut, Sizi yaidlane toh dunádutádalh 'et huwun.

¹⁰'Et 'awet Sizi yugha hodul'ehne duyoh ts'un whenáhit'az.

¹¹'Et hoonts'i Mary 'en ts'un k'ut 'awet nétl'adinda'. Yoo 'az ts'e usyin 'ink'ez 'utso. 'Ink'ez 'utso whe nyo dunt'oh 'ink'ez ni' tse bez whunilh'en.

¹²'Ink'ez nane lizas soo 'ulhyúl-i be húzke, ndet whe 'ubutilh'en. 'Ilhoghun 'en yutsi t'ah, 'et 'ilhoghun cha yuk'etl'ah ndet la Sizi oozi ilhte'-un, 'et huzke.

¹³'Et huyoodulhkut, “Ts'eke, di ha' dini intso?” 'Et ubúlhni, “SMoodihti 'uts'un whe húyalhti 'ink'ez nts'e suba 'ahúyalhti 'aw t'éwhunuzúszun.”

¹⁴'Et ndúdija hukw'elh'az n'awh nalh'a whe khuntsul Sizi 'et usyin whe yutilh'en, 'et hoonts'i 'aw Sizi 'unt'oh 'aw nalhuyóolts'ulh.

¹⁵'Et Sizi 'uyulhni, “Ts'eke, 'et di ha intso? Mbe kunínta whe 'int'en?” 'Et Mary 'uninzun ha niyeh k'et huwunlí-un tole 'ut'en, 'ink'ez 'uyulhni, “Nyun ílhchoot 'ink'ez 'uts'un wheílhti de, nts'e nenilhti-un sudíni, 'et de si naóoschoot.”

16 'Et Sizi yukahizya, “Mary,” yúlhni. 'Et Mary n'awh nalh'a 'ink'ez, “Rabboni!” yúlhni ('i khuni nehodulh'eh-un ni whe 'utni).

17 'Et Sizi uyúlhni, “'Aw njan soontun iloh. 'Awhuz ndo sBá oots'un nálhtuzusdai. 'Et hoonts'i sulhutsinke buts'un naíndalh 'ink'ez ubudíni, ndo sBá oots'un nátsidalh. 'En nohni cha nohBá. Si sYak'usda 'ink'ez nohni cha nohYak'usda unli.”

18 'Et Mary Magdala whut'en-un Sizi yugha hodul'ehne bughu nanja 'ink'ez ndi khuni ubudani!, 'ink'ez neMoodihti cha yan'en ubúlhni. 'Et Sizi daja yudáni!-un hukw'u bubulh náhoolnuk.

Sizi yugha hodul'ehne bunalhts'et haínya

19 'Et dzin 'et 'udechoo dzin lisman whutoh 'uhoont'oh, 'et hulhgha za, 'et yugha hodul'ehne 'ilhunahosdil. Dulh Lizwifne bube hunuljut 'inka datih dá' dinla. Sizi butoh usyin hitilh'en. 'Et ubúlhni, “Soo cho nohdzi doghel.”

20 'Et ndúbudani! whe dula cha, 'ink'ez duzih k'ut cha bunalhts'et ha honla. 'Et yugha hodul'ehne tube cho huhóost'et buMoodihti huyan'en 'inka.

21 'Et Sizi doo cha za ubúlhni, “Nohdzi doghel, nts'en'a la sBá whuz de sútilh'a!, 'et whuz un'a si cha nohtis'a!”

22 'Et ndúdíja hukw'elh'az buk'uz injiz 'ink'ez ubúlhni, “Ndoni nohyudóolts'it.

23 Mbene la bulubeshi buba 'un tilhdilne, 'enne 'uda' buba 'un tizkat whe 'unt'oh. 'Ink'ez mbene la bulubeshi buba 'un lhituzulhdilne 'aw buba 'un lhitikulh whe 'unt'oh.”

24 'Et nyoonne whunizyane 'on 'at nane butoh 'ilhoghun, 'ut'udánda!-un, Thomas huyulhni-un, 'aw butoh hooloh whe Sizi bughu ninya.

25 'Et nyoonne yugha hodul'ehne, 'enne Thomas huyulhni, “NeMoodihti ts'an'en!” 'Et ubúlhni, “Soo sich'oh sna be oola lugloo k'oh whunis'en, 'ink'ez slasga be 'anúdizga de, 'ink'ez oozih k'ut 'et sla be ooka k'et 'anúdizni de, 'et de za la sba 'alha' 'uhot'e,” ni.

26 'Et 'ilhu lisman inle! whe, doo cha za Sizi yugha hodul'ehne yoh bez ts'e hudilhts'i whe Thomas 'en cha butoh usda. Datih dadinla, 'et hoonts'i khuntsul Sizi butoh usyin hitilh'en, 'ink'ez 'ubulhni, “Nohdzi doghel.”

27 'Et Thomas 'ulhni, “Sla nilh'en 'ink'ez nlasga be ska k'et nudilga 'ink'ez nla be szih k'ut cha nudílnih. 'On 'at si sghun whuts'oodóntlai' junih. Mba 'alha' 'uhot'e,” yúlhni.

28 'Et Thomas uyúlhni, “SMoodihti 'ink'ez sYak'usda!”

29 'Et Sizi uyúlhni, “Thomas, 'andit san'en, 'et huwa mba 'alha 'uhoont'oh. 'Et hoonts'i mbene la 'aw sulhí'elne hoonts'i, 'ink'ez buba 'alha 'uhoont'ohne, 'enne 'uk'enus hoonzoo-un bugha whulsts'ut.”

30 'Et 'on nus lhat-un yugha hodul'ehne bunalh Sizi hooncha túne 'ust'en 'et hoonts'i 'aw ndi 'udust'l'us k'ut 'uk'u lhúhooguz.

31 'Et hoonts'i nduwhi 'uk'u nusgúz-i nohba 'alha' 'uhot'e' ha, 'alha' Sizi 'en Gri, Yak'usda ooYe', 'en 'unt'oh. 'Et njan nohba 'alha 'uhoont'oh whe 'ilhiz oole' be ts'úkhuna-i, 'i Sizi Gri boozi' gha tíht'elh.

**Sizi yugha hodul'ehne lho ha' hut'en-un,
'et doo cha za bunalhts'et haínya**

21 ¹ Njan 'oh te ne'whust'en hukw'elh'az, doo cha za Sizi yugha hodul'ehne bunalhts'et haínya. Bunghun Tiberias huwhút'ni-un, 'et 'uja.” 'Ink'ez diz 'una bunalhts'et haínya whe,

² Simon Peter, Thomas 'ut'udánda'-un, Nathanael, 'en keyoh Cana Galilee yun k'ut whuz'ai, 'et whut'en-un, Zebedee ooye'ke cha, 'ink'ez 'uyoonne nane Sizi yugha hodul'ehne cha, 'enne ts'iyawh 'alghoh hudilhts'i whe

³ 'et Simon Peter ubúlhni, “Lho ha' tist'elh.” 'Et 'uhuyulhni, “Wheni cha la nyulh 'úztodilh.” 'Et 'aho ts'i cho be hándil. 'Ulhdzis ndúwhulyiz whe nute'hule', 'et hoonts'i 'aw lhe'hílooh.

⁴ 'Om bun bundada' sa haín'ai whe Sizi taba usyin hitilh'en, 'et hoonts'i ndunne yugha hodul'ehne 'aw Sizi 'en 'unt'oh t'éhonúsun.

⁵ 'Et Sizi ubúlhni, “Ts'oodunne^x 'aw eh lhe'áhlooh?” “Gak,” huyúlhni.

⁶ 'Et ubúlhni, “Nohlembil ts'i ooghu naílhni ts'e whuz talhkat, 'et de la be 'óohloo.” 'Inka whuz tahiyalhkat, lho whuz lhai huzdlooh k'et, 'aw lhembilh ha náhuyooolelh 'aít'oh.

⁷ 'Et ndun 'ilhoghun Sizi k'us yúk'entsi'-un, 'en Peter 'ulhni, “NeMoodihti 'ut'en.” 'Et neMoodihti 'ut'en ni Peter yudánts'o whe soo 'a cho yoo 'az ts'e ye usdá-i yunállhoh, 'ankw'us 'ust'et 'unt'oh ínle' 'inka, 'ink'ez bunghun tooz tállhoh.

⁸ 'Aw taba howu nilhdza' iloh 'uhut'en, whunizyat 'on 'at whunizyat negan ghútist'ni at'en 'uwहुldzoh. 'Inka nyoonne yugha hodul'ehne ts'iyaz be hándil 'ink'ez lhembilh lho tubulh toot huyigus whe yaháyulhdlat.

^w 21:1 Ndi bunghun 'i Galilee cha huyúlhni. ^x 21:5 'Oh da' whuloh te whuz un'a duyadanke bulh yáhalhduk.

© 1996 David C. Cook

(21:6)

⁹ Yanáhuski whe taba kwunyaz dízk'un 'ink'ez lho ook'ut butá 'uneh 'ink'ez lhes cha 'et 'us'ai huwhutilh'en.

¹⁰ 'Et Sizi 'ubulhni, “Nyoo lho suhlooh-i ooloh dizáhlelh.”

¹¹ 'Et Simon Peter ts'i yenya, 'ink'ez lhembilh taba yáyuzguz. Lho soo ncha-i za dizbun, 153 'ultsuk. Tube lhai 'ink'ez undaz, 'et hoonts'i lhembilh 'aw k'ulhích'ulh.

¹² 'Et Sizi 'ubulhni, “Anih, njan na'uht'alh.” Huyéntsaz whe 'aw 'ilhoghun hoonts'i mbe 'unt'oh-un hukwa lhahuyoodulhkut, 'uda' t'ehonínzun neMoodihti 'en 'unt'oh 'inka.

¹³ 'Et Sizi whuz oozya, lhes yílhchoot 'ink'ez bugha ínín'ai. 'Et whuz un'a za lho cha bugha ínínla.

¹⁴ 'Et 'awet yaidlane toh dunadija whuts'un, whulh tat Sizi yugha hodul'ehne bunalhts'et hainya.

15 'Awet na'hit'al hukw'elh'az, Sizi Simon Peter yoodulhkut, “Simon Jonas ooye', ndunne, 'enne buba nús eh sk'e intsi'?” 'Et Peter uyúlhni, “A sMoodihti, nyunch'oh t'éwhunínzun nyadan usdli.” “'Et de se 'usbaiyazne bube 'olh'alh,” yúlhni.

16 Doo cha za whulh nat yoodulhkut, “Simon Jonas ooye', 'usk'eintsi' eh?” 'Et Peter 'uyulhni, “A sMoodihti, nyunch'oh t'éwhunínzun nyadan usdli.” “'Et de se 'usbaine bughonle,” yúlhni.

17 Whulh tat yoodulhkut, “Simon Jonas ooye' 'alha' eh syadan inli?” 'Et Peter tube ooba dzoh suli', Sizi whulh tat-un yoodulhkut whe uyúlhni, “Syadan inli eh?” uyúlhni. 'Et Peter uyúlhni, “SMoodihti, nyunch'oh ts'iyantsuk t'éwhunínzun. 'Ink'ez nyunch'oh t'éwhunínzun nyadan usdli.” 'Et doo cha Sizi uyúlhni, “Se 'usbaine bube 'ilh'alh!

18 Soo ts'ih'un un'a nyudúsní, soo chilh inli da' soo cho soo nadint'ih 'ink'ez nts'e la hukwa' nínzun, 'oh teninya inle'. 'Et hoonts'i hoonyan sinli' de, nla nusóontun 'ink'ez 'uyoon dune nla yé'dinguz, 'i t'az nts'e hukwa lhe'nínzun, 'oh te hoonts'i núnyutilhtelh,” yulhni.

19 'Et Sizi ndúyulhni whe nts'en'a la datítsah whuz un'a Moodihti yudutálhti', 'et whe'fnulhtun whe 'utni. 'Et ndi dani' hukw'elh'az 'et, “Sunanyalh,” yúlhni.

20 'Et Peter 'awh nalh'a whe nyoon mbe Sizi k'us yúk'entsi'-un, 'en 'uja 'udek'ez na'hút'alh-un yuts'un le' 'uja 'ink'ez yoodulhkut, “SMoodihti, mbe 'uja nye' 'ónket?” yúlhni, 'et Peter 'awh nalh'a whe 'en 'ubuniyalh whe yutilh'en,

21 Peter yan'en whe Sizi uyúlhni, “SMoodihti, ndun 'en do' datínelh?”

22 'Et Sizi uyúlhni, “Whusanátisdalh whuts'un 'et hoona' hukwa' nuszun de, nyun mba lhe'hoot'oh. 'Et nyun sunanyalh.”

23 Mbene la lhulhutsinke suli'ne 'et ndi khuni Sizi ye yátilhduk-i ts'iyawh butoh nídilhuts'ut, nyoon Sizi yuk'e ntsi'-un 'aw dálhtisa. 'Et hoonts'i Sizi Peter 'aw lhídínel ndun 'en 'aw dálhtisa. 'Ants'i yúlhni, “Whusanátisdalh whuts'un 'et 'en hoona' hukwa' nuszun de, nyun mba lhe'hoot'oh?”

24 'Et ndun yugha hodul'eh-un, mbe Sizi 'uk'enus yuk'e ntsi'-un, 'en 'udani' njan howu yailhduk 'ink'ez 'uk'e hoonguz 'ink'ez daja dani' la soo 'alha 'uhoont'oh 'et t'éts'onínzun.

25 'On 'un cha tube lhat-un Sizi ne'úst'en. 'Et huwun ts'iyawh 'uk'é hooguz de, 'udust'l'us lhai k'et ndi yun k'ut 'et hoonts'i 'aw soo lhe'hoolcho oole' da' 'et tilalh wheni núsún. 'Et ndo honeh.